

Туристичний клуб «Крокус»
Національного педагогічного університету
імені М. П. Драгоманова

ЗВІТ
про гірський туристський
спортивний похід другої категорії складності
по Понтійським горам (хребет Качкар, Туреччина)
здійснений з 29 квітня по 07 травня 2014 року

Маршрутна книжка № 07/14
Керівник групи: Галицький Дмитро Олександрович
Адреса керівника: м. Бровари, вул. Черняховського, 9

Маршрутно - кваліфікаційна комісія розглянула звіт і вважає, що похід може бути зарахований усім учасникам і керівнику другою категорією складності.

Звіт використовувати в т/к «Крокус»

голова Київської міської МКК (Медінцев Є.С.)
«23» 04 2014 р.

Київ - 2014

Зміст

1.	Довідкові дані про туристський спортивний похід	3
2.	Організація туристського спортивного походу	6
3.	Графік руху	7
4.1.	Перевал Дідваке (1Б, 3225 м).	14
4.2.	Перевал Окюз (1А, 3060 м)	25
4.3.	Перевал Булут (1Б, 3100 м)	34
4.4.	Перевал Чеймакчур (1А, 2910 м)	44
4.5.	Перевал Селдар (1А, 3243 м)	51
4.6.	Вершина Капі (1Б, 3520 м)	58
4.7.	Перевал Атсіз (1Б, 3400 м)	67
4.8.	Перевал Донер (1А, 3200 м)	76
4.9.	Перевал Чьоро	83
4.10.	“Перевальні” фото	91
4.11.	Узагальнена інформація про проходження маршруту.	97
4.12	Висотний графік	98
5.	Додатки	99
5.1.	Кошторис	99
5.2.	Групове та спеціальне спорядження 100	100
5.3.	Харчування на маршруті 103	103
5.4.	Список літератури..... 106	106
6.	Мапи району подорожі 107	107

1. Довідкові дані про туристський спортивний похід

Параметри походу

Вид туризму	Категорія складності	Довжина маршруту, км	Тривалість		Термін проведення
			Загальна	Ходові дні	
гірський	друга	120,2	9	9	29.04 – 07.05.2014

Нитка маршруту

З 29 квітня по 07 травня 2014 р. групою туристів туристичного клубу НПУ імені М. Драгоманова “Крокус” було проведено похід другої категорії складності в районі Понтійських гір (хребет Качкар) на території Туреччини. Маршрут довжиною 120 км був пройдений за 9 днів.

Заявлений маршрут:

с. Ескіармутлук - р. Тунджа – с. Дереййла – оз. Гьолетегі – оз. Самлі – [пер. Лілваке \(1Б, 3225\)](#) + [пер. Каратас \(1Б, 3018\)](#) – р. Інджі – с. Норсел – ущ. Буюахо – с. Пісканкара – р. Бюлюбюль – [пер. Окюз \(1А, 3060\)](#) – с. Сателеф – ущ. Булут – [пер. Кьорахмет \(1Б, 3080\)](#) – оз. Дженнавіт – р. Дженнавіт – ущ. р. Чеймакчур – оз. Караденіз – [пер. Чеймакчур \(н.к., 2910\)](#) – оз. Буюкденіз – оз. Метерез – [пер. Селлар \(1А, 3243\)](#) – ущ. р. Каврун – [пер. Капі \(1Б, 3520\)](#) – [рал. в. Качкар \(1Б, 3932\)](#) – ущ. р. Буюк – стоянки Ділбердюзю – [пер. Атсіз \(1Б, 3400\)](#) – ущ. р. Давалі – оз. Донер – [пер. Лонер \(1А, 3200\)](#) – ущ. р. Ханут – оз. Чьоро – [пер. Чьоро \(н.к., 3185\)](#) – ущ. р. Хюсам – с. Язлік – с. Хісарджік – с. Сіракьой – с. Ортакьой – ущ. Джіміл – [пер. Джіміл \(1Б, 3110\)](#) – ущ. р. Джіміл – с. Башкьой.

Ділянки маршруту – [пер. Кьорахмет \(1Б, 3080\)](#) – оз. Дженнавіт – р. Дженнавіт та с. Сіракьой – с. Ортакьой – ущ. Джіміл – [пер. Джіміл \(1Б, 3110\)](#) – ущ. р. Джіміл – с. Башкьой, було виключено з проходження у зв'язку з погіршенням погодних умов.

Ділянки маршруту - [пер. Каратас \(1Б, 3018\)](#) та [рал. в. Качкар \(1Б, 3932\)](#), було виключено з проходження у зв'язку з перевищенням складності 1Б.

Пройдений маршрут включав в себе наступні ділянки:

с. Ескіармутлук - р. Тунджа – с. Дереййла – оз. Гьолетегі – оз. Самлі – [пер. Лілваке \(1Б, 3225\)](#) – с. Норсел – ущ. Буюахо – с. Пісканкара – р. Бюлюбюль – [пер. Окюз \(1А, 3060\)](#) – с. Сателеф – ущ. Булут – [пер. Булут \(1Б, 3100\)](#) – ущ. Палакчур – ущ. р. Чеймакчур – оз. Караденіз – [пер. Чеймакчур \(1А, 2910\)](#) – оз. Буюкденіз – оз. Метерез – [пер. Селлар \(1А, 3243\)](#) – ущ. р. Каврун – [пер. Капі \(1Б, 3520\)](#) – ущ. р. Буюк – стоянки Ділбердюзю – [пер. Атсіз \(1Б, 3400\)](#) – ущ. р. Давалі – оз. Донер – [пер. Лонер \(1А, 3200\)](#) – ущ. р. Ханут – оз. Чьоро – [пер. Чьоро \(1А, 3185\)](#) – ущ. р. Хюсам – с. Язлік – с. Хісарджік – турбаза Кат-Каю.

Група пройшла маршрут у складі, наведеному у таблиці 1.

На маршрут групу випустила Київська міська МКК.

Шифр МКК 126-00-55543000.

табл. 1.

Склад групи

№	Прізвище, ім'я, по батькові	Рік народження	Досвід походів	Обов'язки в поході
1	 Галицький Дмитро Олександрович	16.11.1989	V(У) Г, Тянь-Шань IV(У) Г, Туреччина IV(У) Г, Кавказ II (К) Г, Карпати	керівник, фінансис т, фотограф
2	 Галілейська Олександра Миколаївна	05.12.1988	IV(У) П, Тянь-Шань (проходж. пер. 2Б) I(У) Г, Крим	завгосп
3	 Вересенко Михайло Григорович	13.11.1987	IV(У) П, Тянь-Шань (проходж. пер. 2Б)	зав. спорядження , фотограф
4	 Біліченко Антон Іванович	18.01.1985	IV(У) П, Кавказ	хронометрис т
5	 Булгакова Тетяна Володимирівна	05.08.1971	II (У) Г, Карпати I (У) Г, Карпати	еколог
6	 Фесенко Захарій Валерійович	08.02.1991	II (У) П, Карпати	учасник

7	 Пігарьова Юлія Олександрівна	10.02.1994	П (У) П, Крим ПВД (У), зимові Карпати	культуролог
8	 Квятковський Олександр Сергійович	04.10.1987	П (У) Г, Кавказ	в.о. лікаря, логіст
9	 Коваленко Євгеній Олександрович	22.03.1995	П (У) Г, Карпати І (У) Г, Крим	ремонтник

2. Організація туристського спортивного походу

Загальна ідея походу.

Мета походу полягала у тому, щоб розвідати новий район для українських туристів та надати описи проходження локальних перешкод для груп, які в подальшому плануватимуть походи по Качкару. Також ставилося за завдання закріпити базові туристичні навички та відпрацювати елементи пересування по цілковито сніжному рельєфу, використовуючи різні засоби, такі як індивідуальна техніка, технічні прийоми і т.д. За час підготовки до походу вдалося підвищити фізичну витривалість, технічний рівень та організованість групи. В результаті, учасники продемонстрували високий рівень витривалості, моральної стійкості та технічної підготовки, що, на мою думку, є найбільш вагомим показником у визначенні рівня підготовки груп до походів вищих категорій складності у високих горах.

Варіанти під'їзду та від'їзду. Обґрунтування вибору точок початку та кінця походу.

Варіант під'їзду до точки початку маршруту. Нею стало невеличке поселення на півночі від хребта Качкар – село Ескіармутлук, розташоване в районі Ардешен, провінція Різе. До самої Туреччини група добиралася авіатранспортом; для цього був вибраний авіа оператор Пегасус, бюджетний лоукостер, який літає зі Львова, Харкова та Донецька. Були придбані квитки зі Львова до Стамбула, а звідти – до Трабзона, до Львова – нічним потягом з Києва. По прибуттю в Трабзон ми скористалися послугами приватного перевізника, який відвіз нас до містечка Ардешен, де ми пересіли в інший бус до Ескіармутлука. Загалом витрати часу становили 12 год зі Львова до Ескіармутлука, з Києва до Львова – ще 12 годин. Вважаю, що при грамотному плануванні логістики, можна досить бюджетно та швидко доїхати до району подорожі, але варто зауважити, що місцеве населення в більшості випадків не володіє англійською мовою – це ускладнює комунікацію з перевізниками. Щодо фінансової сторони – детально подана інформація у відповідному розділі звіту (Розділ 5.1.).

Варіант від'їзду. м. Чамліхемшін, район Хемшін, провінція Різе. По прибуттю в Чамліхемшін група домовилася з місцевими перевізниками за транспорт до м. Пазар, звідки вже на рейсовому автобусі ми доїхали до Трабзона. Далі - переліт з Трабзона до Стамбула, два дні культурного відпочинку в найбільшому місті Туреччини та виліт до Львова. Вже у Львові ми сіли на швидкісний потяг до Києва, час в дорозі – 6 год. Загалом час в дорозі від Чамліхемшіна до Стамбула становив 14 год., Стамбул – Львів – 2,5 год. Реально на під'їзді-від'їзді потрібно закладати 2-3 дні (залежить від вибору транспорту).

3. Графік руху

День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
1	29.04	1	околиці поселення Ескіармутлук – об лаштоване джерело на узбіччі (набір питної води)	1,5	00:25	Ґрунтова дорога	Незначна хмарність			Рух ґрунтовою дорогою по селу
		2	об лаштоване джерело на узбіччі – галявина на березі річки	2,6	00:43	Ґрунтова дорога	Незначна хмарність			Місце для стоянок майже немає
		3	галявина на березі р. Тунджа – узбіччя дороги	3,9	01:05	Ґрунтова дорога	Незначна хмарність			Дорога прокладена вибуховими роботами
		4	узбіччя дороги - узбіччя дороги	3,2	00: 53	Ґрунтова дорога	Незначна хмарність			Зустрічаємо пастухів, налаштовані приязно
		5	узбіччя дороги - об лаштоване місце відпочинку (стіл, джерело)	1,2	00:20	Ґрунтова дорога	Ясно			Після переходу обід
		6	об лаштоване місце відпочинку (стіл, джерело) - узбіччя дороги на березі р. Тунджа за поселенням 1	2,1	00:35	Ґрунтова дорога	Ясно			Поселення-1. Є місця для ночівлі
		7	узбіччя дороги на березі р. Тунджа за поселенням 1- узбіччя дороги нижче поселення 2	2,1	00:35	Ґрунтова дорога	Перемінна хмарність			Початок зони снігу
		8	узбіччя дороги нижче поселення 2 - узбіччя після набору висоти за поселенням 2	2,8	00:45	Ґрунтова дорога	Хмарно			Місцеві жителі часто озброєні. Свіжа вирубка
			ВСЬОГО	19,4 км	05:20			+1124м		
2	30.04	1	м/н (узбіччя після набору висоти за поселенням 2) – проталина на підході до пос. Дерейяла	1,6	00:55	Стежка, сніжник	Хмарно, мряка			Поява стійкого сніжного покриву
		2	проталина на підході до пос. Дерейяла – скельний вихід за пос. Дерейяла	1,2	00:45	Сніжник, осип	Хмарно			Підйом по долині. Осип великої фракції вкрита вологим рихлим снігом (до 0,5 м.)
		3	скельний вихід за пос. Дерейяла – оз. Голетегі	1,5	00:55	Сніжник	Сонячно			Траверс пн. – зх. схилів пер. Дідваке. Щільний вологий сніг
		4	оз. Голетегі – оз. Голетегі (верхнє)	1,3	00:52	Сніжник	Сонячно			Підйом по схилу (місцями траверсуємо схил). Вологий рихлий сніг
		5	оз. Голетегі (верхнє) – оз. Самлі	0,9	00:30	Сніжник	Сонячно			Підйом по кулуару. Щільний вологий сніг

День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
		6	оз. Самлі - сідловина (над верхнім оз. Алака)	1,4	00:55	Сніжник	Хмарно з проясненнями			Підйом по схилу. Вологий рихлий сніг (до 1 м.)
		7	сідловина (над верхнім оз. Алака) - цирк під пер. Дідваке	1,0	00:35	Сніжник	Сонячно			Підйом по схилу Щільний вологий сніг
			ВСЬОГО	8,9 км	06:30			+1332 м		
3	01.05	1	м/н (цирк під пер. Дідваке) - пер. Дідваке	0,8	<u>00:50</u>	Сніжник	Хмарно, легкий мороз	+205 м		Підйом по схилу (кут до 45) Щільний вологий сніг.
		2	пер. Дідваке - лінія снігу	0,9	<u>00:40</u>	Сніжник	Сонячно, слабкий вітер			Спуск по схилу. Вологий рихлий сніг (до 1 м.)
		3	лінія снігу – пос. Норсел	1,2	00:45	Сніжник	Сонячно, тепло, слабкий вітер			Спуск по долині. Вологий рихлий сніг (до 1 м.)
		4	пос. Норсел – узбіччя дороги	0,7	00:30	Сніжник, осип, грунт	Сонячно			Спуск по долині. Трав'янисті схили, осип великої фракції, місцями вологий рихлий сніг Часті траверси.
		5	узбіччя дороги - околиці пос. Пісканкара	0,8	00:31	Трава	Посилюється хмарність, дощ		-1289 м	Спуск по схилу. На обіді дощ
		6	околиці пос. Пісканкара - долина р. Бюльбюль (вище впадіння лівого притока)	1,5	00:45	Ґрунтова дорога	Хмарно, вдалині гроза			Підйом по дорозі (кут до 15)
		7	долина р. Бюльбюль (вище впадіння лівого притока) -	1,8	01:00	Ґрунтова дорога, трава, сніжник	Хмарно, вітер			Підйом по дорозі, потім схил (кут до 20)
		8	долина р. Бюльбюль (вище впадіння лівого притока) – верхів'я р. Бюльбюль	1,4	01:15	Сніжник, ґрунт	Хмарно			Підйом по долині. Сніг вологий середньої щільності. Траверси ґрунтових схилів.

День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
		9	верхів'я р. Бюльбюль - скельний вихід нижче оз. Окюз (перший з двох виступів перед перевальним злетом)	1,4	01:15	Сніжник	Ясно	+811 м		Підйом по схилу (кут до 40) Щільний вологий сніг.
			ВСЬОГО	10,5 км	07:31			+1016 м	-1289 м	
4	02.05	1	м/н (скельний вихід нижче оз. Окюз (перший з двох виступів перед перевальним злетом) – пер. Окюз	1,3	00:55	Сніжник	Туман	+302 м		Підйом по схилу (кут до 40) Щільний вологий сніг. Вихід на пер. Окюз
		2	пер. Окюз – кулуар над пос. Сателеф (злиття струмків)	0,8	<u>00:35</u>	Сніжник, осип (сер., др. фр.), трава	Хмарно, вітер, сніг			Спуск по схилу (кут до 35). Вологий рихлий сніг (до 1,5 м.) місцями середньо жива осип. Трав'янистий схил
		3	кулуар над пос. Сателеф (злиття струмків) - пос. Сателеф	1,8	01:20	Трава, осип (сер., др. фр), сніжник	Хмарно, вітер		-680 м	Спуск по широкому кулуару (кут до 40) Трав'янистий схил, середньо жива осип. Місцями сніг.
		4	пос. Сателеф – початок кулуару перед пер. Булут	0,9	00:40	Скелі, ґрунт, сніжник	Хмарно, вітер, сніг			Підйом по долині і схилу. Трав'янисто-осипний схил, траверси.
		5	початок кулуару перед пер. Булут - початок злету пер. Булут	1,0	00:45	Сніжник	Сонячно			Підйом по кулуару (кут до 35) , рух по плато Щільний вологий сніг.
		6	початок злету пер. Булут – скелі на підйомі	0,9	<u>00:47</u>	Сніжник	Сонячно			Підйом по схилу (кут до 35) Щільний вологий сніг.
		7	скелі на підйомі - пер. Булут	0,8	<u>01:40</u>	Скелі, ґрунт, сніжник	Вітер, сніг	+718 м		Підйом на хребет 1Б (с.с. палиці, елементи вільного лазіння). Траверс до перевалу «Булут».
		8	пер. Булут – початок ущ. Палакчур	3,2	03:10	Скелі, сніжник	Густий туман (видимість до 7 м)		-592 м	Спуск по схилу (кут до 40), дюльфер скельної ділянки, спуск по долині. Вологий рихлий сніг (до 1,5 м.)
			ВСЬОГО	10,7 км	09:52			+1020 м	-1272 м	

День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
5	03.05	1	м/н (початок ущ. Палакчур) – поселення в долині Палакчур	2,5	01:00	Сніжник, осип (сер., др. фр.), трава	Сонячно			Враховуючи перевантаження в попередній день, встаємо о 08:00. Постійні траверси
		2	поселення в долині Палакчур – узбіччя дороги до долини Чеймакчур	1,2	00:30	Трав'янистий, схил. Грунтова дорога	Сонячно			Спуск по долині, потім - серпантин. Дорогу часто перетинають струмки
		3	узбіччя дороги до долини Чеймакчур – початок долини Чеймакчур	2,8	01:10	Грунтова дорога	Сонячно		-700 м	Рухаємося серпантином. Зустріли пару іспанських автотуристів. Робимо технічний привал для зміни одягу
		4	долина Чеймакчур – поселення Чеймакчур	2,0	00:50	Грунтова дорога	Сильна хмарність			Рухаємося серпантином. Починається дощ
		5	околиці поселення долини Чеймакчур – пос. Чеймакчур (недобудована турбаза)	2,5	01:00	Грунтова дорога	Дощ, вітер	+474 м		Рухаємося серпантином. Сильний дощ. Стаємо табором раніше запланованого, ночуємо на турбазі
ВСЬОГО				11,0 км	04:30			+474 м	-700 м	
6	04.05	1	пос. Чеймакчур (недобудована турбаза) – початок долини оз. Караденіз.	1,4	01:15	Грунт, сніжник	Ясно, мороз			Підйом по схилу (кут до 35) Міцний змерз шийся наст
		2	початок долини оз. Караденіз. – оз. Караденіз	1,7	<u>01:20</u>	Сніжник	Ясно, мороз			Підйом по долині (кут до 15) Міцний змерзлий наст
		3	оз. Караденіз – пер. Чеймакчур	0,7	<u>00:53</u>	Сніжник	Ясно, легкий вітер	+626 м		Підйом по схилу (кут до 35) Міцний змерз шийся наст
		4	пер. Чеймакчур – пер. Селдар	2,2	00:50	Сніжник	Сонячно	+333 м		Підйом по долині і схилу (кут до 30) На окремих ділянках провалюємося до 1,5 м
		5	пер. Селдар - долина річки під пер. Селдар (пд. схил)	0,8	01:05	Сніжник	Сонячно			Спуск по схилу (кут до 45) Сніг вологий дуже рихлий (до 1,5 м), під снігом - осип (вел. фр.). Спуск повільний, часто провалюємося до рівня осипу

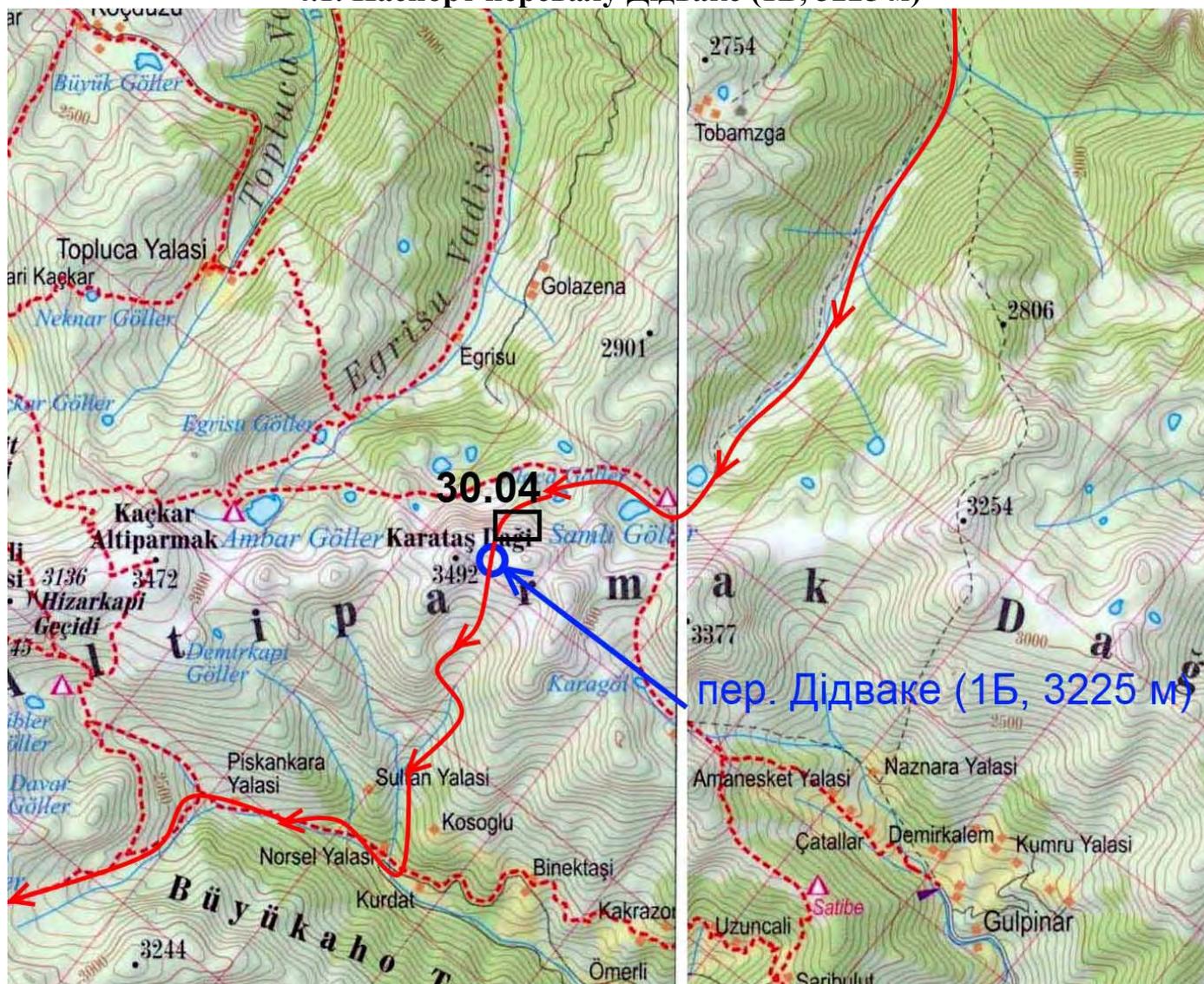
День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
		6	долина річки під пер. Селдар (пд. схил) - ущ. Каврун (початок «зльоту» на хр. Качкар)	0,5	00:20	Сніжник	Сонячно			Траверс схилу Мокрий щільний сніг
		7	ущ. Каврун (початок «зльоту» на хр. Качкар) - цирк під г. Качкар (пн.-зх. схил, західніше початку кулуару до пер. Капі)	0,6	01:10	Сніжник	Сонячно		-192 м	Траверс схилу Мокрий щільний сніг
			ВСЬОГО	7,9 км	06:53			+959 м	-192 м	
7	05.05	1	цирк під г. Качкар (пн.-зх. схил, західніше початку кулуару до пер. Капі) - пер. Капі	1,3	01:45	Сніжник	Ясно	+472 м		Підйом кулуаром (кут до 45) Щільний змерз шийся сніг.
		2-1	пер. Капі – цирк під пер. Капі (пд.-сх. схил)	0,9	0:35	Сніжник.	Сонячно, сильний вітер,		-195 м	Група спускається з перевалу Капі та стає на ви положенні. Днівка. Спуск по схилу (кут до 40) Вологий рихлий сніг (до 1 м.)
			ДНІВКА							
			ВСЬОГО	2,2 км	02:20			+472 м	-195м	
8	06.05	1	цирк під пер. Капі (пд.-сх. схил) – кулуар над т.с. Дилбердюзю (лінія снігу)	1,7	01:05	Сніжник	Хмарно		-360 м	Спуск по схилу (кут до 40) Вологий рихлий сніг (до 1 м.). Виходи скель на траверсі
		2	кулуар над т.с. Дилбердюзю (лінія снігу) - початок кулуару під пер. Атсіз	1,4	<u>00:55</u>	Сніжник, осип, трава	Хмарно			Траверс схилу. Часто виходи осипу (сер. жив., сер.-др. фр.)

День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
		3	початок кулуару під пер. Атсіз - початок підйому на пер. Атсіз	0,9	<u>00:50</u>	Сніжник	Хмарно, вітер, сніг			Підйом по схилу (кут до 35) Мокрий щільний сніг
		4	початок підйому на пер. Атсіз – пер. Атсіз	0,6	<u>00:50</u>	Сніжник, скелі	Хмарно, вітер, сніг	+390 м		Підйом по схилу (кут до 45+) Мокрий щільний сніг
		5	пер. Атсіз - долина р. Давалі (нижче лінії снігу)	3,2	<u>01:35</u>	Сніжник, осип, трава	Ясно			Спуск по схилу (кут до 40) Вологий рихлий сніг (до 1 м.)
		6	долина р. Давалі (нижче лінії снігу) – пн. схил долини Давалі	1,3	<u>00:40</u>	Сніжник, осип, трава	Ясно		-720 м	Траверс схилу (незначні перепади висот). Часто виходи осипу (кр.фр.). Переходимо широкий струмок по сніжному мосту.
		7	пн. схил долини р. Давалі – підніжжя відрогу перед оз. Донер	1,2	00:40	Сніжник, осип	Хмарно, дощ, вітер			Підйом по долині (кут до 25)
		8	підніжжя відрогу перед оз. Донер – цирк перед пер. Донер (зах. берег оз. Донер).	1,9	01:00	Сніжник	Хмарно			Траверс схилу над оз. Донер. (кут до 25). Вологий щільний сніг
		9	цирк перед пер. Донер (зах. берег оз. Донер) – під перев. злетом	1,3	<u>00:40</u>	Сніжник, скелі	Хмарно			
		10	під перевальним злетом – пер. Донер	0,6	00:30	Сніжник	Хмарно, дощ, вітер	+535 м		Підйом по схилу (кут до 40) Мокрий щільний сніг
		11	пер. Донер – долина р. Ханут	3,4	<u>01:00</u>	Сніжник, осип сер.фр., трава	Хмарно		-675 м	Спуск по схилу (кут до 45) Сніг вологий дуже рихлий (до 1 м), під снігом - осип (вел.фр.). друга половина ділянки крутий травянисто-осипний схил.
			ВСЬОГО	17,5 км	09:55			+925 м	-1755м	
9	07.05	1	м/н (долина р. Ханут) – берег струмка (лінія снігу)	2,5	00:45	Ґрунт, сніжник	Легка хмарність			Підйом по долині (кут до 25) Плавний набір до зони засніження
		2	берег струмка (лінія снігу) – берег оз. Чьоро	1,6	<u>00:50</u>	Сніжник, осип	Хмарно			Рухаємося вздовж струмка, згодом траверс схилу.
		3	берег оз. Чьоро – пер. Чьоро	1,4	01:02	Сніжник, осип	Хмарно, вітер	+588 м		Траверс схилу над озером, часті виходи осипу сер. фр.

День	Дата	№ ділянки денного переходу	Ділянка шляху (від – до)	Протяжніс ть (км)	Чистий ходовий час	Характер шляху	Метеоумови	Показники GPS		Примітка
								Набрано (м)	Скинуто (м)	
		4	пер. Чьоро – долина Хюсам (лінія снігу)	4,2	01:40	Сніжник	Густий туман			Спуск по схилу (кут до 35) Сніг вологий дуже рихлий (до 1 м), під снігом - осип (вел.фр.).
		5	долина Хюсам (лінія снігу) – берег р. Хюсам (вище мосту)	3,6	00:40	Сніжник, трава	Туман, мряка			Спуск по долині (кут до 20) Льодовикова долина (скрізь останці усіх розмірів), 70% заливні луки в наслідок танення.
		6	берег р. Хюсам (вище мосту) – узбіччя дороги перед пос. Хісарджік	5,1	00:45	Ґрунтова дорога	Хмарно			Спуск по дорозі (кут до 20). Рухаємося по населеній зоні, рух гірським серпантинном, проходимо кілька «хуторів», поселення електрифіковані
		7	узбіччя дороги перед пос. Хісарджік – турбаза Кат-Каю	13,7	01:55	Дорога	Хмарно		-2100м	Рухаємося гірською дорогою. Ухил незначний, Дорога проходить у взькому каньйоні понад річкою. Стіни подекуди майже вертикальні, сліди вибухових робіт
			ВСЬОГО	32,1 км	07:37			+588 м	-2100м	

ВСЬОГО:**120,2 км ЧХЧ: 60год 28хв****Всього набір висоти +7910м -7503м**

4.1. Паспорт перевалу Дідваке (1Б, 3225 м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. р. Тунджа – ущ. Буюкахо	Дідваке	3225	40 ⁰ 59.12N 41 ⁰ 16.49E	1А	1Б	1Б

- Загальний час проходження: 7:42, (від ущ. р. Тунджа до ущ. Буюкахо)
- Затрачено часу на підйом: 6:17, перепад висот 1535 м.
- Затрачено часу на спуск: 1:25, перепад висот 1285 м.
- Рухались з самостраховкою: 2:15, з одночасною страховкою: -
- Рухались з поперемінною страховкою: -, з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
посел. Дерейяла (ущ. р. Тунджа) – оз. Голетегі	2:35	6700	10-35	+757	стежка, сніжник					
оз. Голетегі – оз. Самлі	1:22	2000	15-35	+355	сніжник					
оз. Самлі – цирк під перевалом Дідваке	1:30	1100	15-35	+218	сніжник, скелі					
цирк під пер. Дідваке – пер. Дідваке	0:50	700	20-40	+205	сніжник, скелі	0:50				
пер. Дідваке – початок каньйону	0:40	2900	35-20	-791	сніжник	0:40				
початок каньйону – посел. Норсел (ущ. Буюкахо)	0:45	2100	45-20	-494	каньйон, ліс	0:45				

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове:
 - мотузка 50 м (10мм) - 1 шт.
 - фірновий (сніговий) якір - 2 шт.
 - петлі - 1 шт.
 - групові карабіни - 3 шт.
 - індивідуальне:
 - страхувальна система - 1 шт.
 - льодоруб - 1 шт.
 - каска - 1 шт.
 - карабін - 4 шт.
 - жумар - 1 шт. (при підйомі з ущ. р. Тунджа)
 - спусковий пристрій - 1 шт. (при спуску в ущ. Буюкахо)
- Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. р. Тунджа – посел. Дерейяла, цирк під пер. Дідваке, з боку ущ. Буюкахо – посел. Норсел.

10. перевал пройдено: 01.05.2014.
11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: перемінна хмарність; температура - +1 – +10⁰ С.
12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
13. Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
14. Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.
15. Маршрутна книжка № 07/14.
16. МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. Опис проходження (дається в напрямку від долини р. Тунджа в долину Буюкахо)

З самого ранку починаємо рухатися стежкою в напрямку літовок Дереййла, трапляються поодинокі сніжники (висота близько 1800 м). Рухаємося правим орографічним берегом річки Тунджа, вище 2000 м починається суцільний сніг. Так як рання година, учасники особливо не провалюються у снігу. Дійшовши до літовок (мал. 4.1.1), починаємо поступово забирати вліво, траверсуючи схили. Попереду видніється улоговина в якій розміщено озеро Голетегі; обходиться групою з лівої сторони, забираючи на перемичку (мал. 4.1.2). Так ми виходимо в наступний цирк і потрапляємо до оз. Самлі (мал. 4.1.3). Обидва озера вкриті щільною кригою. Ми не ризикуємо йти по кризі, обходимо озеро з правої сторони. Починається траверс схилу над озером та вихід на сідловину (мал. 4.1.4). Від того місця добре проглядається перевальний цирк та масив вершини Дідваке. Так як вже пізня година, група проходить ще один перехід до виходів скель та облаштовується там на ночівлю.

Наступного дня, рано-вранці, група починає підйом на перевал Дідваке (мал. 4.1.5). Пройшовши від місця ночівлі 300 м, підходимо під скелі. З самотраховкою льодорубом проходимо цю ділянку. Можливі три варіанти підйому, котрі позначені на знімку (мал. 4.1.6). Ми вибираємо найбільш безпечний варіант (сідловина 1). Крутизна схилу сягає 30-35 градусів, щільний наст, з технічних засобів використовуємо льодоруби та трекінгові палиці (мал. 4.1.7). Через 50 хв. з початку руху група виходить на сідловину перевалу Дідваке, висота 3225 м. Сама сідловина представляє собою вузький сніжний гребінь, який з одної та іншої сторони закінчується прямовисними скелями (мал. 4.1.8). На перевалі, ближче до сідловини 2, будується тур з каміння, лишається записка (мал. 4.1.9).

Далі група продовжує спуск в напрямку ущелини Буюкахо, минаючи виходи скель (мал. 4.1.10). Крутизна схилу – невисока, 15-25 градусів, все щільно вкрито снігом, поодинокі скелі. Пройшовши верхню ділянку, долина починає звужуватися і переходити в каньйон (мал. 4.1.11). Група рухається правим орографічним берегом річки, обходячи скельні прижими з гімнастичною страховкою (мал. 4.1.12, 4.1.13). По ходу руху група переходить стрімкий потік (мал. 4.1.14) та спускається до зони лісу. В лісі знаходиться яскраво виражена стежка, яка серпантинном виводить нас до поселення Норсел в ущелині Буюкахо (мал. 4.1.15).

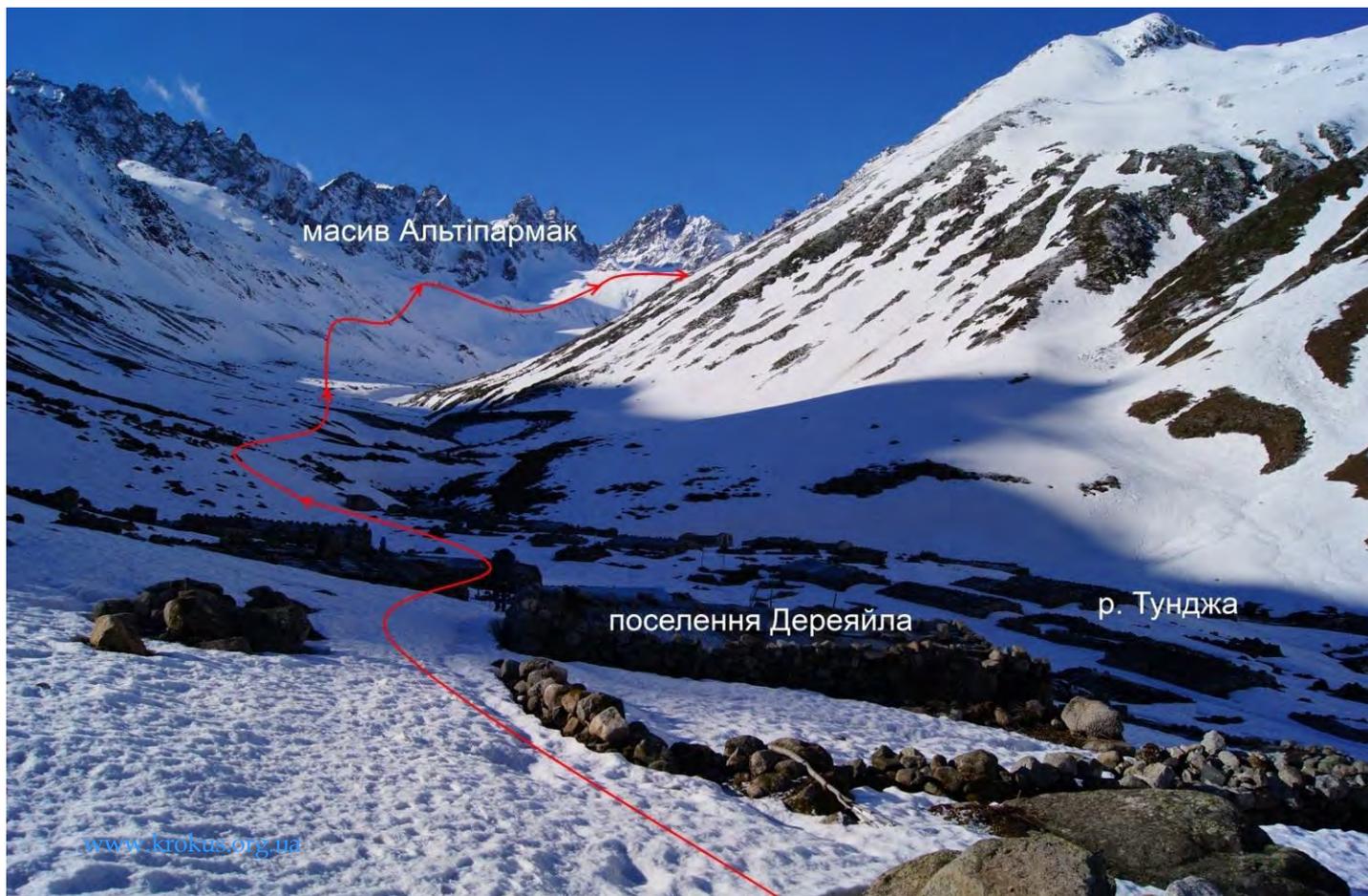

Фото 4.1.1. Група проходить літовки Дереййла.

Фото 4.1.2. На гребені, нижче розміщений цирк з озером Голетегі.

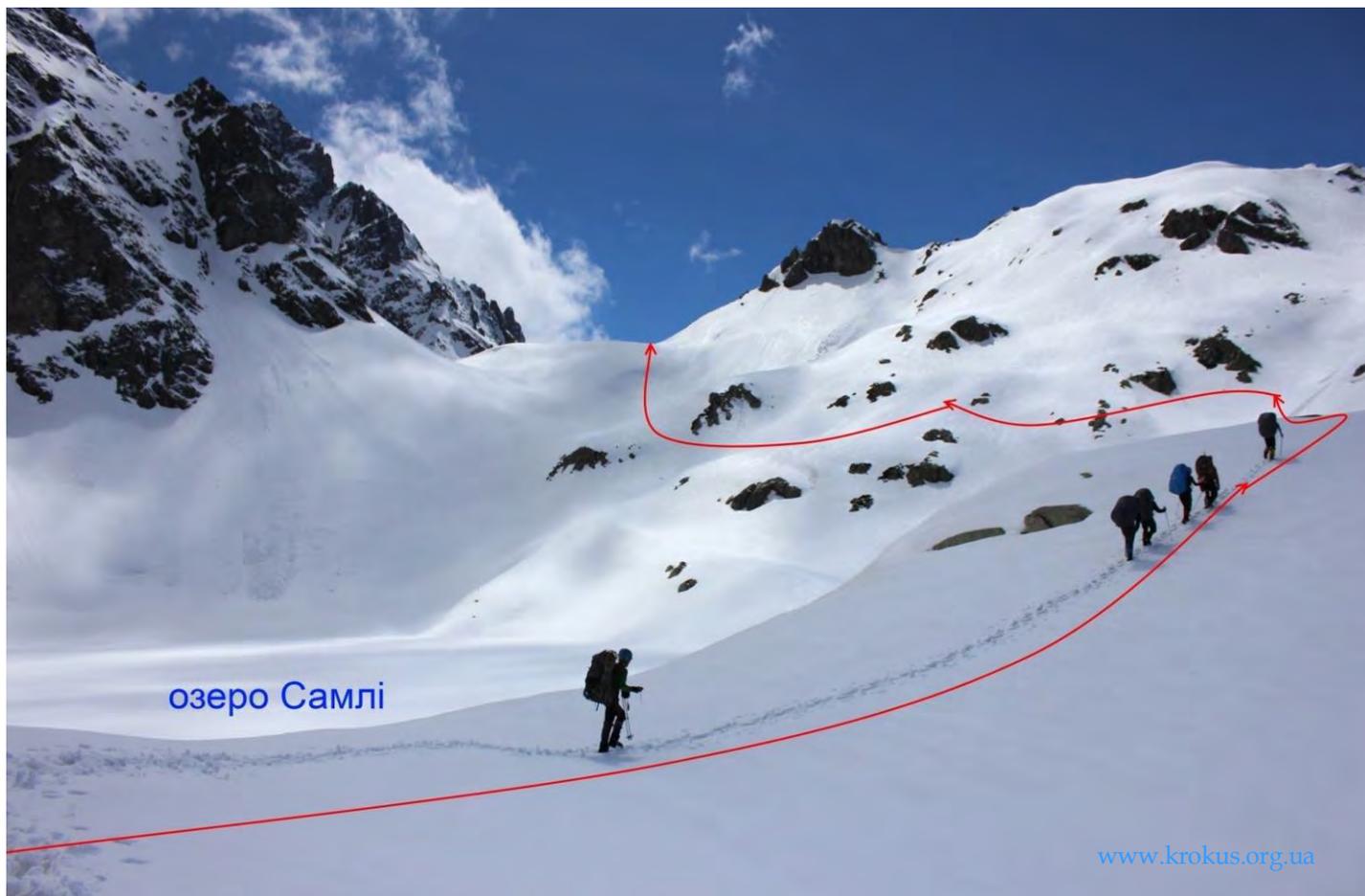

Фото 4.1.3. Група обходить оз. Самлі.

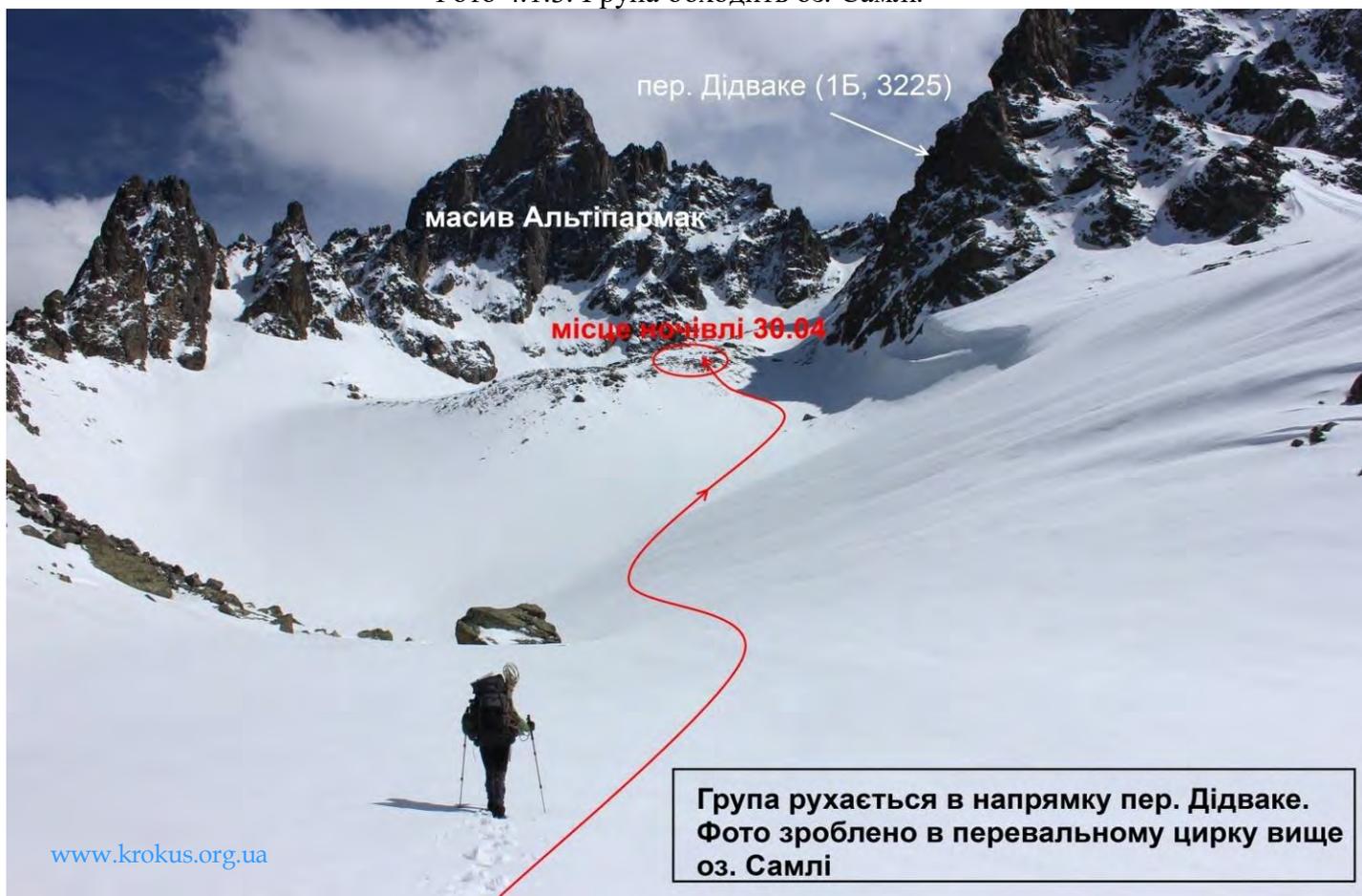

Фото 4.1.4. В напрямку пер. Дідваке.

Фото 4.1.5. Знімок перевалу з місця ночівлі.

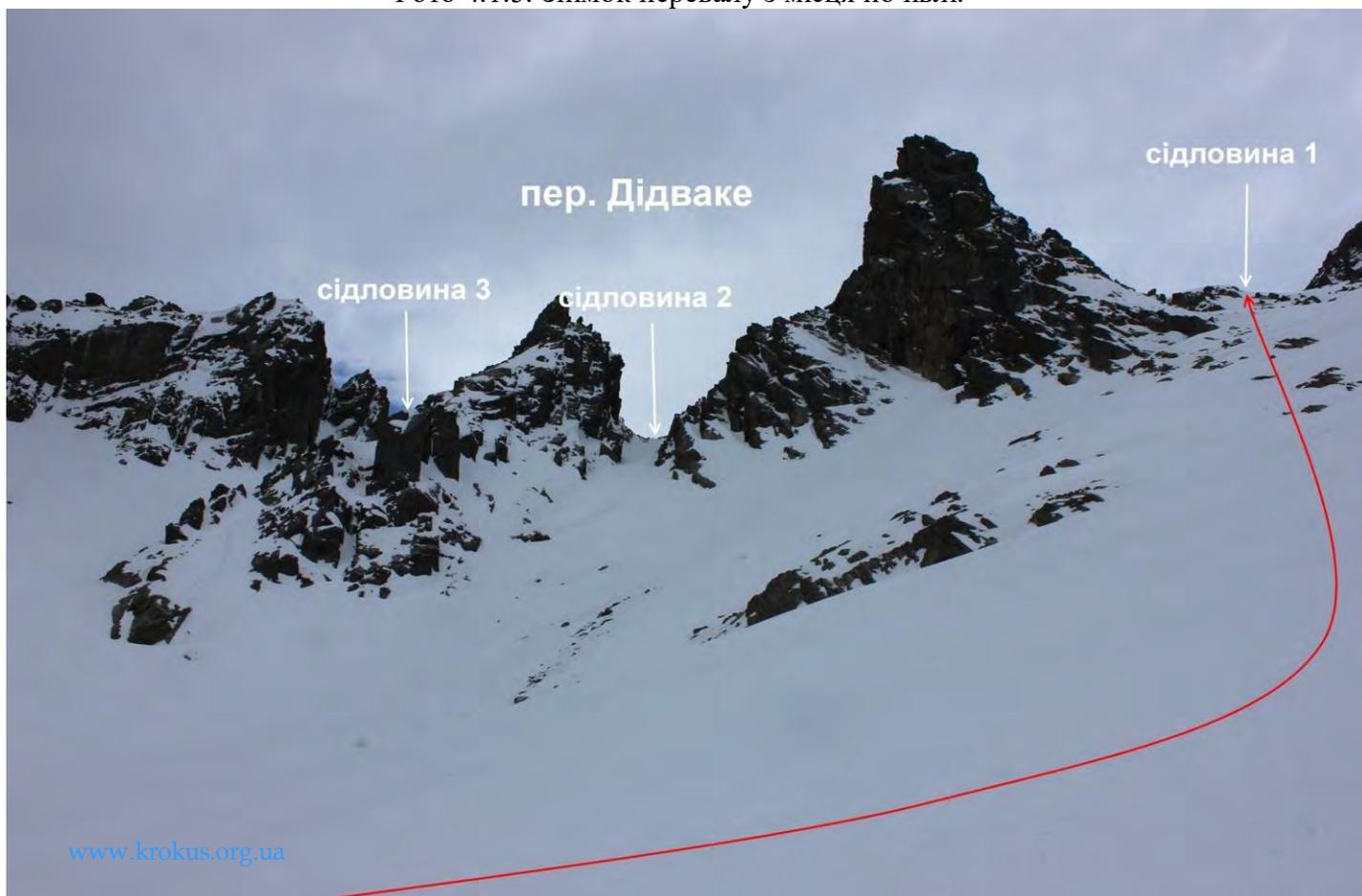

Фото 4.1.6. Загальний вигляд пер. Дідваке зі сторони оз. Самлі.

Фото 4.1.7. На підйомі.

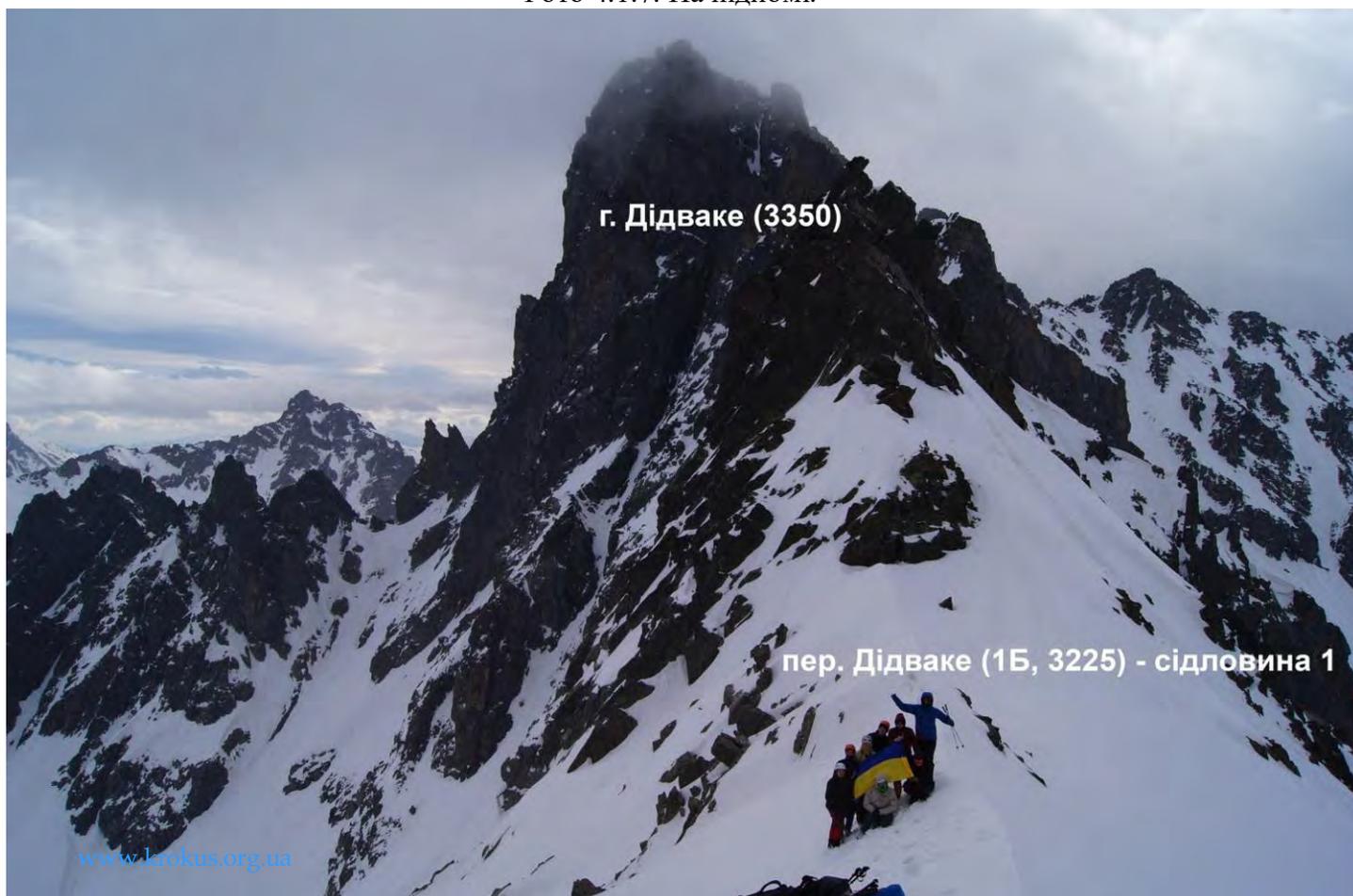

Фото 4.1.8. На перевалі Дідваке (1Б, 3225 м). Знімок зроблений в напрямку в. Дідваке (3350 м).

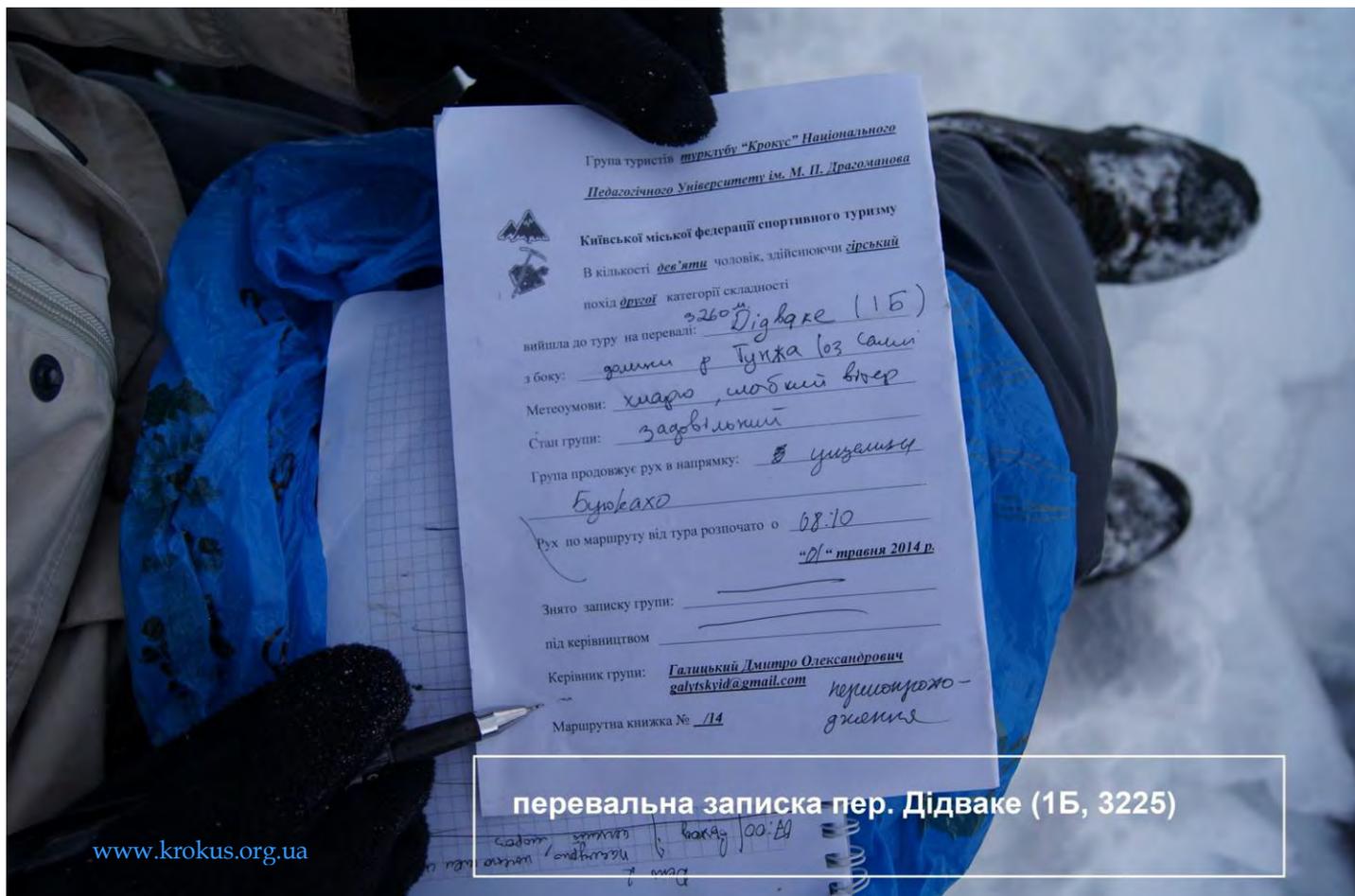

Фото 4.1.9. Перевальна записка.

Фото 4.1.10. Спуск з перевалу Дідваке.

Фото 4.1.11. Початок каньйону.

Фото 4.1.12. Проходження каньйону.

Фото 4.1.13. Обхід скельних прижимів.

Фото 4.1.14. Перехід потоку.

Фото 4.1.15. В ущелині Буюкахо. Поселення Норсел.

район	хребет, масив	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсе- зоння
Качкар, Понтійські гори	масив Altiparmak Daglari	ущ. Vulbul (Бюльбюль) та ущ. Zainevan (Зайневан)	Okuz (Окюз)	3060	40°55'23.201"N 41°14'49.006"E	1A	1A	1A

- Загальний час проходження: 7:05, (від околиці пос. Пісканкара до - пос. Сателеф)
- Затрачено часу на підйом: 5:10, перепад висот 1115 м .
- Затрачено часу на спуск: 1:55 , перепад висот 680 м .
- Рухались з самостраховкою: 2:50 , з одночасною страховкою: -
- Рухались з поперемінною страховкою: - , з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки: -
- Характеристики ключової частини підйому та спуску по ділянкам:**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)			кількість організованих пунктів стра- ховки
						самострах овкою	одночасно ю	поперемі нною	
околиці пос. Пісканкара - долина р. Бюльбюль (вище впадіння лівого притока)	00:45	1500	10-15	+411	Ґрунтова дорога				
долина р. Бюльбюль (вище впадіння лівого притока)	01:00	1800	15-20	+240	Сніг вологий середньої щільності. Трав. ділянки				
долина р. Бюльбюль (вище впадіння лівого притока) – верхів'я р. Бюльбюль	01:15	1400	15-20	+250	Сніг вологий середньої щільності. Трав. ділянки				
верхів'я р. Бюльбюль - скельний вихід нижче оз. Окюз (перший з двох виступів перед перевальним злетом)	01:15	1400	25-40	+180	Сніжник, вологий рихлий сніг (до 1 м)				
скельний вихід нижче оз. Окюз (перший з двох виступів перед перевальним злетом) – пер. Окюз	00:55	1300	25-40	+302	Сніжник, щільний вологий сніг	0:55			
пер. Окюз – кулуар над пос. Сателеф (злиття струмків)	00:35	800	35-20	-320	Сніжник, виходи скель на трав. схилі	0:35			
кулуар над пос. Сателеф (злиття струмків) - пос.Сателеф	01:20	1800	40-20	-360	сніжник, виходи скель на трав. схилі, стежка	01:20			

Фото 4.2.1. Група підходить до повороту в ущелину Бюльбюль.

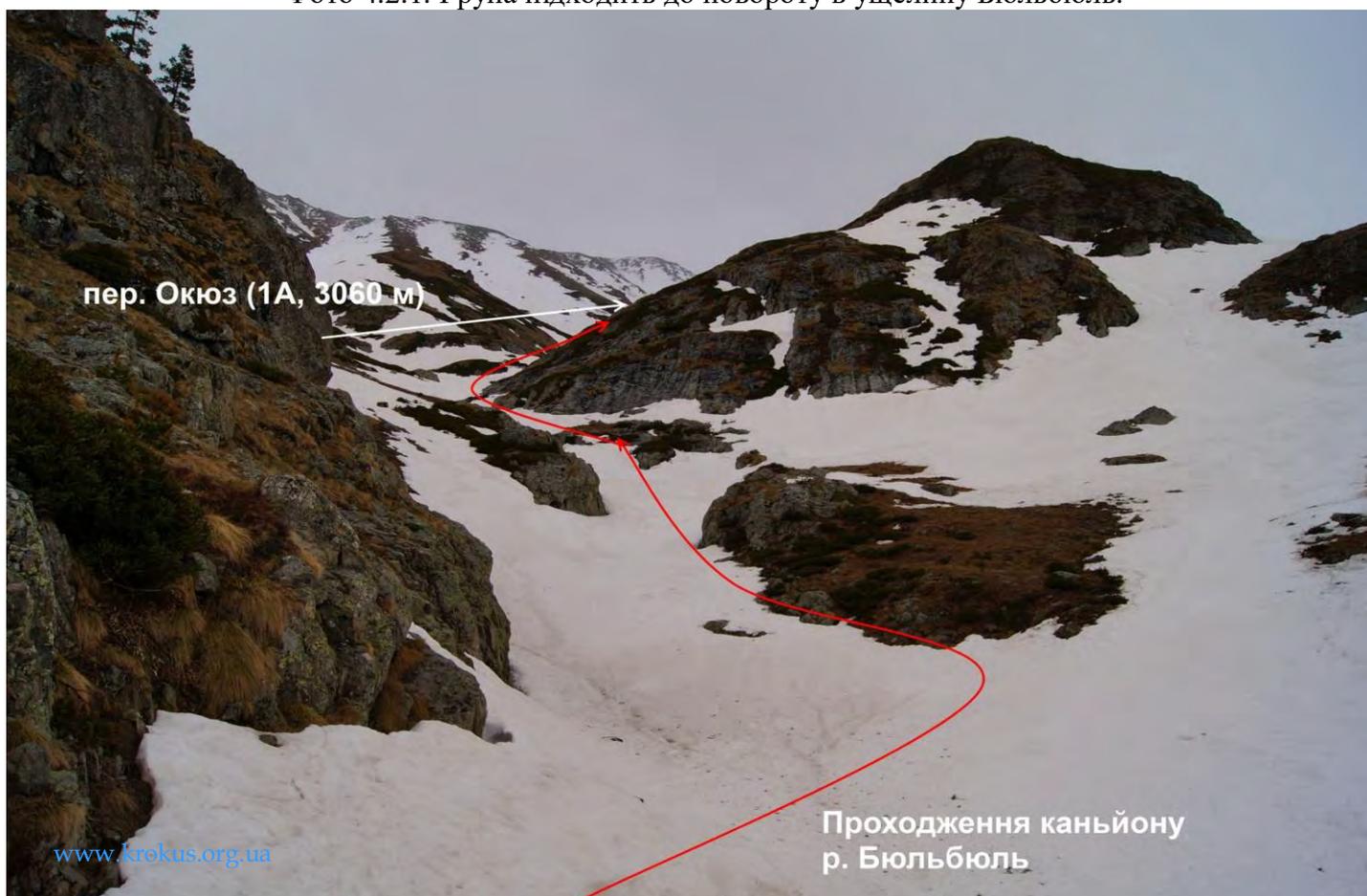

Фото 4.2.2. Проходження каньйону р. Бюльбюль.

Фото 4.2.3. Вид на пер. Дідваке.

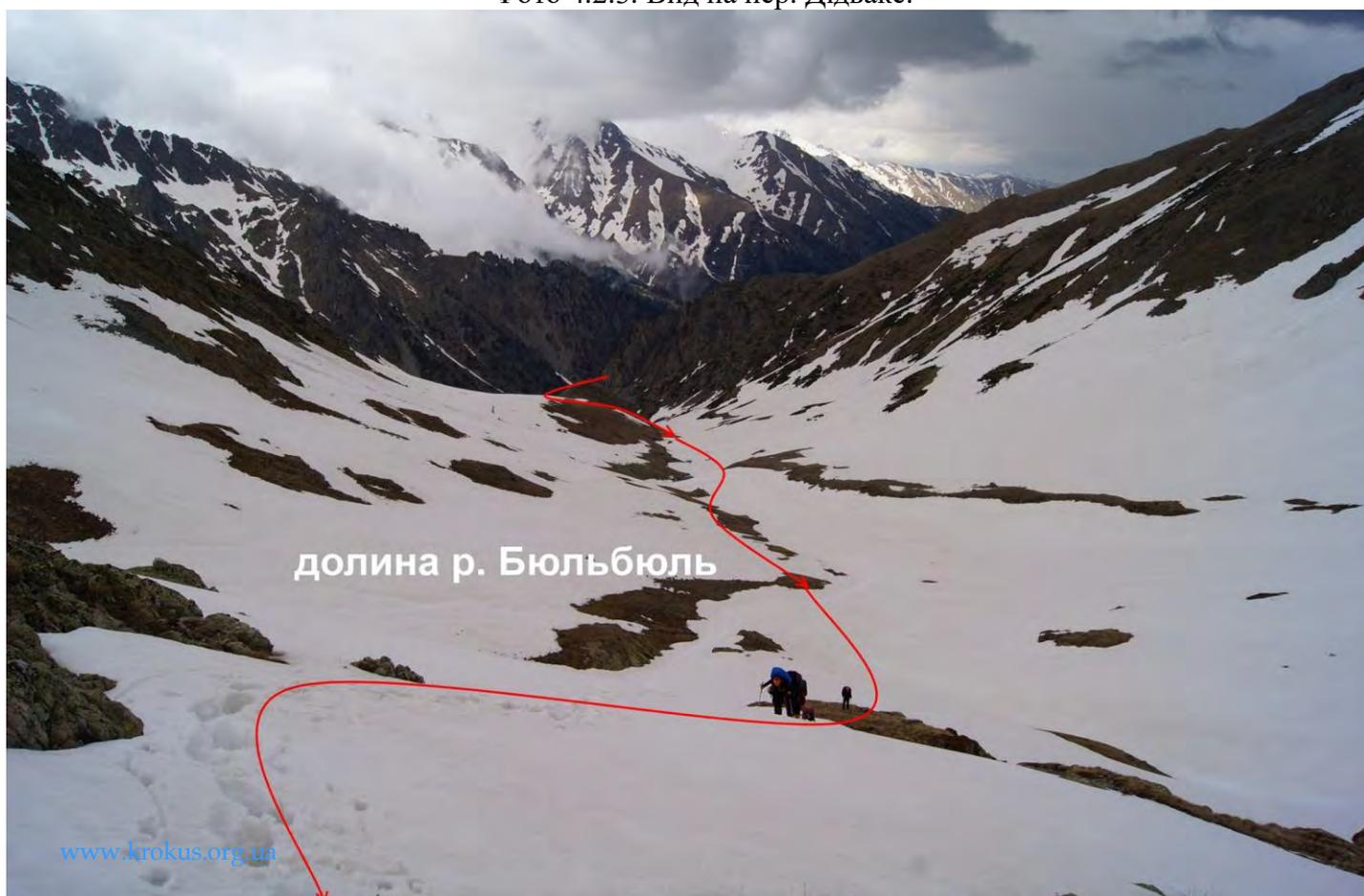

Фото 4.2.4. Долина р. Бюльбюль.

Фото 4.2.5. Знімок перевалу з місця ночівлі.

Фото 4.2.6. Підйом на перевал Окюз.

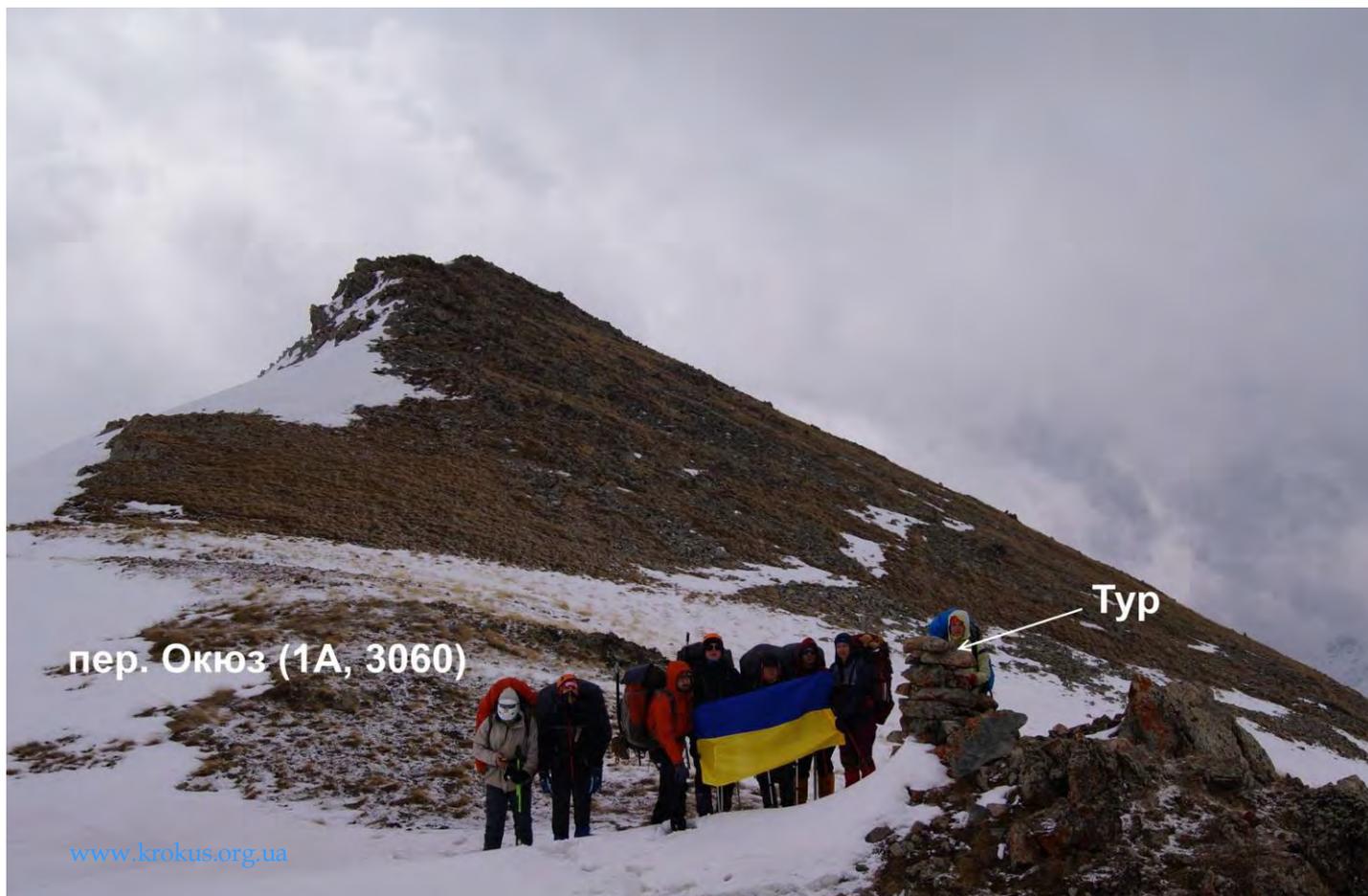

Фото 4.2.7. На перевалі Окюз (1А, 3060 м). Знімок зроблений в напрямку в. Мурзуг. (3305 м).

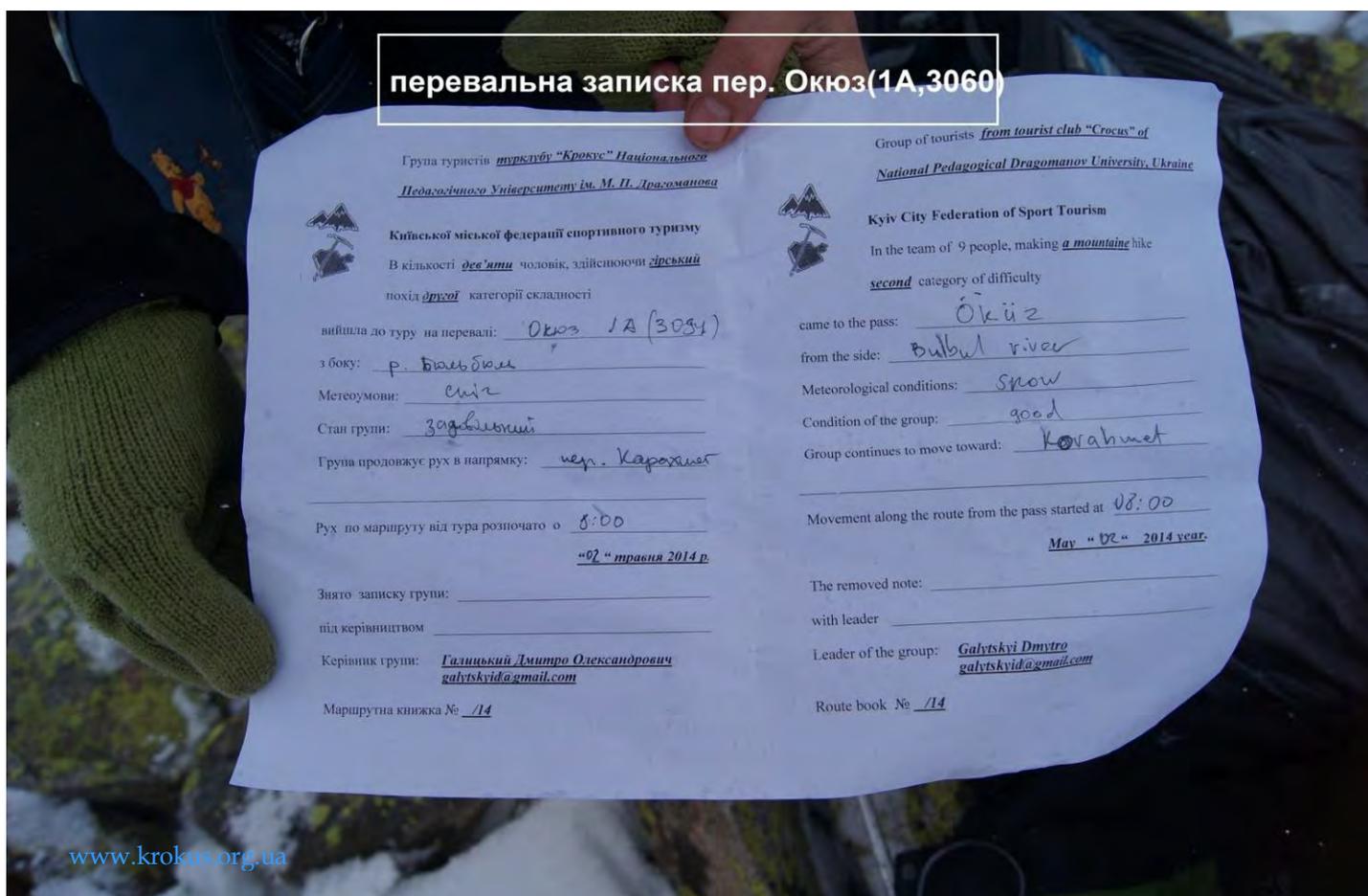

Фото 4.2.8. Перевальна записка.

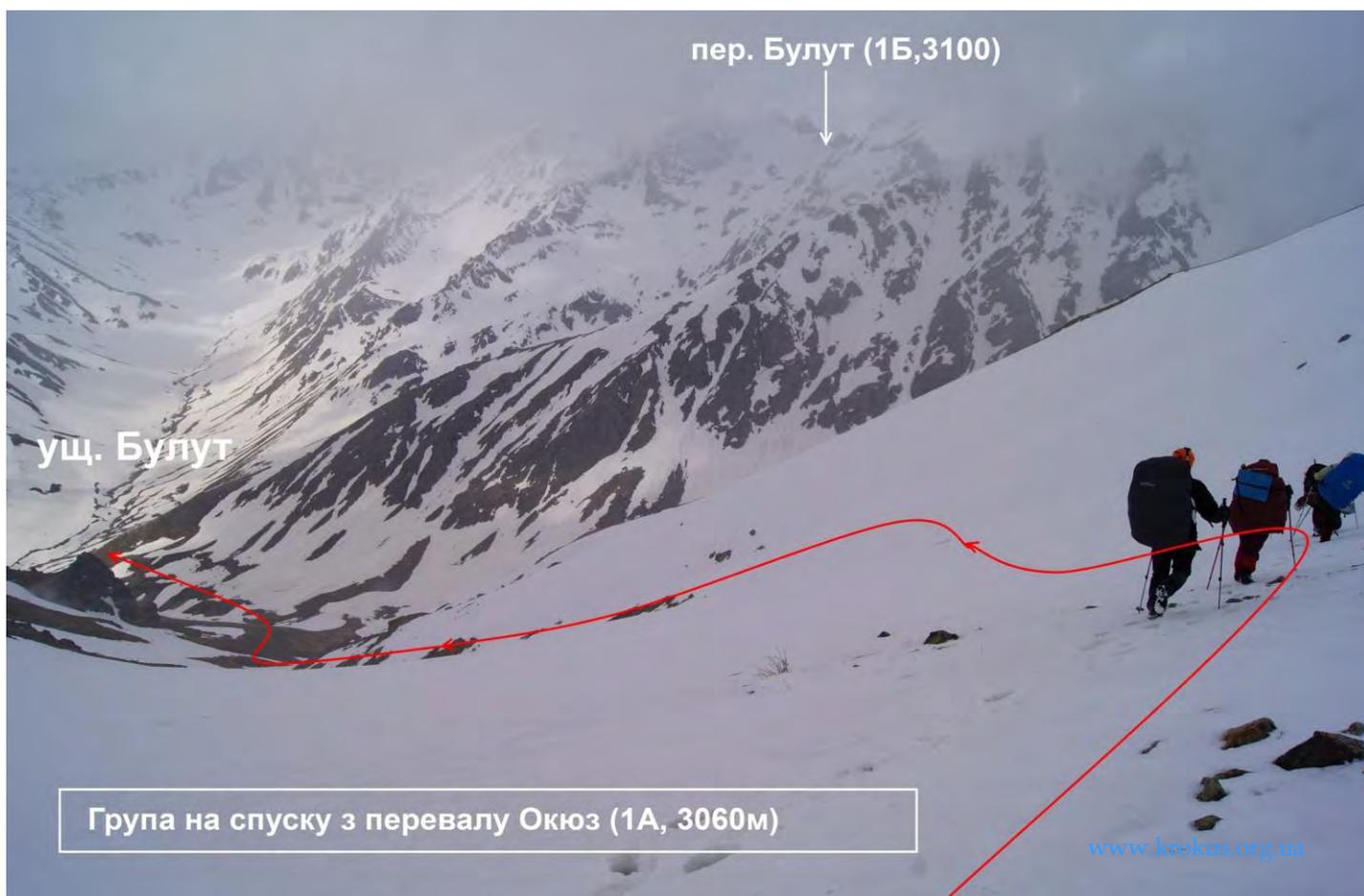

Фото 4.2.9. Група на спуску з перевалу Окюз (1А,3060м).

Фото 4.2.10. Нижня ділянка спуску з перевалу Окюз (1А,3060м).

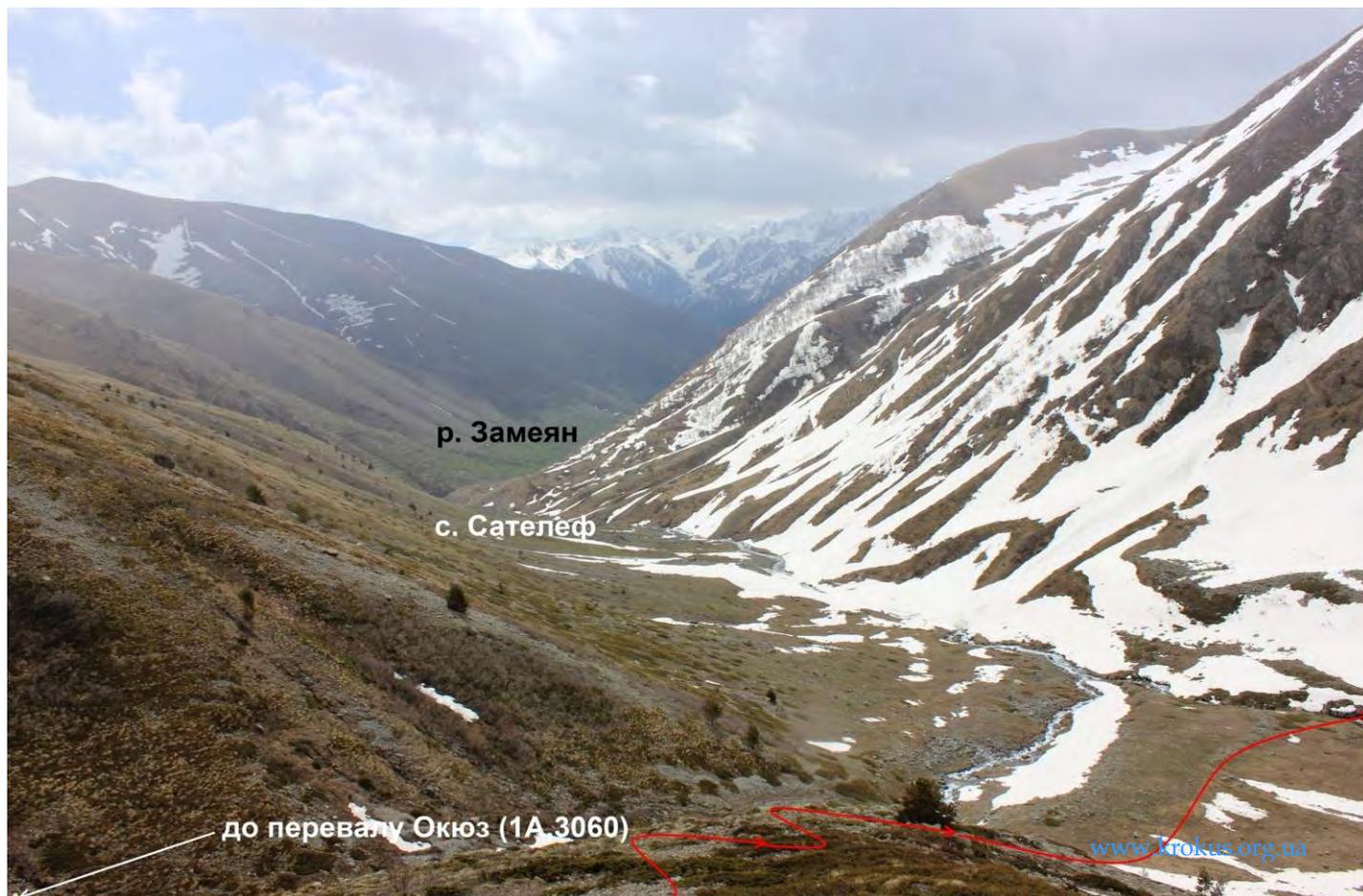
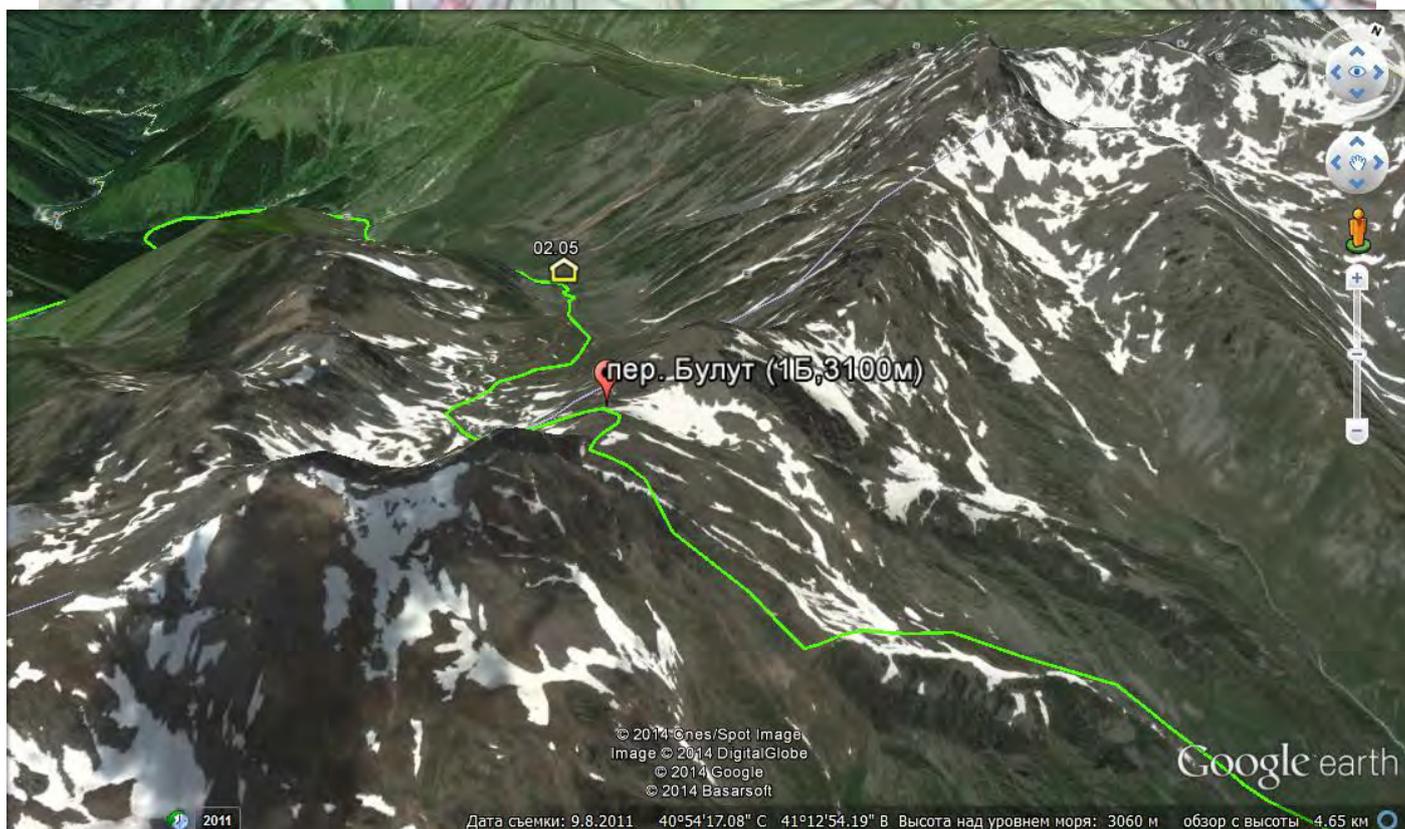
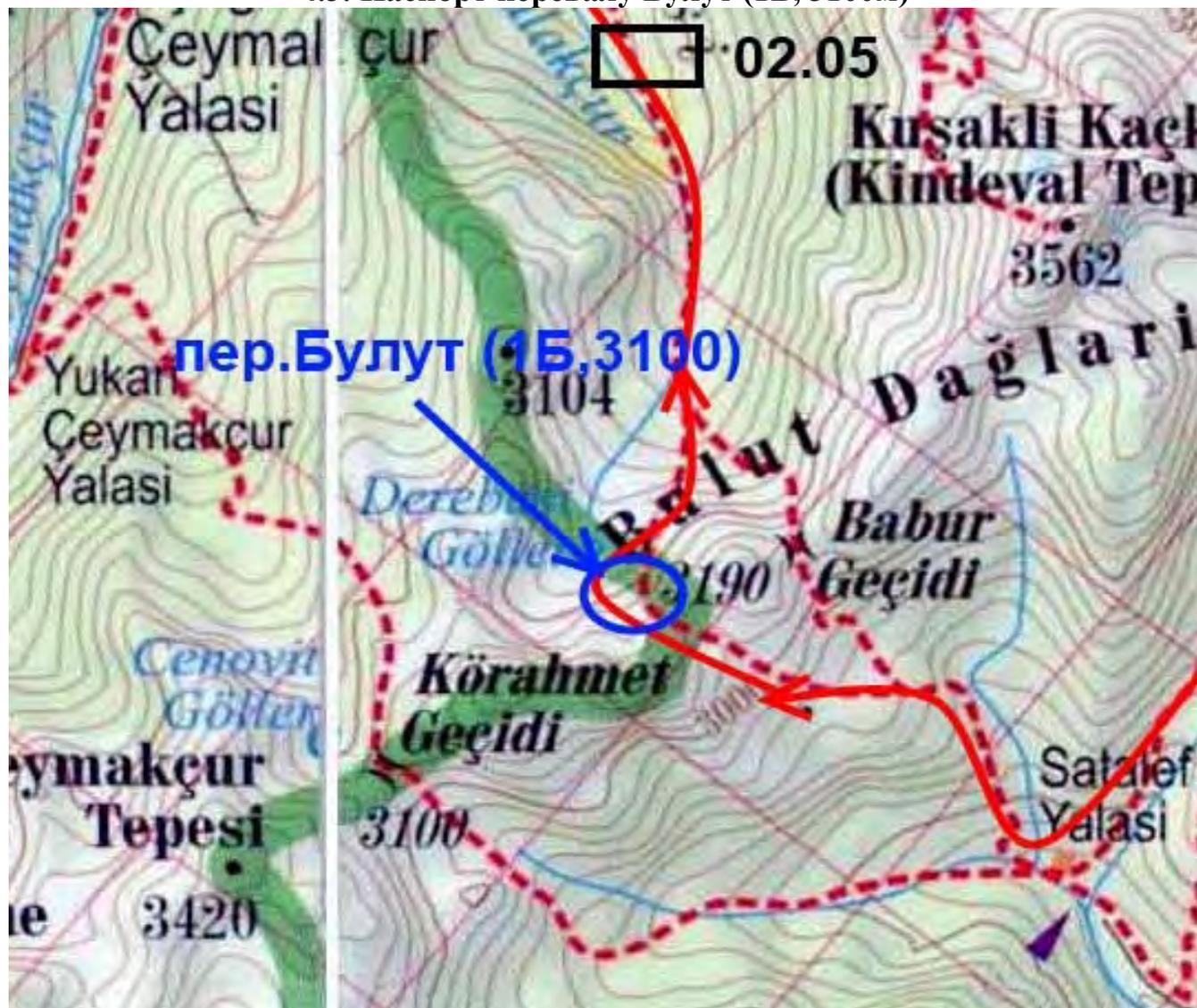

Фото 4.2.11. Долина р. Zainevan (Зайневан).

4.3. Паспорт перевалу Булут (1Б, 3100м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. Булут – ущ. Палакчур	Булут	3100	40°54.12N 41°12.44E	1А	1Б	1Б

- Загальний час проходження: 8:02, (від ущ. Булут до ущ. Палакчур)
- Затрачено часу на підйом: 3:52, перепад висот 718 м.
- Затрачено часу на спуск: 4:10, перепад висот 592 м.
- Рухались з самостраховкою: 4:52, з одночасною страховкою: -
- Рухались з попереминою страховкою: -, з перильною страховкою: 1:10
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
пос. Сателеф – початок злету пер. Булут	2:12	2800	10-35	+288	Скелі, ґрунт, сніжник	2:12				
скелі на підйомі - пер. Булут	1:40	800	15-35	+430	Скелі, ґрунт, сніжник	1:40				
пер. Булут – ущ. Палакчур	1:10	50	70-80	-50	Скелі				1:10	1
ущ. Палакчур – поселення в долині Палакчур	3:00	3150	20-40	-542	Скелі, сніжник	1:00				

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове: мотузка 50 м (10мм) - 1 шт.
 - фірмовий (сніговий) якір - 2 шт.
 - петлі - 1 шт.
 - групові карабіни - 3 шт.
 - індивідуальне: страховальна система - 1 шт.
 - льодоруб - 1 шт.
 - каска - 1 шт.
 - карабін - 4 шт.
 - жумар - 1 шт. (при підйомі з ущ. Булут)
 - спусковий пристрій - 1 шт. (при спуску в ущ. Палакчур)
- Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. Булут – посел. Сателеф, з боку ущ. Палакчур – долина пол. Палакчур.
- Перевал пройдено: 02.05.2014.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: перемінна хмарність, сніг; температура - +1 – +12° С.
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
- Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
- Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.

15. Маршрутна книжка № 07/14.

16. МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. **Опис проходження** (дається в напрямку від ущ. Булут в ущ. Палакчур)

Після спуску з пер.Окюз в ущ. Булут (мал. 4.3.1) , пообідавши та відпочивши, група направилася в напрямку пер. Булут. Підіймались по трав'янисто-осипному схилу з поодинокими сніжниками (мал. 4.3.2). На висоті 2600 м почався суцільний сніг, що ускладнило пересування. Групі довелося тропити, провалюючись в сніг по коліно, а інколи й вище (мал. 4.3.3). Далі погода зіпсувалася, видимість звелася до нуля. Помилково був вибраний шлях підйому на іншу сідловину (по суті перемичка, яка з'єднує дві ущелини що виходять в долину Булут). Було вирішено підійматися на перевал Булут через сусідню вершину, підйом якої оцінювався як 1Б складністю (мал. 4.3.4). При підйомі використовується індивідуальна техніка та самостраховка на рельєфі за допомогою льодоруба (мал. 4.3.5, 4.3.6). Крутизна схилу становить близько 35-40 градусів. Деколи потрібно переходити скельні виступи з гімнастичною страховкою або досить круті траверси кулуарів (мал. 4.3.7). Піднявшись на саму вершину (3225 м), спускаємося траверсом до пер. Булут (мал. 4.3.8). Загальний час підйому від сідловини до вершини з подальшим спуском до пер. Булут становив 01:40 год (мал. 4.3.9). Зробивши перевальне фото, пишемо записку про першопроходження (мал. 4.3.10) та будуємо тур на скельному зубі.

Група розпочинає спуск з пер. Булут в напрямку ущелини Палакчур (мал. 4.3.11). Псується остаточно погода, з неба починає падати сніг. Через годину доходимо до скелястого виступу. Після короткої розвідки, розуміємо що максимально безпечний спуск потрібно здійснювати через виступ. Організуємо мотузку для спуску, зачепивши петлю об скелю (мал. 4.3.12). По черзі долаємо 50 м спуску по зруйнованих скелях(мал. 4.3.13). Крутизна схилу 70-80 градусів. Далі по ущ. Палакчур спускаємося вниз по розкислому снігу (глибина 1,5-2 м, часті провали (мал. 4.3.14)). Весь час видимість була нульова, рухалися весь час наосліп, по звуку води, що буркотіла під снігом (мал. 4.3.14). Скинувши висоту майже в 600 м, знаходимо місце для ночівлі біля потоку на безпечній відстані від схилів.

Наступного дня, за умов ясної погоди, група безпечно спустилася вздовж потоку до поселення Палакчур (мал. 4.3.15).

Фото 4.3.1. Фото з пер. Окюз в ущ. Булут.

Фото 4.3.2. На початку підйому.

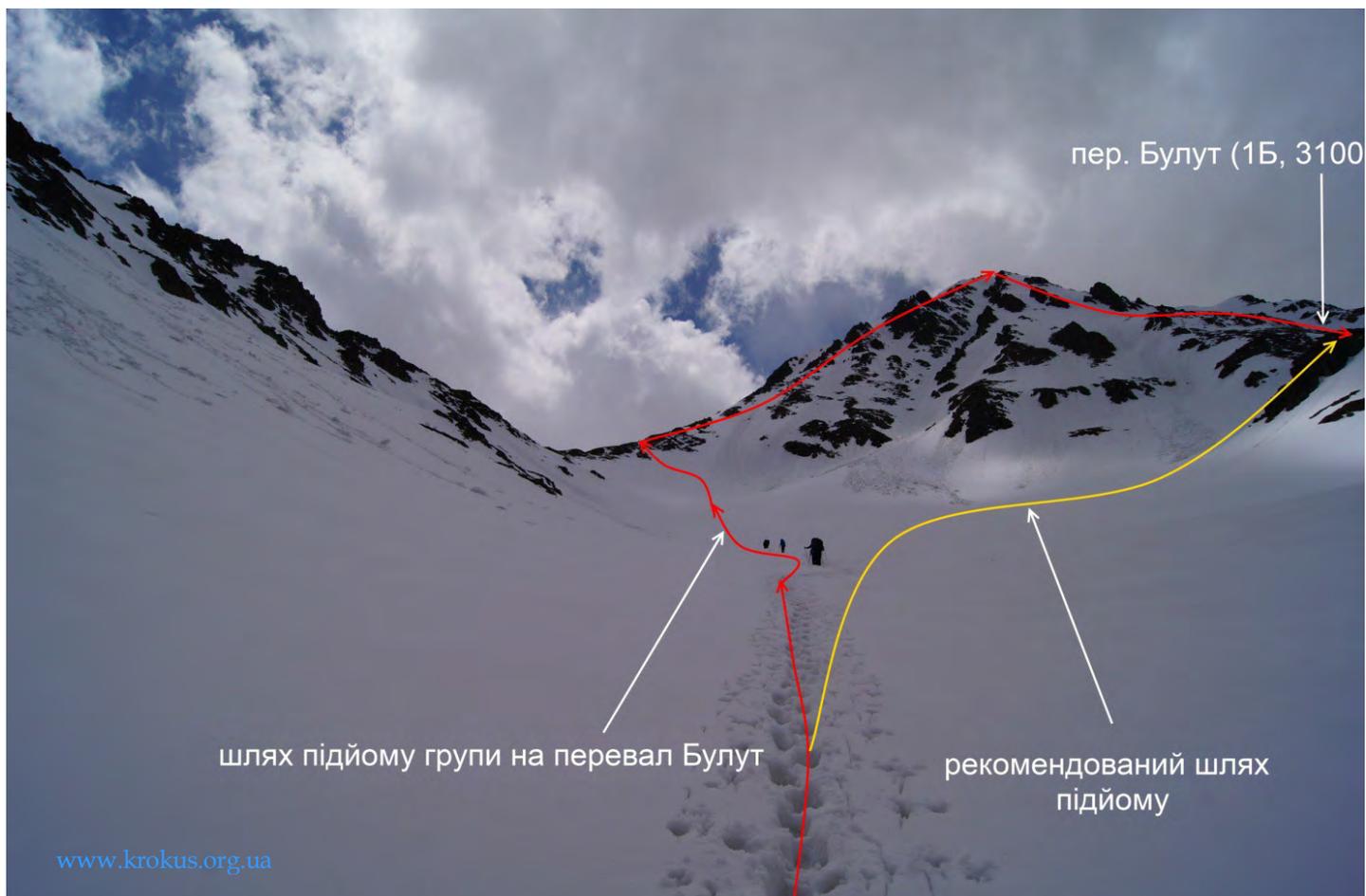

Фото 4.3.3. В перевальному цирку.

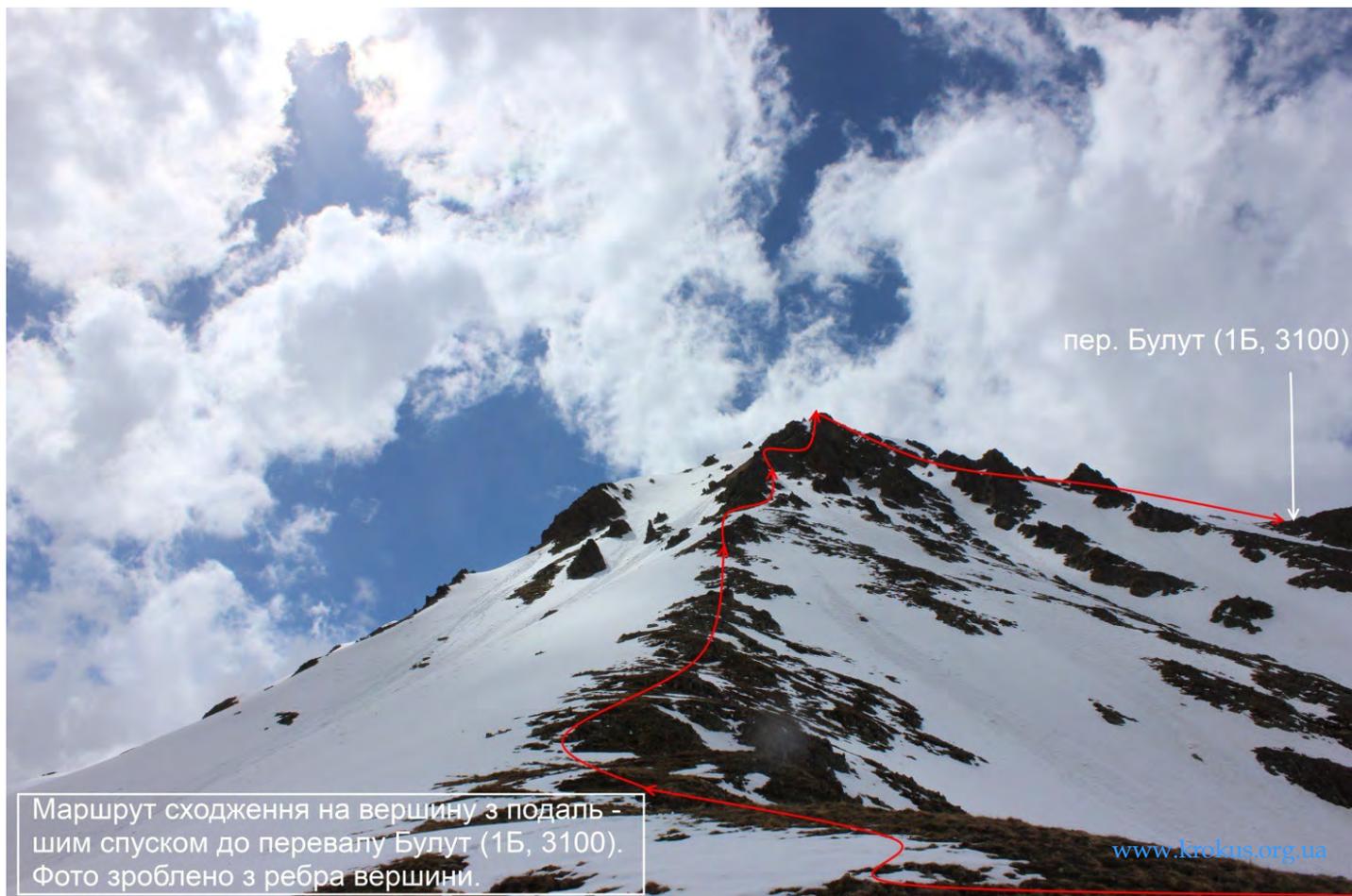

Фото 4.3.4. Підйом по скельному ребру.

Фото 4.3.5. На підйомі.

Фото 4.3.6. На підйомі –
2.

Фото 4.3.7. Траверс схилу, обхід скельних виходів.

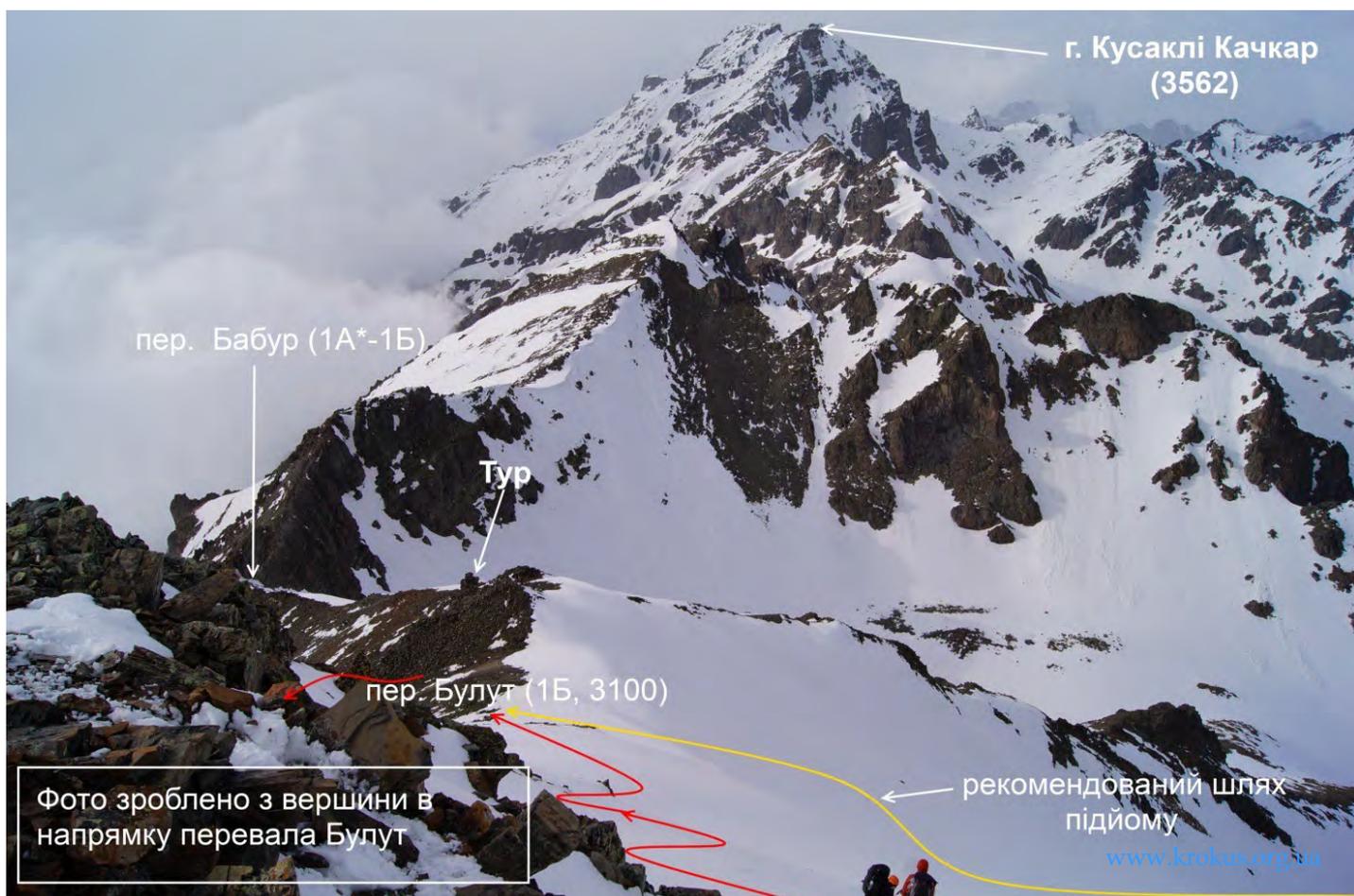

Фото 4.3.8. Спуск з вершини до пер. Булут. Задній план – г. Кусаклі Качкар (3562).

Фото 4.3.9. На перевалі Булут.

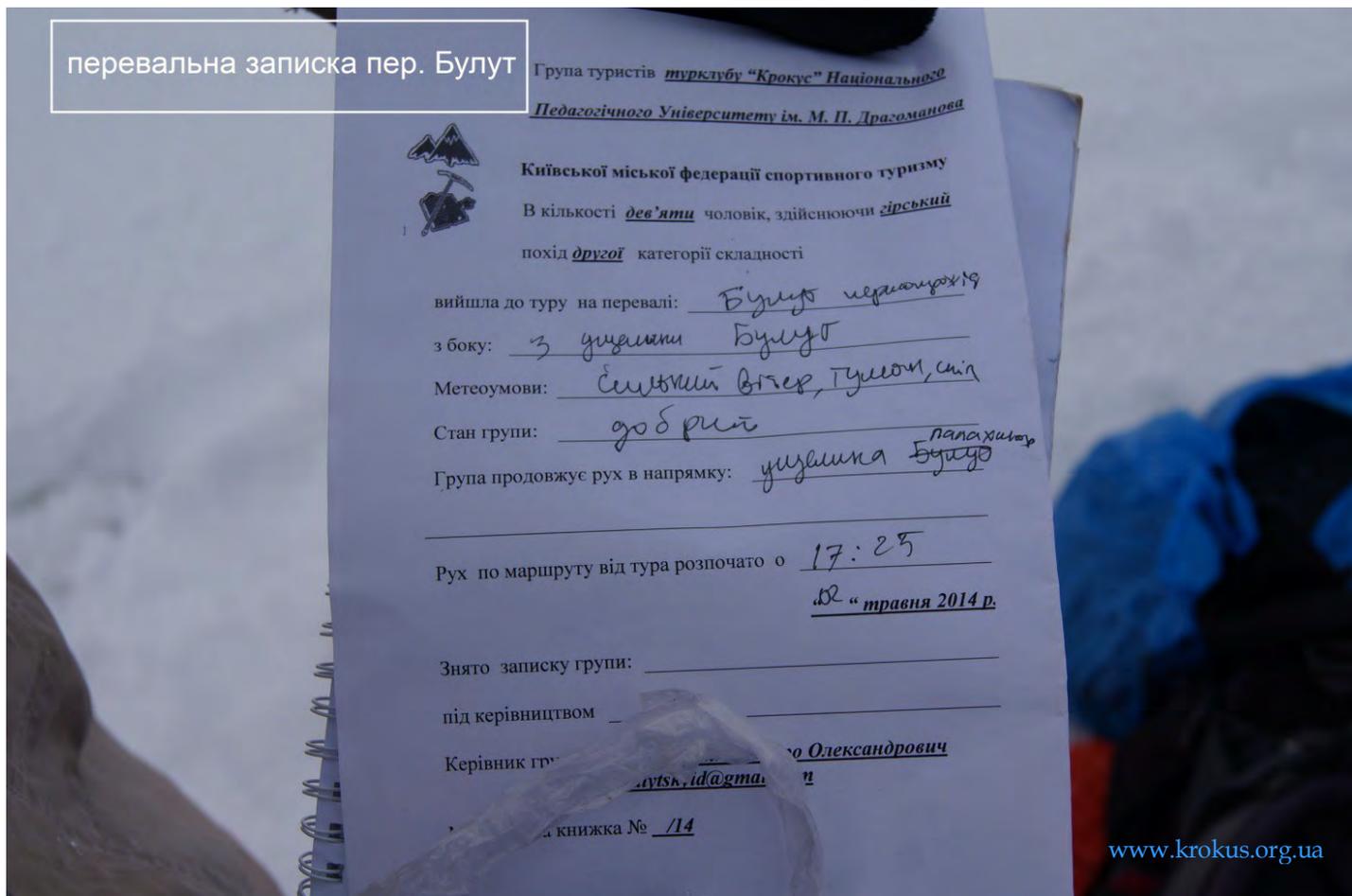

Фото 4.3.10. Перевальна записка.

Фото 4.3.11. Початок спуску з перевалу в напрямку ущ. Палакчур.

Фото 4.3.12. Проходження скель на спуску.

Фото 4.3.13. Спуск учасника по перилах.

Фото 4.3.14. В ущелині Палакчур.

Фото 4.3.15. Нижня ділянка ущ. Палакчур. Задній план – поселення Палакчур.

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. р. Чеймакчур – ущ. Каврун	Чеймакчур	2910	40°52.25N 41°09.50E	н.к.	1А	1А

1. Загальний час проходження: 4:18, (від ущ. р. Чеймакчур до ущ. Каврун)

2. Затрачено часу на підйом: 3:38, перепад висот 625 м.

3. Затрачено часу на спуск: 0:40, перепад висот +70 м.

8. Рухались з самостраховкою: 0:53, з одночасною страховкою: -

9. Рухались з попереминою страховкою: -, з перильною страховкою: -

4. Організовано пунктів страховки:

5. Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	попереминою	перильною	
посел. Чеймакчур – оз. Караденіз	2:45	3100	10-35	+492	сніжник					
оз. Караденіз – пер. Чеймакчур	0:53	700	25-65	+133	сніжник, скелі	0:53				
пер. Чеймакчур – оз. Буюкденіз	0:40	2200	10-25	+70	сніжник					

8. При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:

- групове: мотузка 50 м (10мм) - 1 шт.
 фірмовий (сніговий) якір - 2 шт.
 петлі - 1 шт.
 групові карабіни - 3 шт.

- індивідуальне: страхувальна система - 1 шт.
 льодоруб - 1 шт.
 каска - 1 шт.
 карабін - 4 шт.
 жумар - 1 шт. (при підйомі з ущ. р. Чеймакчур)

9. Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. р. Чеймакчур – посел. Чеймакчур, озеро Караденіз, з боку ущ. Каврун – озеро Буюкденіз.

10. перевал пройдено: 04.05.2014.

11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: ясно; температура - +1 – +14°С.

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.

13. Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.

14. Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.

15. Маршрутна книжка № 07/14.

16. МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. **Опис проходження** (дається в напрямку від долини р. Тунджа в долину Буюкахо)

Рух група розпочала з літовок Чеймакчур в напрямку оз. Караденіз, перейшовши по іншу сторону потік Чеймакчур (мал. 4.4.1). Для виходу в улоговину, де розміщено озеро, група обійшла виходи скель тримаючись лівого орографічного берегу (мал. 4.1.2). Саме озеро було вкрито суцільною кригою, обійшло з лівої сторони (мал. 4.4.3). Підійшовши до самого перевалу (мал. 4.4.4), виявилось, що схил в напрямку підйому, був вкритий суцільними карнизами (мал. 4.4.5). Зважаючи на лавинну небезпеку, група почала підйом на перевал через скельні виходи порослі чагарником. На сам перевал вийшли в найбільш безпечному місці, де ймовірність зірвати карниз була мінімальна (мал. 4.4.6). Крутизна схилу сягала 40-45 градусів. Сама сідловина (мал. 4.4.7, 4.4.8) представляє собою такий собі логічний перехід від ущелини Караденіз на широке плато з безліччю озер (Буюкденіз, Метерез). Далі група продовжила рух в напрямку оз. Буюкденіз (мал. 4.4.9).

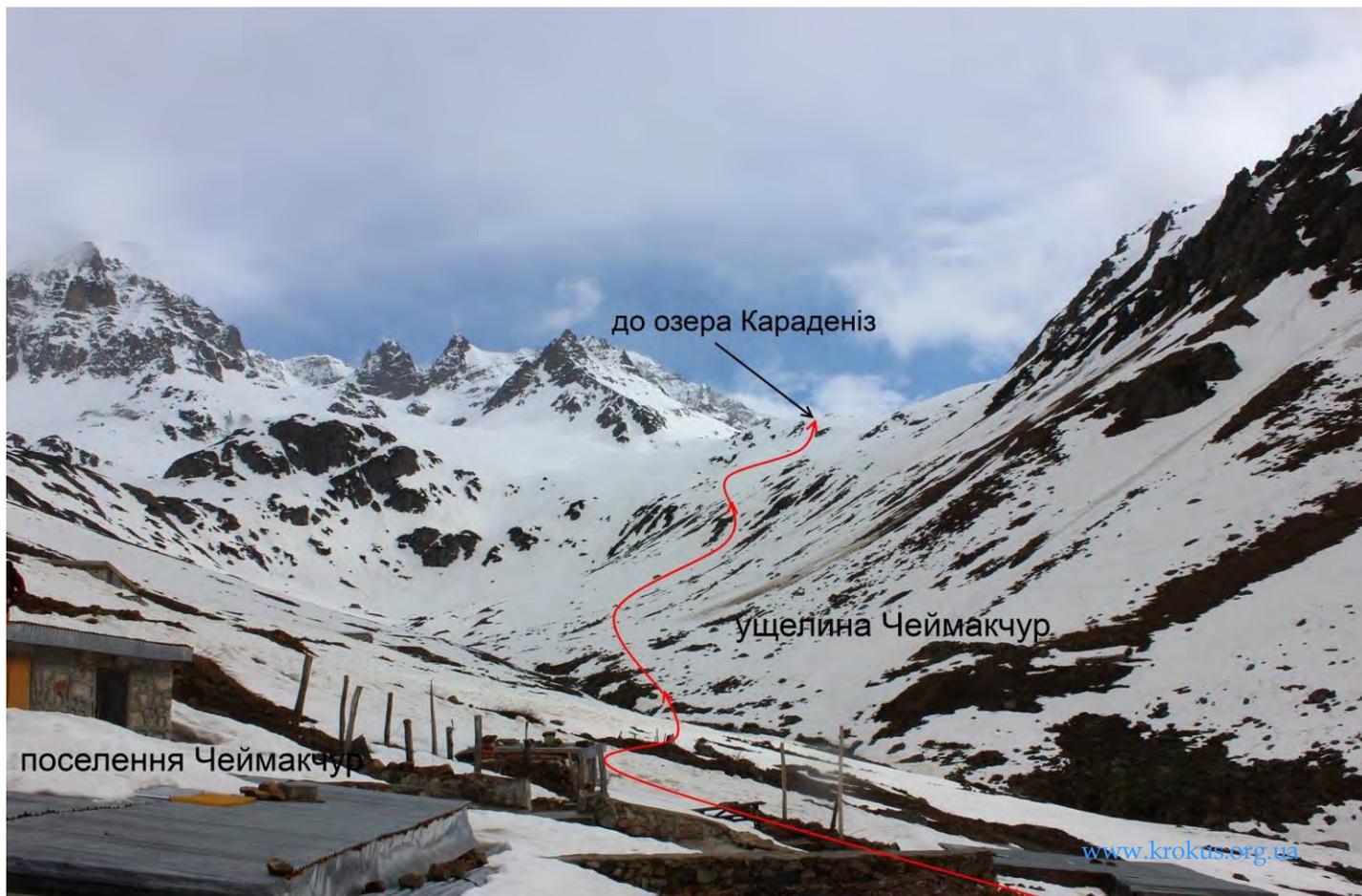

Фото 4.4.1. Група проходить літовки Чеймакчур.

Фото 4.4.2. На підйомі до озера Караденіз.

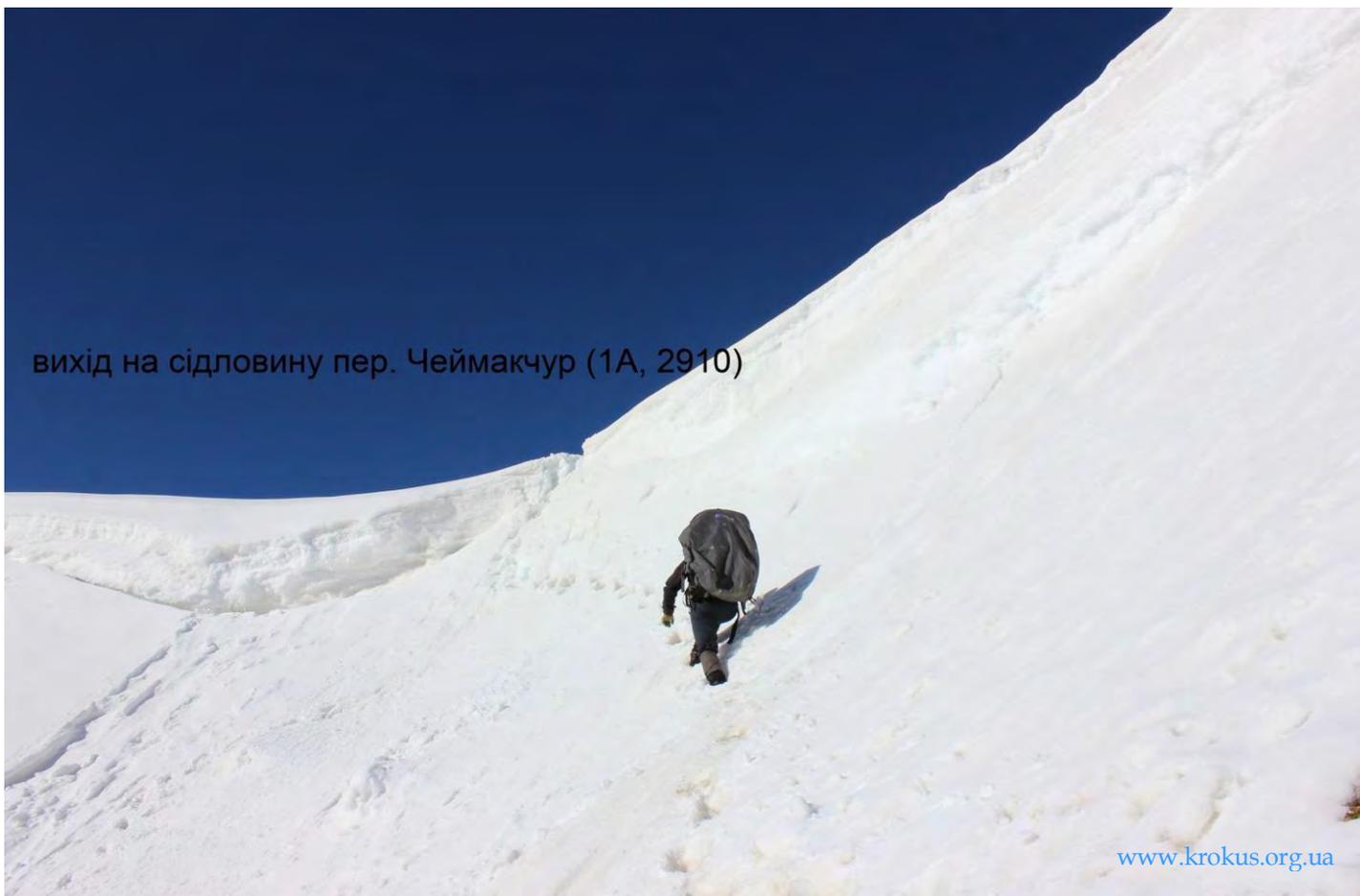
Фото 4.4.3. Група обходить озеро Караденіз.

Фото 4.4.4. В напрямку пер. Чеймакчур.

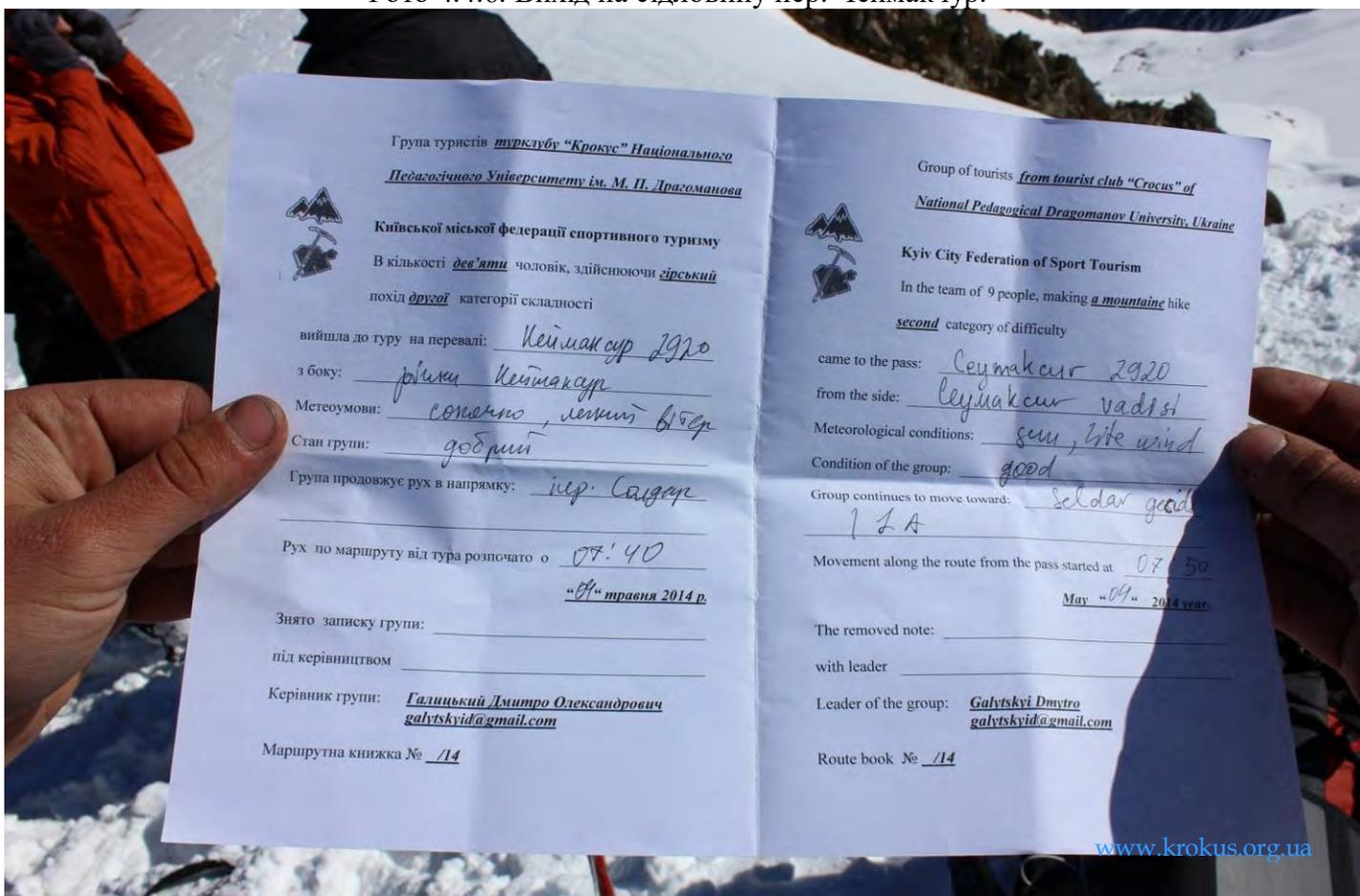
Фото 4.4.5. Проходження верхньої ділянки підйому.

вихід на сідловину пер. Чеймакчур (1А, 2910)

www.krokus.org.ua

Фото 4.4.6. Вихід на сідловину пер. Чеймакчур.

Група туристів турклубу "Крокус" Національного
Педагогічного Університету ім. М. П. Драгоманова

 Кіївської міської Федерації спортивного туризму

В кількості дев'яти чоловік, здійснюючи гірський
 похід другої категорії складності

вийшла до туру на перевалі: Чеймакчур 2920
 з боку: з північної Чеймакчур
 Метеоумови: сонячно, легкий вітер
 Стан групи: добрий
 Група продовжує рух в напрямку: пер. Селдар

Рух по маршруту від туру розпочато о 07:40
"А" травня 2014 р.

Знято записку групи: _____
 під керівництвом _____

Керівник групи: Галицький Дмитро Олександрович
galvtskyid@gmail.com

Маршрутна книжка № /14

Group of tourists from tourist club "Crocus" of
National Pedagogical Dragomanov University, Ukraine

 Kyiv City Federation of Sport Tourism

In the team of 9 people, making a mountaine hike
second category of difficulty

came to the pass: Чеймакчур 2920
 from the side: Чеймакчур vadrst
 Meteorological conditions: sun, lite wind
 Condition of the group: good
 Group continues to move toward: Seldar good
12A

Movement along the route from the pass started at 07:50
May "04" 2014 year.

The removed note: _____
 with leader _____

Leader of the group: Galvtskyi Dmytro
galvtskyid@gmail.com

Route book № /14

www.krokus.org.ua

Фото 4.4.7. Перевальна записка.

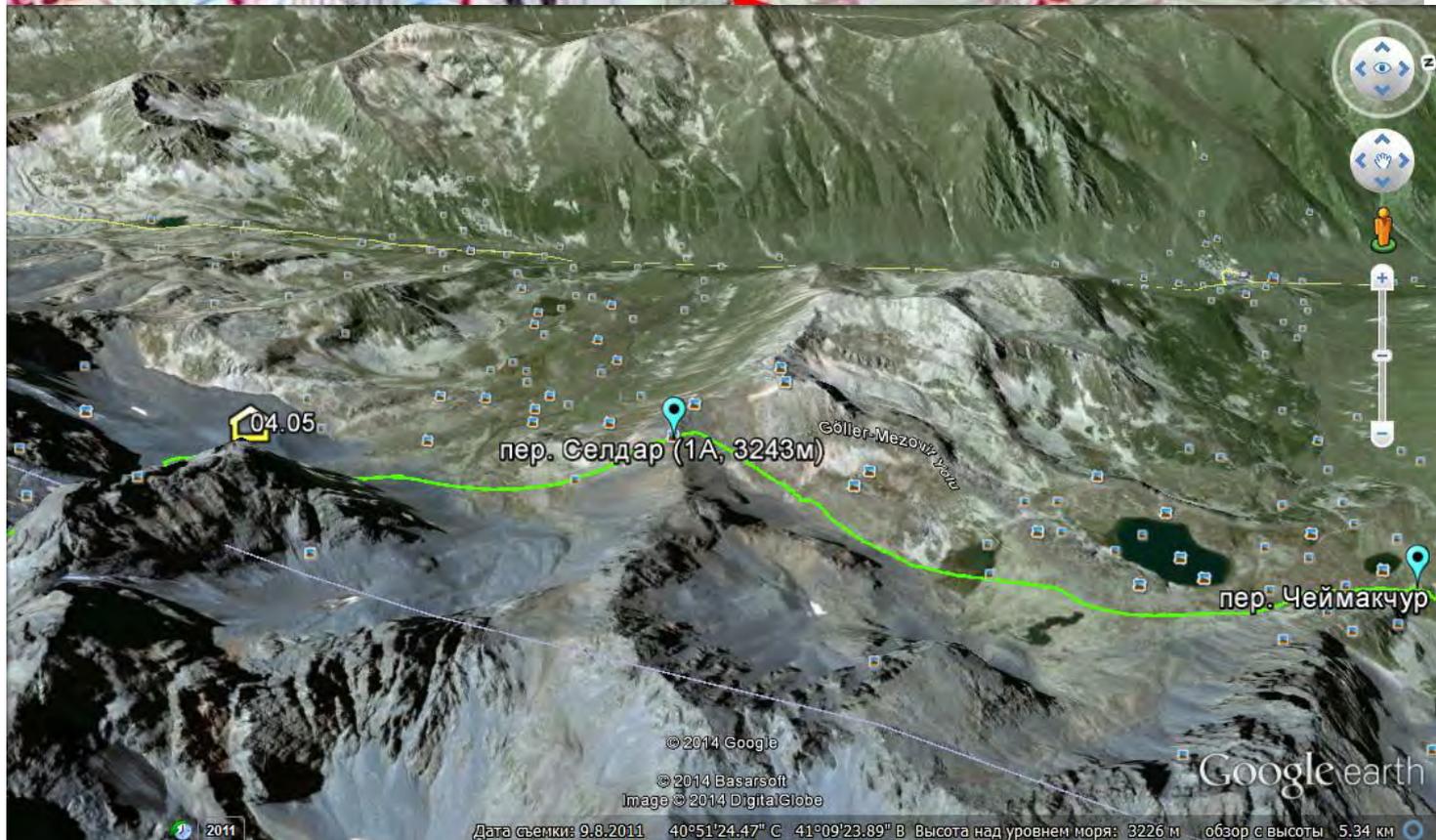

Фото 4.4.8. На перевалі Чеймакчур (1А, 2910). Знімок зроблений в напрямку в. Байрактутан (3494).

Фото 4.4.9. Рух в напрямку оз. Буюкденіз.

4.5. Паспорт перевалу Селдар (1А, 3243 м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	оз. Метерез – ущ. Каврун	Селдар	3243	40°51.19N 41°09.26E	1А	1А	1А

- Загальний час проходження: 3:15, (від оз. Метерез до ущ. р. Каврун)
- Затрачено часу на підйом: 0:50, перепад висот 333 м.
- Затрачено часу на спуск: 2:25, перепад висот 192 м.
- Рухались з самостраховкою: **1:55**, з одночасною страховкою: -
- Рухались з попереминою страховкою: -, з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						само страховкою	одночасною	попереминою	перильною	
оз. Метерез – пер. Селдар	0:50	2200	10-35	+333	сніжник	0:50				
пер. Селдар – пд. схил пер. Селдар	1:05	800	35-25	-145	сніжник, скелі	1:05				
пд. схил пер. Селдар – ущ. р. Каврун	1:20	1100	25-15	-47	сніжник					

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове:
 - індивідуальне: льодоруб - 1 шт.
 - каска - 1 шт.
- Рекомендовані місця для ночівлі: з боку оз. Метерез – оз. Метерез, з боку ущ. р. Каврун – туристичні площадки біля р. Каврун.
- Перевал пройдено: 04.05.2014.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: ясно; температура - +10 – +20° С.
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
- Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
- Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.
- Маршрутна книжка № 07/14.
- МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. Опис проходження (дається в напрямку від оз. Метерез в ущ. р. Каврун)

Група розпочала рух від озера Метерез (мал. 4.5.1). Так як була рання година, учасники не провалюються в снігу, добре тримає наст. Характер рельєфу – щільний сніг, який повністю вкриває схил. За цього швидкість руху групи дуже висока. Сам перевальний злет представляє собою сніжний схил крутизною до 35 градусів (мал. 4.5.2). Перед самим виходом на перевал група обходить невеличкий карниз (мал. 4.5.3). В цілому, за один перехід вдалося набрати більше ніж 300 м набору висоти від самого озера (мал. 4.5.4). Сам же перевал становить собою широку сніжну сідловину (мал. 4.5.5). З перевалу відкриваються неймовірні красвиди в напрямку масиву Качкар (3932) (мал. 4.5.6) та інших вершин району. Сам же спуск з перевалу в напрямку ущ. Каврун виявився більш складним аніж підйом. До того часу сніг на схилі добряче розкис, учасники провалюються по пояс, швидкість руху – мінімальна (мал. 4.5.7). Потрібно бути дуже обережним, бо під товстим шаром снігу багато каміння, в щілини між якими постійно потрапляють ноги, високий ризик травматизму. За один перехід група виходить на ви положення (мал. 4.5.8). Далі продовжується рух в напрямку пер. Капі, траверсуючи схил та обходячи поодинокі лавинні виноси.

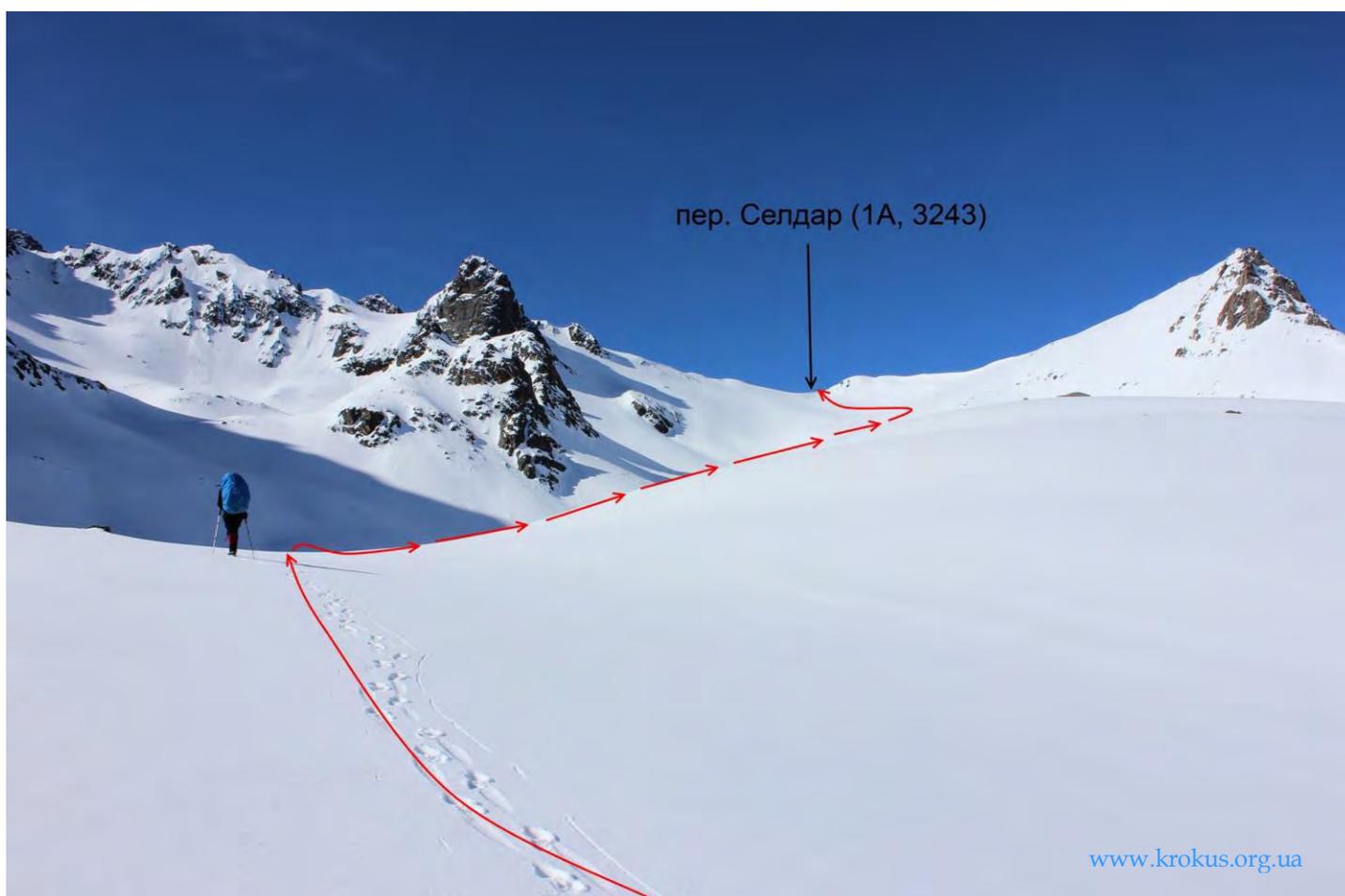

Фото 4.5.1. Група прямує в напрямку пер. Селдар від оз. Метерез.

Фото 4.5.2. Перевальний злет.

Фото 4.5.3. На підйомі.

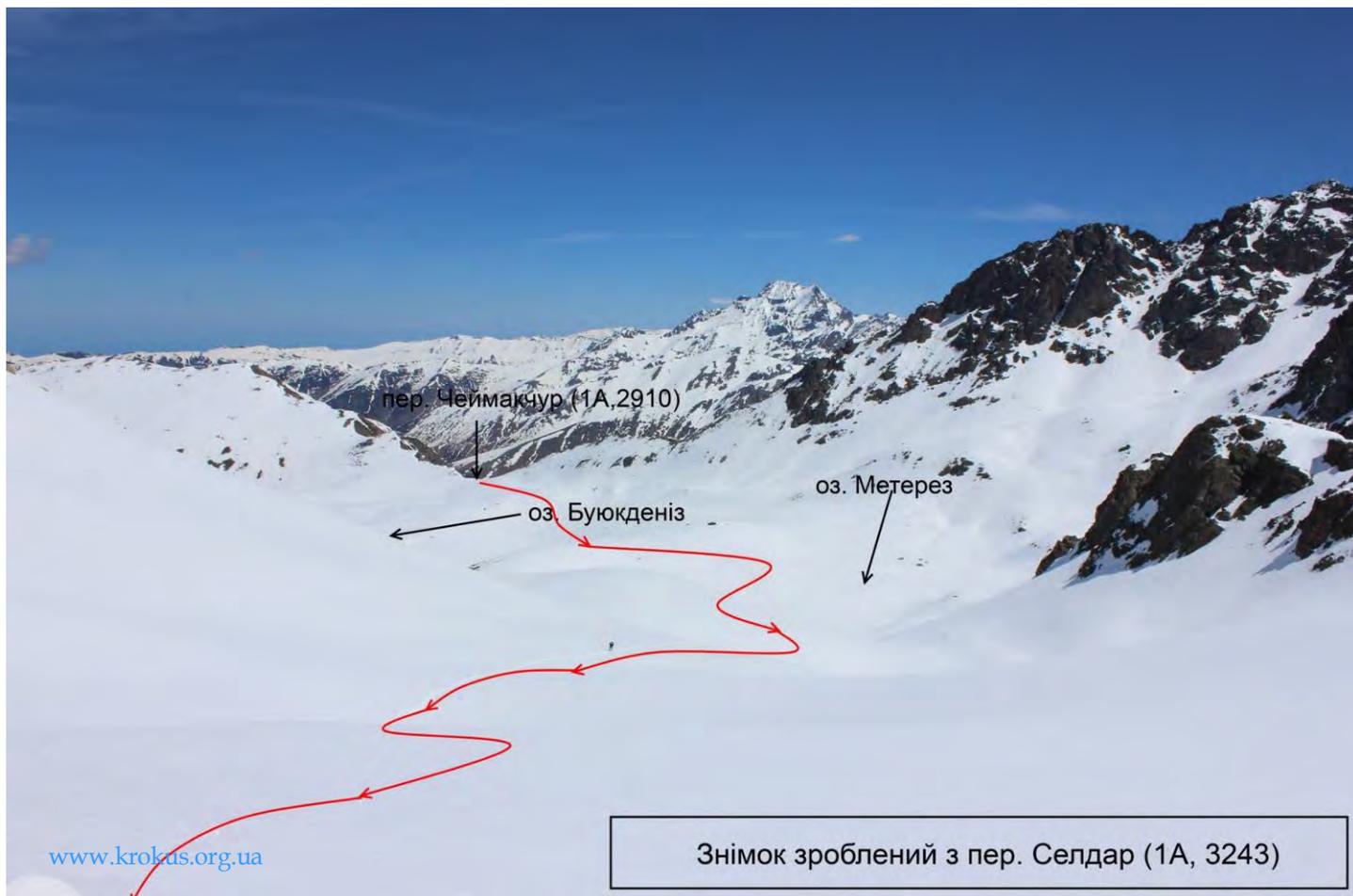

Фото 4.5.4. В напрямку пер. Чеймакчур та оз. Метерез.

Фото 4.5.5. Група на перевалі. Знімок в напрямку в. Гезтепе (3760).

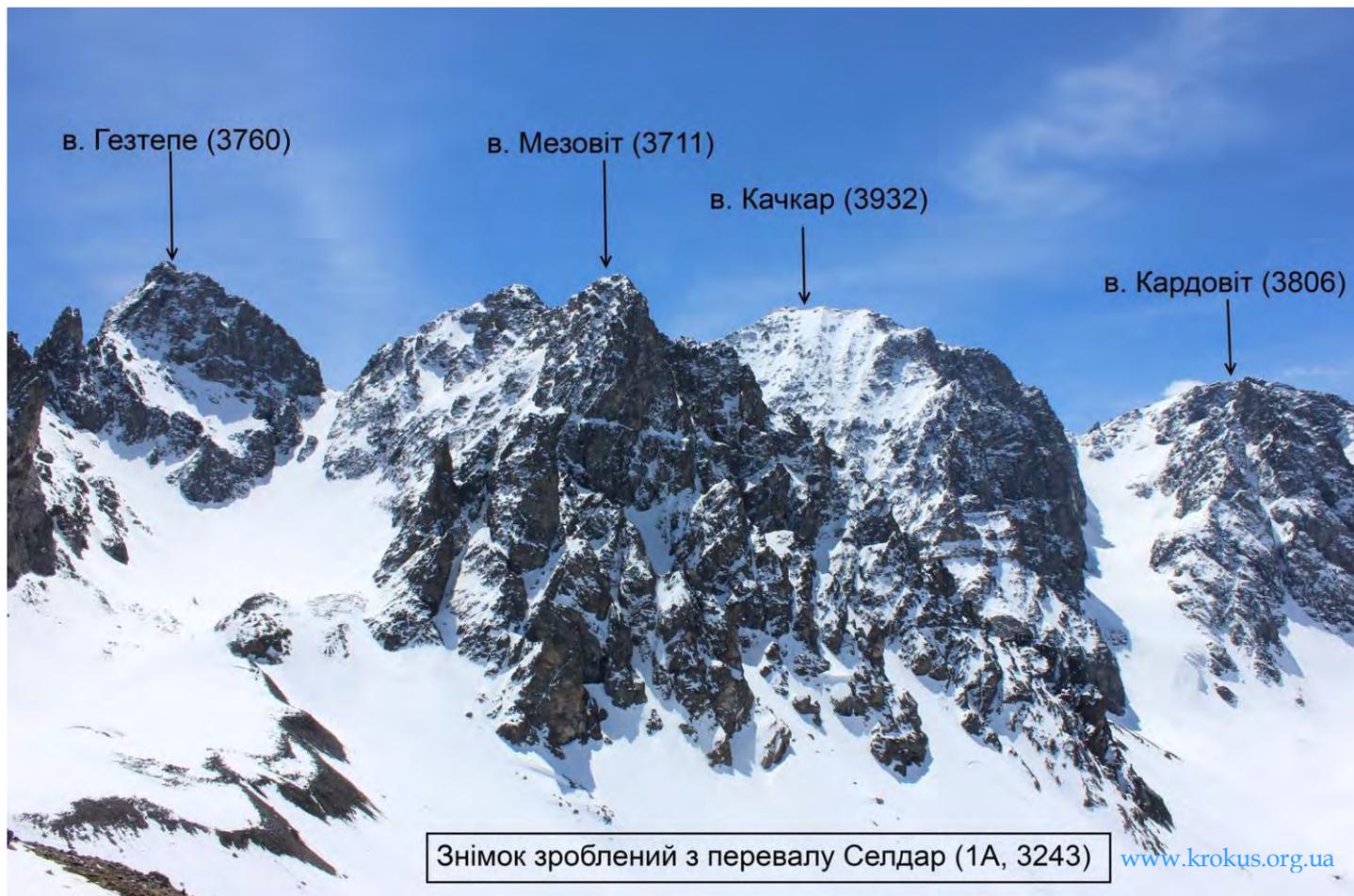

Фото 4.5.6. Масив Качкар з пер. Селдар.

Фото 4.5.7. Спуск в сторону ущ. р. Каврун.

Фото 4.5.8. Загальний вигляд спуску з перевалу Селдар в ущ. р. Каврун.

4.6. Паспорт перевалу Капі (1Б, 3520 м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. р. Каврун – ущ. р. Буюк	Капі	3520	40°50.27N 41°09.51E	1Б	1Б	1Б

- Загальний час проходження: 3:25, (від ущ. р. Каврун до ущ. р. Буюк)
- Затрачено часу на підйом: 1:45, перепад висот 472 м.
- Затрачено часу на спуск: 1:40, перепад висот 555 м.
- Рухались з самостраховкою: 2:20, з одночасною страховкою: -
- Рухались з попереминою страховкою: -, з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	попереминою	перильною	
цирк під пер. Капі (ущ. р. Каврун) – пер. Капі	1:45	1300	15-40	+472	сніжник, скелі	1:45				
пер. Капі – цирк під пер. Капі (ущ. р. Буюк)	0:35	900	15-35	-195	сніжник, скелі	0:35				
цирк під пер. Капі (ущ. р. Буюк) – турист. стоянки Ділбердюю	1:05	1700	15-25	-360	сніжник, скелі					

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове: мотузка 50 м (10мм) - 1 шт.
 - фірновий (сніговий) якір - 2 шт.
 - петлі - 1 шт.
 - групові карабіни - 3 шт.
 - індивідуальне: страхувальна система - 1 шт.
 - льодоруб - 1 шт.
 - каска - 1 шт.
 - карабін - 4 шт.
 - жумар - 1 шт. (при підйомі з ущ. р. Каврун)
 - спусковий пристрій - 1 шт. (при спуску в ущ. Буюк)
- Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. р. Каврун – туристичні стоянки, з боку ущ. Буюк – туристичні стоянки Ділбердюю.
- Перевал пройдено: 05.05.2014.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: перемінна хмарність; температура -2 – +8° С.

12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
13. Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
14. Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.
15. Маршрутна книжка № 07/14.
16. МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. Опис проходження (дається в напрямку від долини р. Каврун в долину Буюк)

Після спуску з перевалу Селдар рухаємось траверсом під вершиною Мезовіт до ущелини між двома вершинами: Качкар та Мезовіт. На ночівлю зупиняємось під нависаючим льодовиком Бузук (знаходиться з правої сторони) з перевалом у верхній частині 2А-2Б (в залежності від стану снігу), вибравши найбезпечніше від сходу лавин місце.

Двоє учасників групи звечора протропили на перевал, щоб зранку прискорити й полегшити підйом. Прокидаємось о 2 ночі і виходимо близько 4 ранку. Рухаємось спочатку під схилами вершини Качкар. Після виположення, переходимо лівіше і далі рухаємось ближче до вершини Мезовіт під перевальний зліт.

На перевал веде три кулуари. Зазвичай рухаються по правому або середньому кулуарах. Але в нашому випадку, в кінці кулуарів були сніжні карнизи, найбільш безпечний лівий кулуар. Рухаємось вздовж скель вершини Мезовіт по слідам із самостраховкою льодорубом. Стан рельєфу – змерзлий сніг. Якщо звечора не тропити, то при мінусових температурах вночі потрібно вдягати кішки. За один довгий перехід (01:45) виходимо на перевальну сідловину, яка представляє собою вузький гребінь з можливістю поставити один-два намети; зі сторони ущ. Буюк – крутий сніжний схил, з ущ. Каврун – нависаючі карнизи, виходи скель. На перевалі знаходимо напівзруйнований тур, записки не знайдено. Зібравши тур, залишаємо записку.

З перевалу є можливість піднятися на пік Качкар (3932 м) по маркованому маршруту. Складність підйому – 2А.

Від туру рухаємось траверсом майже під скелі в напрямку вершини Качкар. Потім починаємо спуск. Спуск з перевалу проходить по вологому рихлому снігу (до 1 м) з самостраховкою льодорубом. Рухаємось центром кулуара, не забираючи під лавинонебезпечні схили Качкара. Стаємо на ночівлю у верхів'ї ущ. Буюк так як остаточно псується погода. Піднімається сильний вітер.

Наступного дня за один перехід доходимо до туристичних стоянок Ділбердюю.

Висновки:

Перевал повністю відповідає своїй складності. Особливістю перевалу є те, що ставати на ночівлю можна або на самому перевалі (один-два намети), або вже в долині річки Буюк. Складність проходження можуть додавати погодні умови.

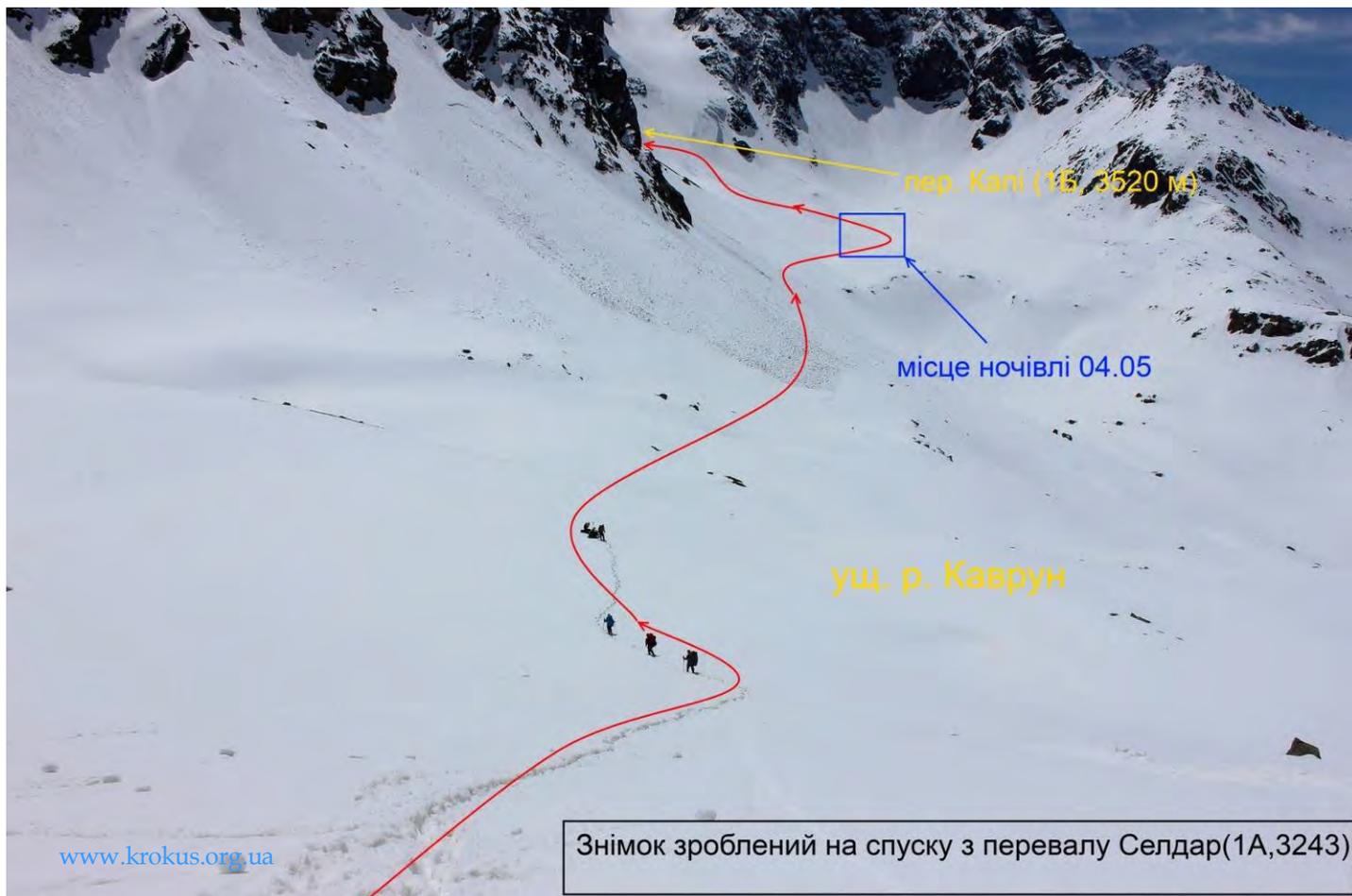

Фото 4.6.1. Група рухається в напрямку перевального цирку.

Фото 4.6.2. На траверсі схилів г. Мезовіт (3711).

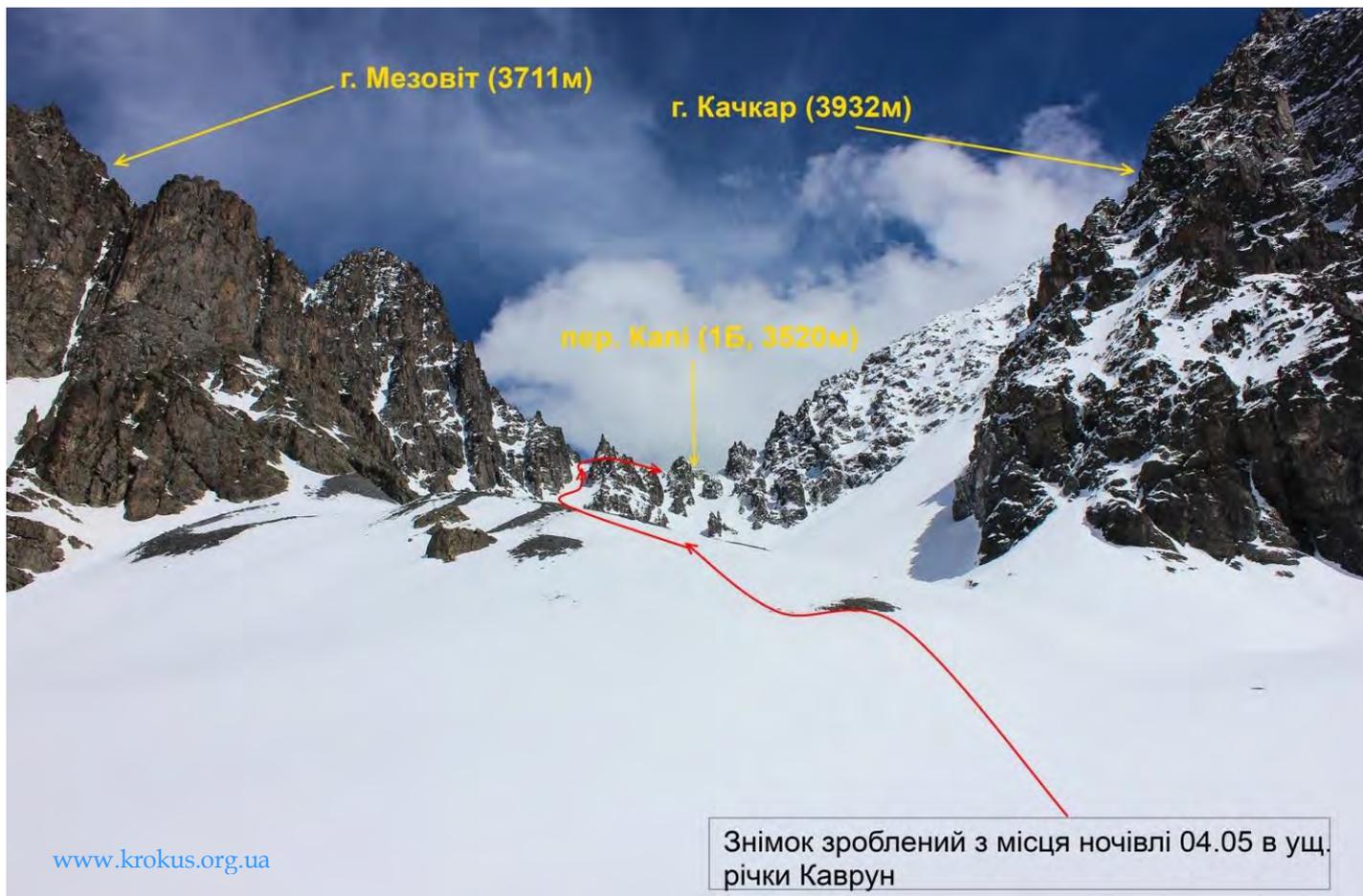

Фото 4.6.3. Перевальний кулуар з місця ночівлі.

Фото 4.6.4. На підйомі.

Фото 4.6.5. Льодовик між вершинами Качкар та Кардовіт.

Фото 4.6.6. Вихід в безпечний кулуар.

Фото 4.6.7. Верхня ділянка підйому на пер. Капі.

Фото 4.6.8. Загальний вигляд підйому з ущ. р. Каврун.

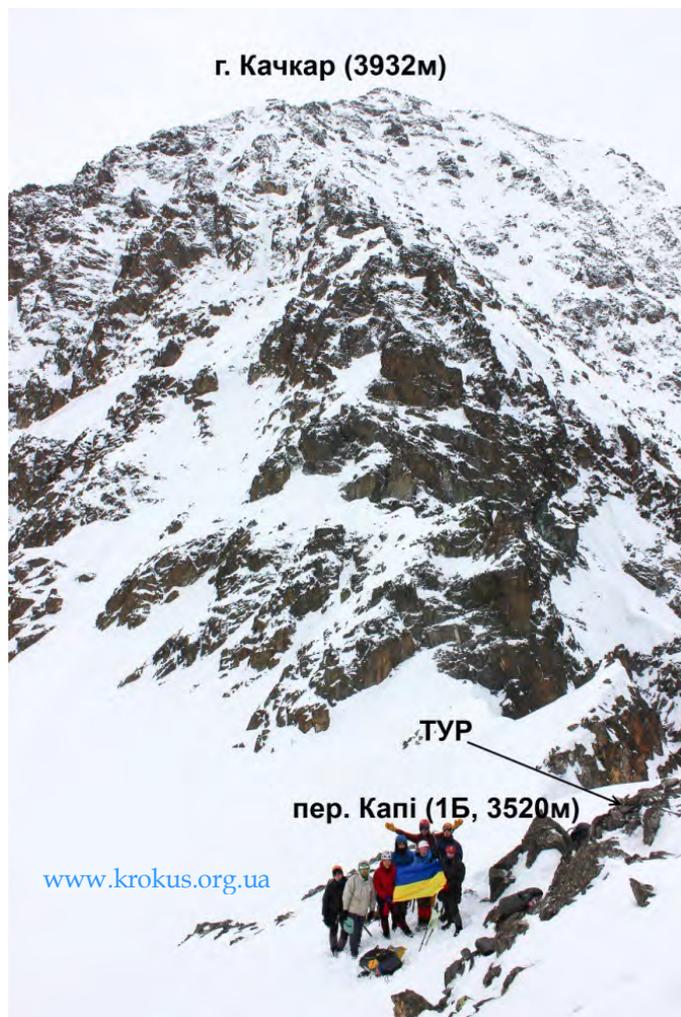

Фото 4.6.9. На перевалі Капі.

Фото 4.6.10. Групове фото на перевалі.

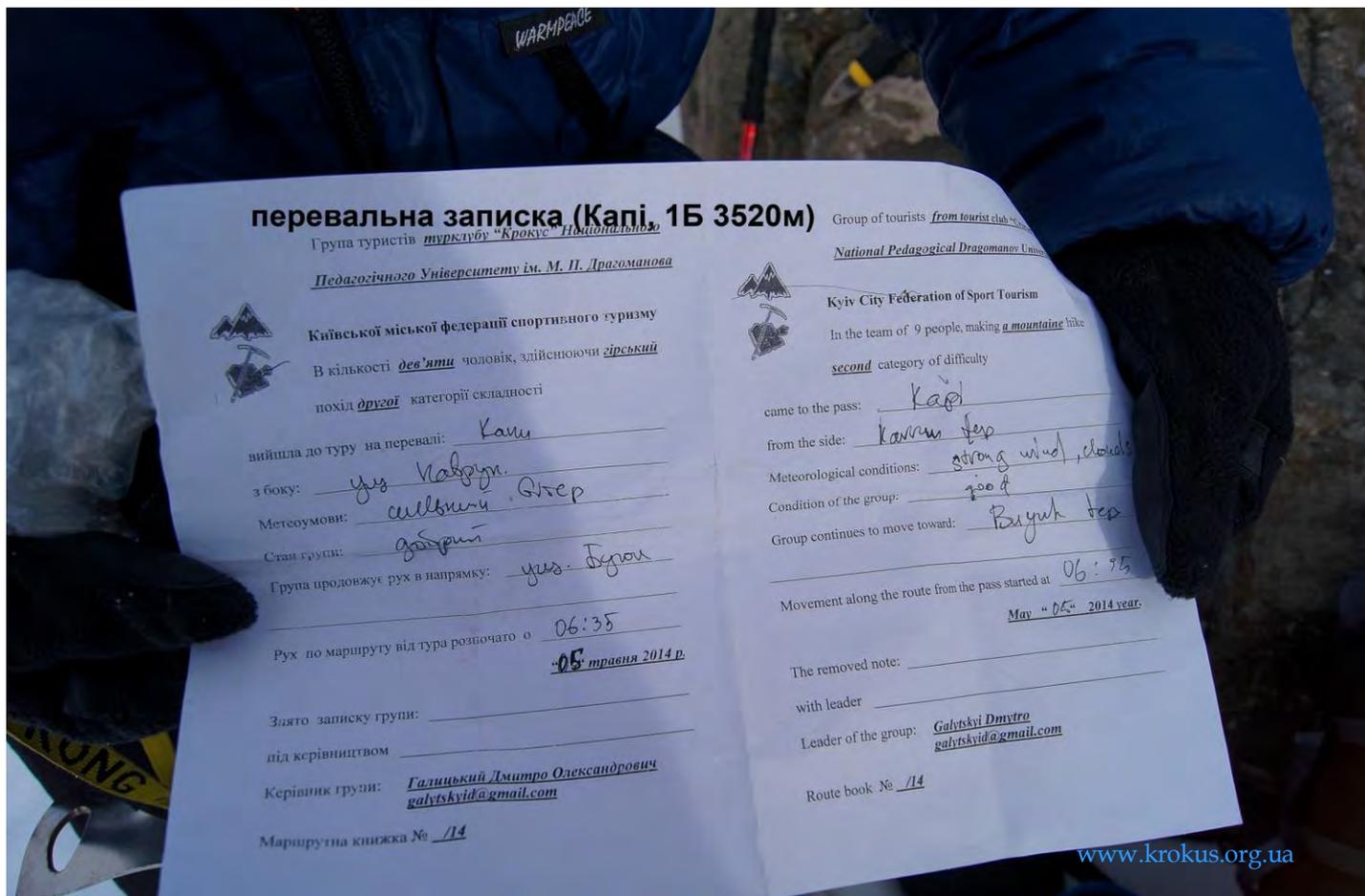

Фото 4.6.11. Перевальна записка.

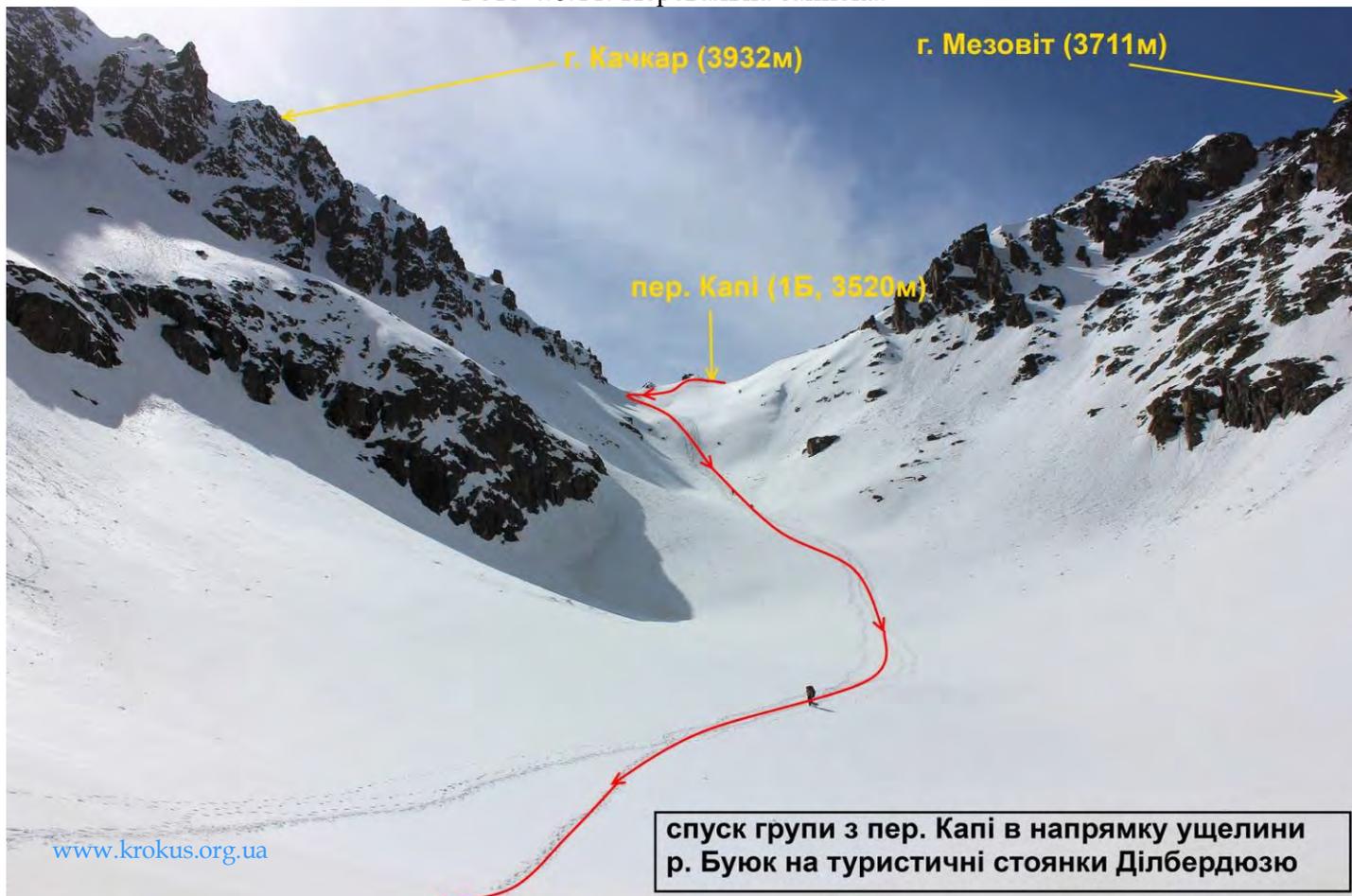

Фото 4.6.12. Загальний вигляд спуску з пер. Капі в ущ. р. Буюк.

4.7. Паспорт перевалу Атсіз (1Б, 3400 м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. р. Буюк – ущ. Давалі	Атсіз	3400	40 ⁰ 48.52N 41 ⁰ 09.52E	1Б	1Б	1Б

- Загальний час проходження: 05:55, (від ущ. р. Буюк до ущ. Давалі)
- Затрачено часу на підйом: 3:40, перепад висот 390 м.
- Затрачено часу на спуск: 2:15, перепад висот 720 м.
- Рухались з самостраховкою: 2:15, з одночасною страховкою: -
- Рухались з поперемінною страховкою: -, з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	поперемінною	перильною	
цирк під пер. Капі (пд.-сх. схил) – кулуар над т.с. Дилбердюзю (лінія снігу)	01:05	1700	30-40	-360	сніжник					
кулуар над т.с. Дилбердюзю (лінія снігу) - початок кулуару під пер. Атсіз	00:55	1400	05-15	+120	сніжник, осип, трава					
початок кулуару під пер. Атсіз - початок підйому на пер. Атсіз	00:50	900	20-35	+164	сніжник	0:50				
початок підйому на пер. Атсіз – пер. Атсіз	00:50	600	35-45	+106	сніжник, скелі	0:50				
пер. Атсіз - долина р. Давалі (нижче лінії снігу)	01:35	3200	40-25	-494	сніжник, осип, трава	0:35				
дол. р. Давалі (нижче лінії снігу) – пн. схил долини Давалі	00:40	1300	30-40	-226	сніжник					

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове:
 - мотузка 50 м (10мм) - 1 шт.
 - фірновий (сніговий) якір - 2 шт.
 - петлі - 1 шт.
 - групові карабіни - 3 шт.
 - індивідуальне:
 - страхувальна система - 1 шт.
 - льодоруб - 1 шт.
 - каска - 1 шт.
 - карабін - 4 шт.
 - жумар - 1 шт. (при підйомі з ущ. р. Буюк)

9. Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. р. Буюк – туристичні стоянки Ділбердюзю, з боку ущ. Давалі – озеро Атсіз.
10. перевал пройдено: 06.05.2014.
11. Метеорологічні умови при проходженні перевалу: перемінна хмарність, близько 0-+5, без опадів, безвітряно.
12. Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
13. Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
14. Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.
15. Маршрутна книжка № 07/14.
16. МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. **Опис проходження** (дається в напрямку від долини р. Буюк в долину Давалі)

З місця ночівлі (цирк на пд-сх схилі хр. Качкар під пер. Капі) починаємо спуск до т/с Ділбердюзю, спуск відбувається в умовах обмеженої видимості (враховуючи час доби) та шквального вітру, температура нижче нуля. Спуск проходить по кулуару вкритому товстим шаром (місцями до 1 м) рихлого вологого снігу, на поверхні за ніч утворився наст проте його товщини не достатньо для комфортного руху. При спуску тримаємося західної (ор. правої) сторони кулуару, оскільки протилежний схил зазнає активного танення і являє собою по суті мережу струмків (вдень постійно відбувається падіння каміння та шматків льоду).

Після досягнення лінії, враховуючи особливості місцевості (стан схилів цілком придатний до траверсування та необхідність значного скидання висоти для досягнення дна долини), прийнято рішення не скидати висоту, а рухатися траверсом. Траверсований схил має достатнє, для впевненого пересування, осніження (до 0,5 – 1 м), виключення становить початок ділянки, де переважає скельно-трав'янистий рельєф (*мал. 4.7.1*). Сніг вологий, щільний, подекуди трапляються ділянки осипу великої фракції вкриті незначним шаром рихлого снігу. Періодично трапляються відкриті «язики» добре злежаного осипу середньої фракції. Траверс завершується на ви положенні біля підніжжя кулуару під пер. Атсіз.

Рухаємося вгору до перевалу Атсіз, кулуар (практично цирк) широкий, напрям руху добре читається, особливості: невеликий кут підйому та відсутність негативних особливостей рельєфу (*мал. 4.7.2*). Вказані властивості ділянки доповнюються наявністю ґрунтової дороги котра у літній час може використовуватися для підйому майже під перевальний зліт (ор. лівіше дороги). Дістаємося початку перевального зльоту. **Підіймаємося на перевал Атсіз.**

Група починає підійматися на пер. Атсіз, візуально сідловина не проглядається, через велику кількість «скельних зубів», спочатку крутизна схилу не перевищує 30 градусів, проте після початку безпосередньо перевального зльоту, крутизна стрімко зростає до 40-45+ градусів. Сніг дуже щільний, проте зважаючи на пізню годину, досить мокрий. Характер снігового покриву дозволяє впевнено рухатися по «сходинах» використовуючи лише с/с льодорубом (при іншому характері снігового покриву рекомендовано застосування мотузок). Безпосередньо на початку сідловини місцями трапляються відкриті скельні виходи вкриті льодом.

Спуск з перевалу. Спуск з перевалу не містить ділянок підвищеної технічної складності, проте слід дотримуватися обережності оскільки часто трапляються ділянки осипу вел. фр. вкриті рихлим снігом до 1 м (*мал. 4.7.11*). Група спускається спочатку по кулуару, потім долиною до досягнення лінії снігу, спуск по ор. лівому краю долини.

Фото 4.7.1. Група піднімається з туристичних стоянок Ділбердюю.

Фото 4.7.2. Вихід в перевальний цирк.

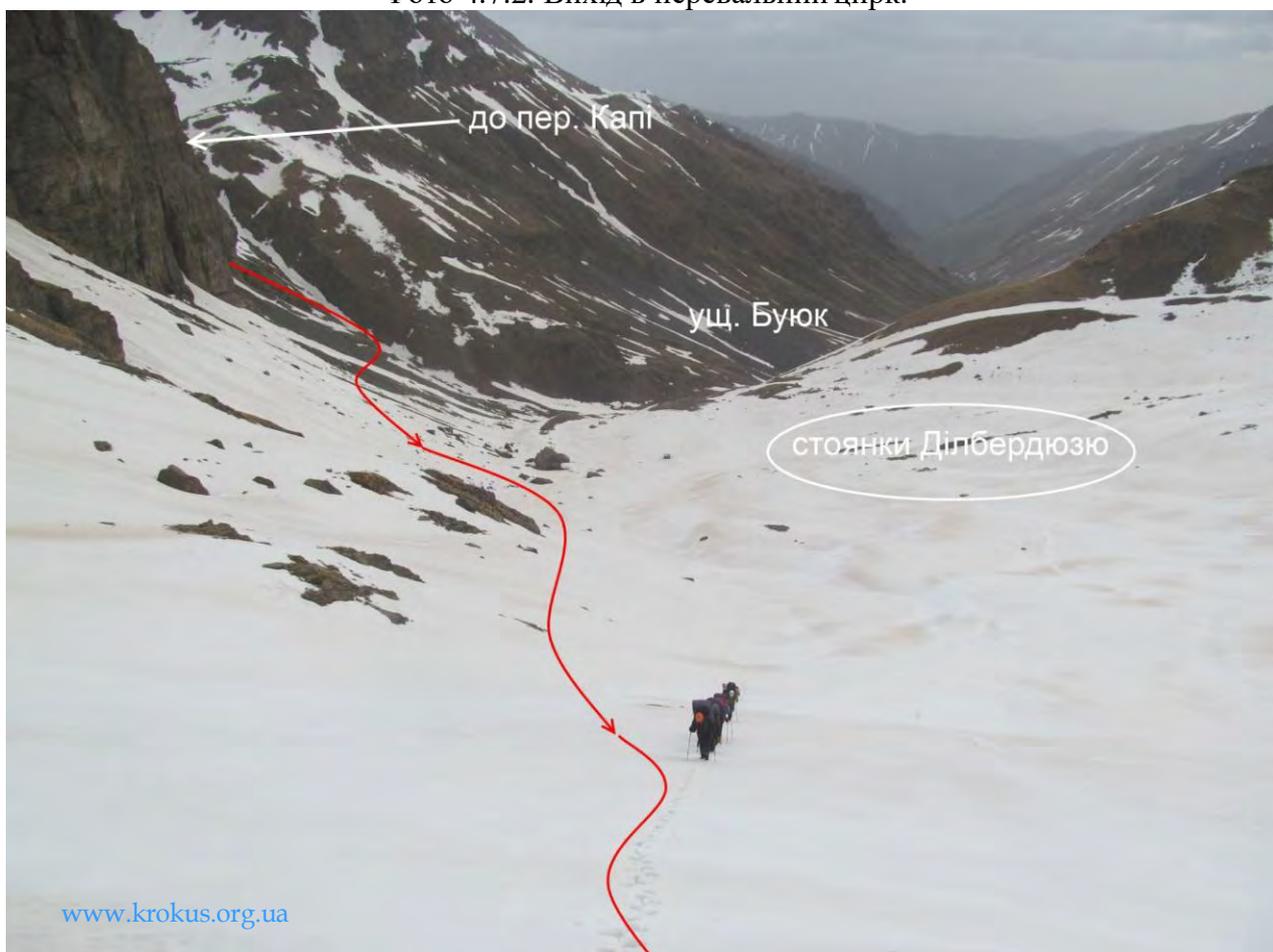

Фото 4.7.3. В напрямку ущелини Буюк.

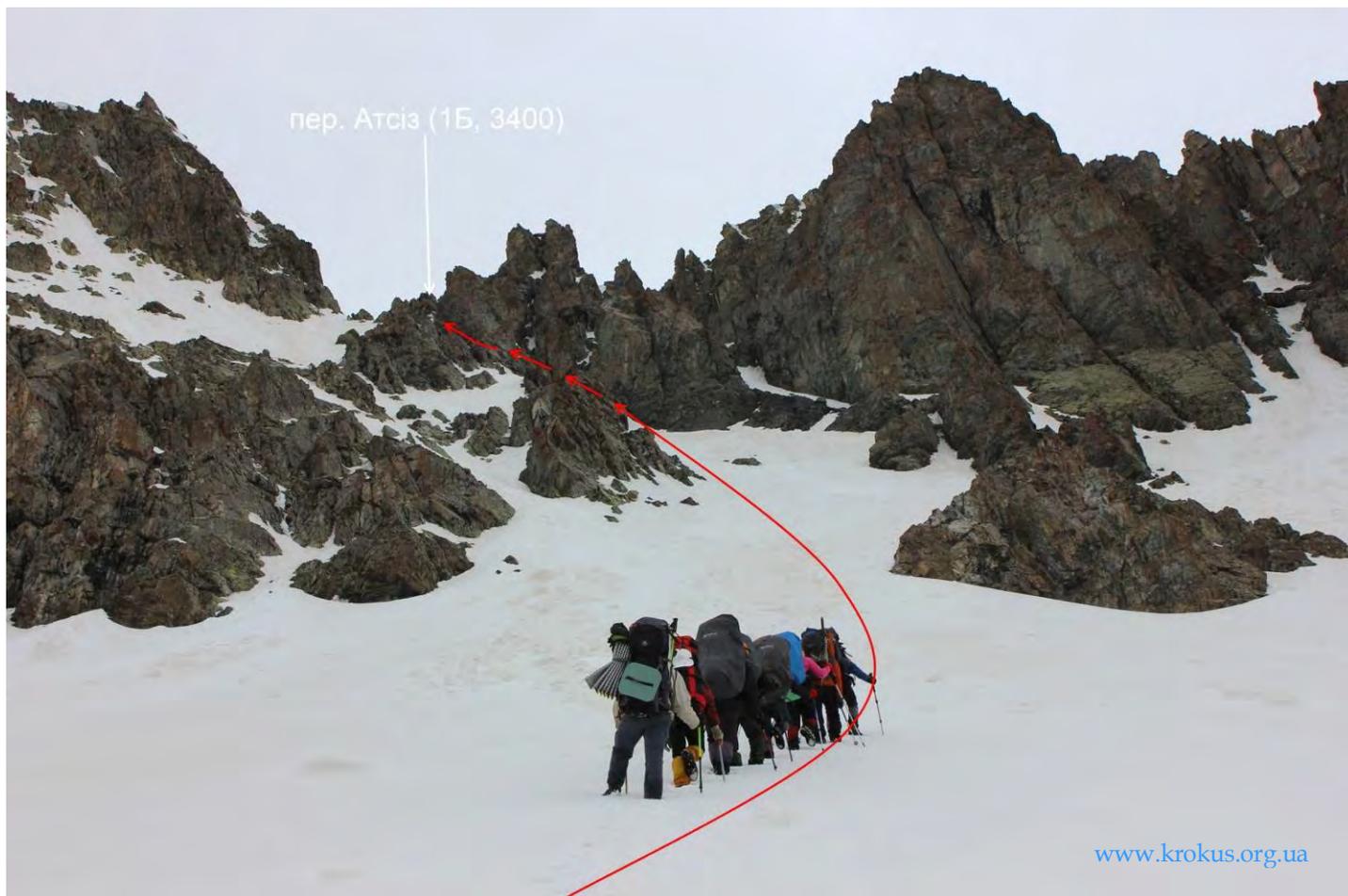

Фото 4.7.4. На підйомі. Нижня ділянка.

Фото 4.7.5. Вихід на перевальну сідловину.

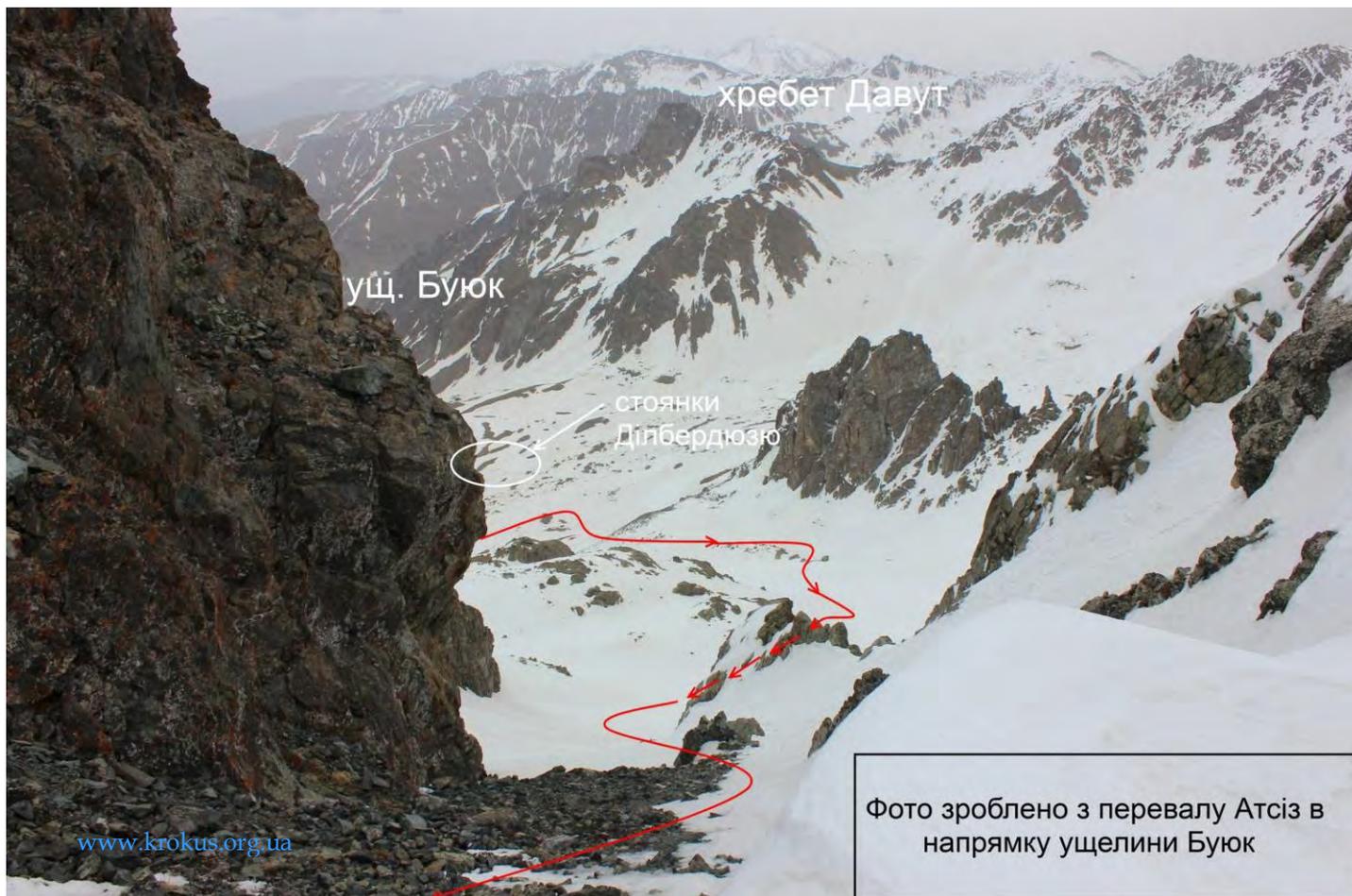

Фото 4.7.6. Шлях підйому групи зі сторони ущелини Буюк.

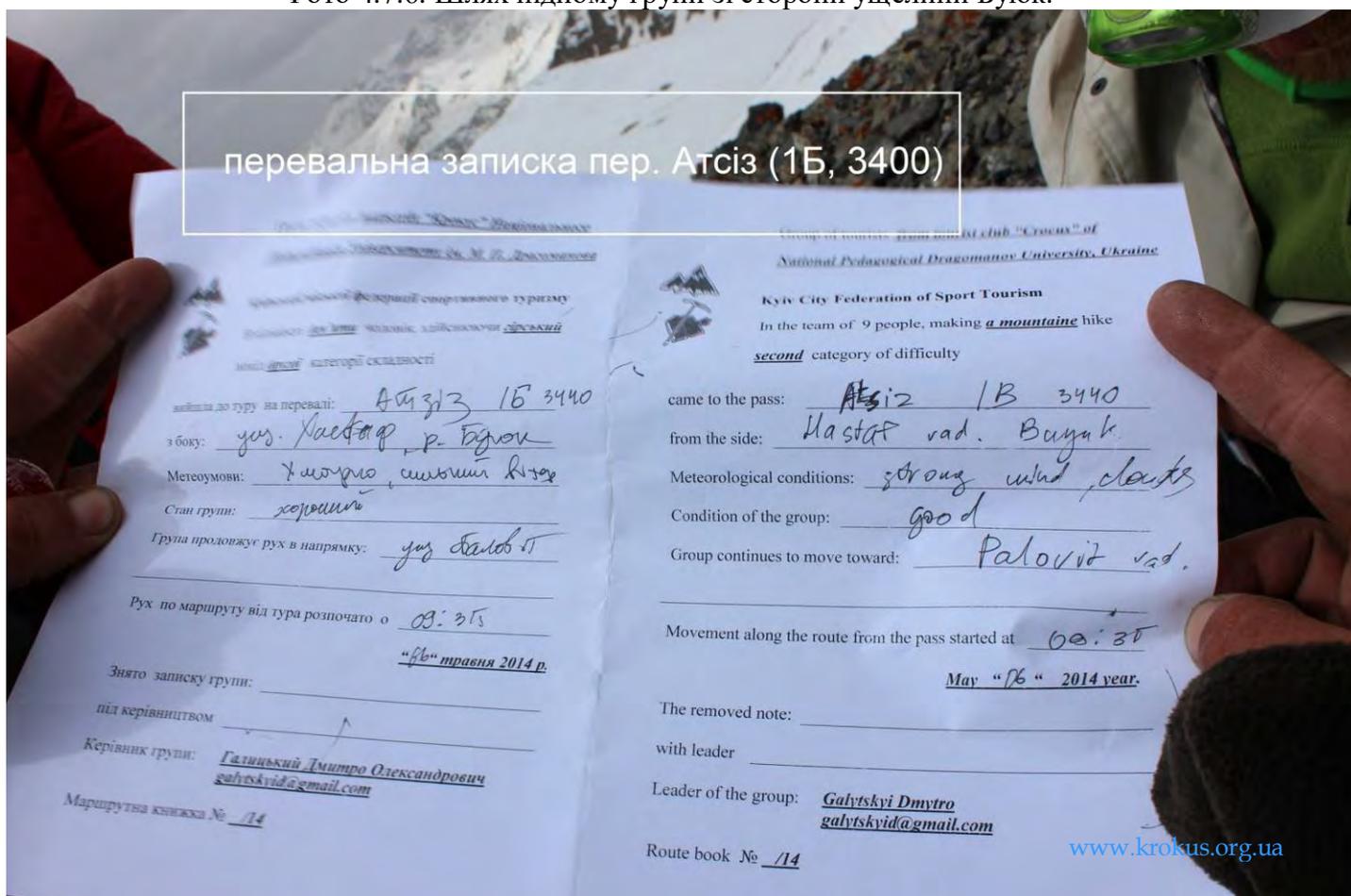

Фото 4.7.7. Перевальна записка.

Фото 4.7.8. На перевалі. Знімок в напрямку г. Согоанлі (3527).

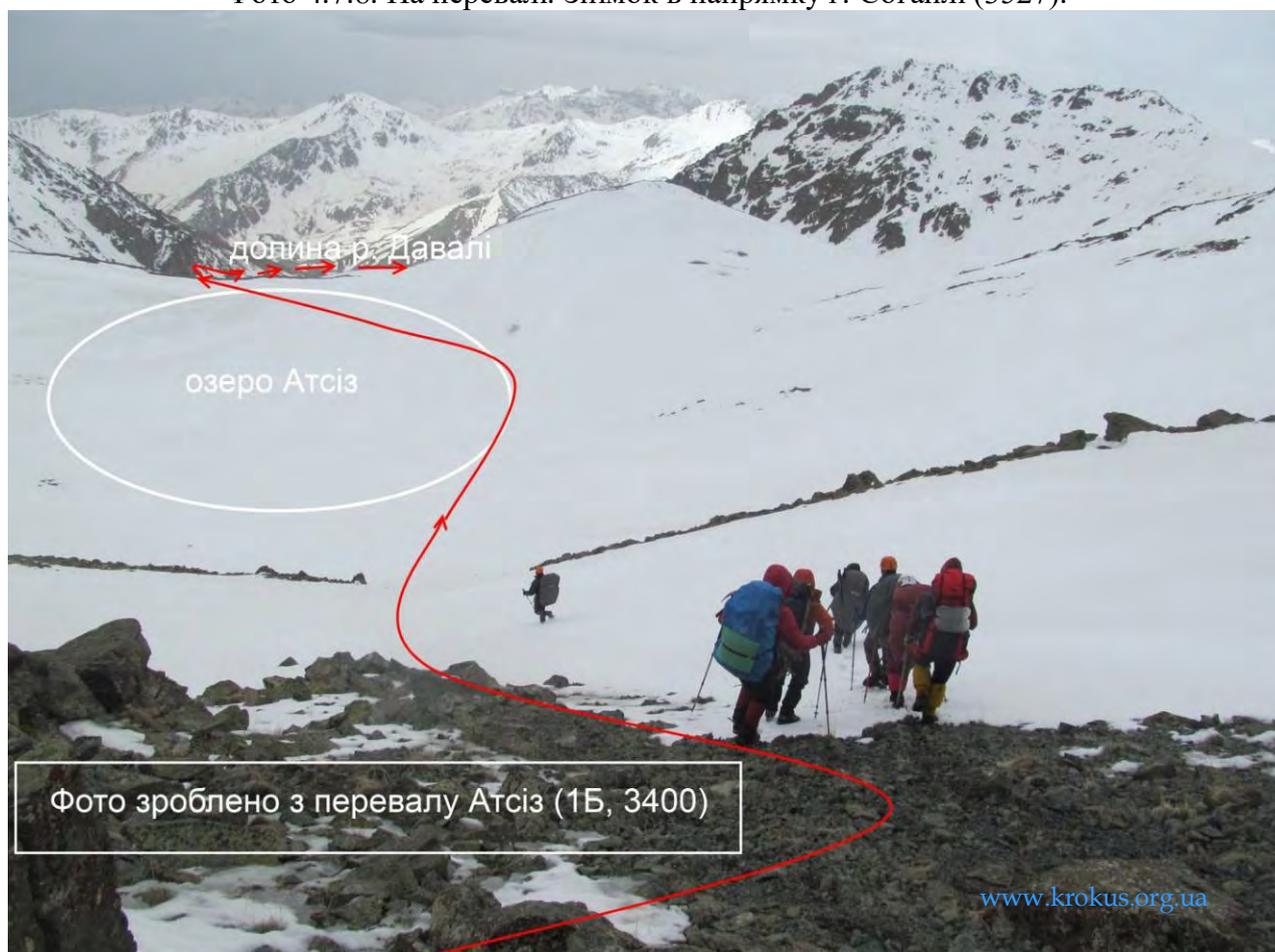

Фото 4.7.9. Спуск з перевалу в напрямку оз. Атсіз.

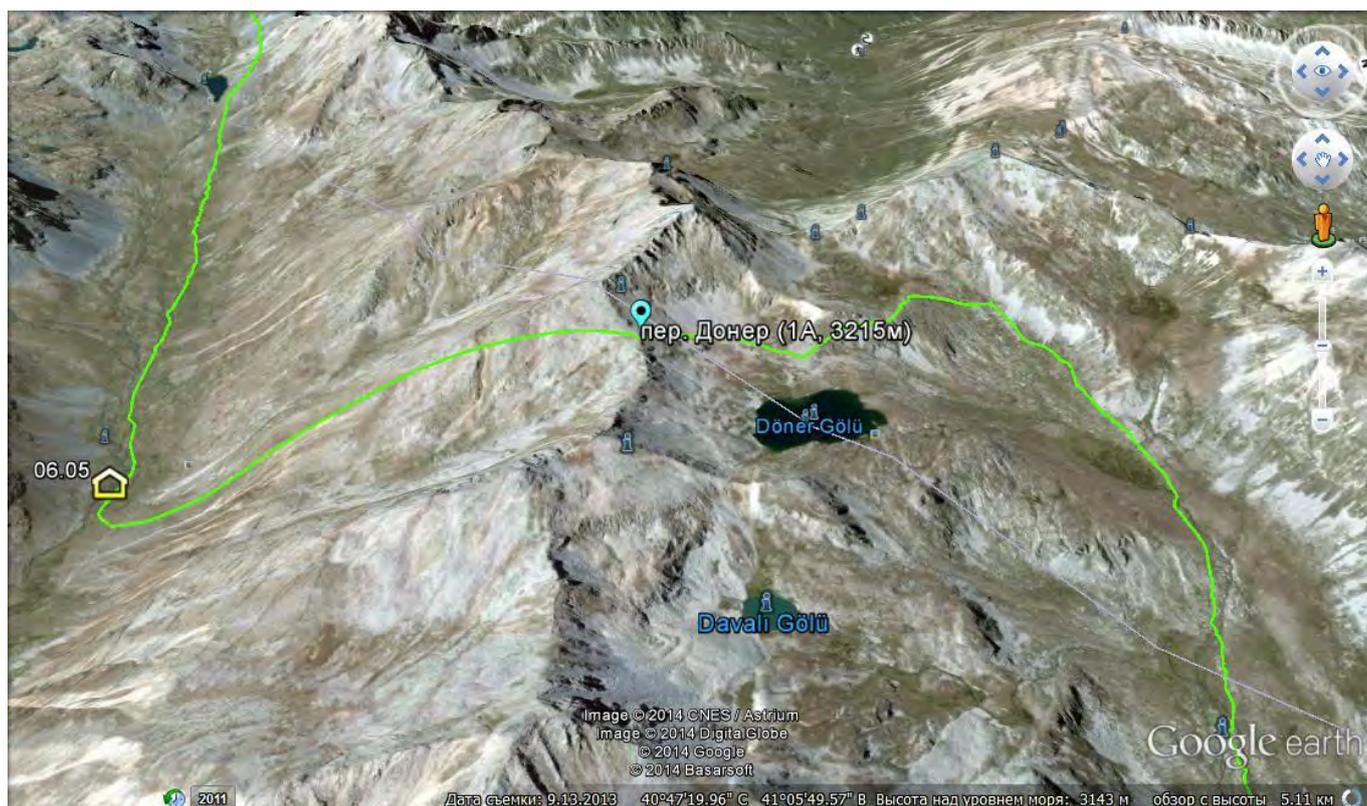
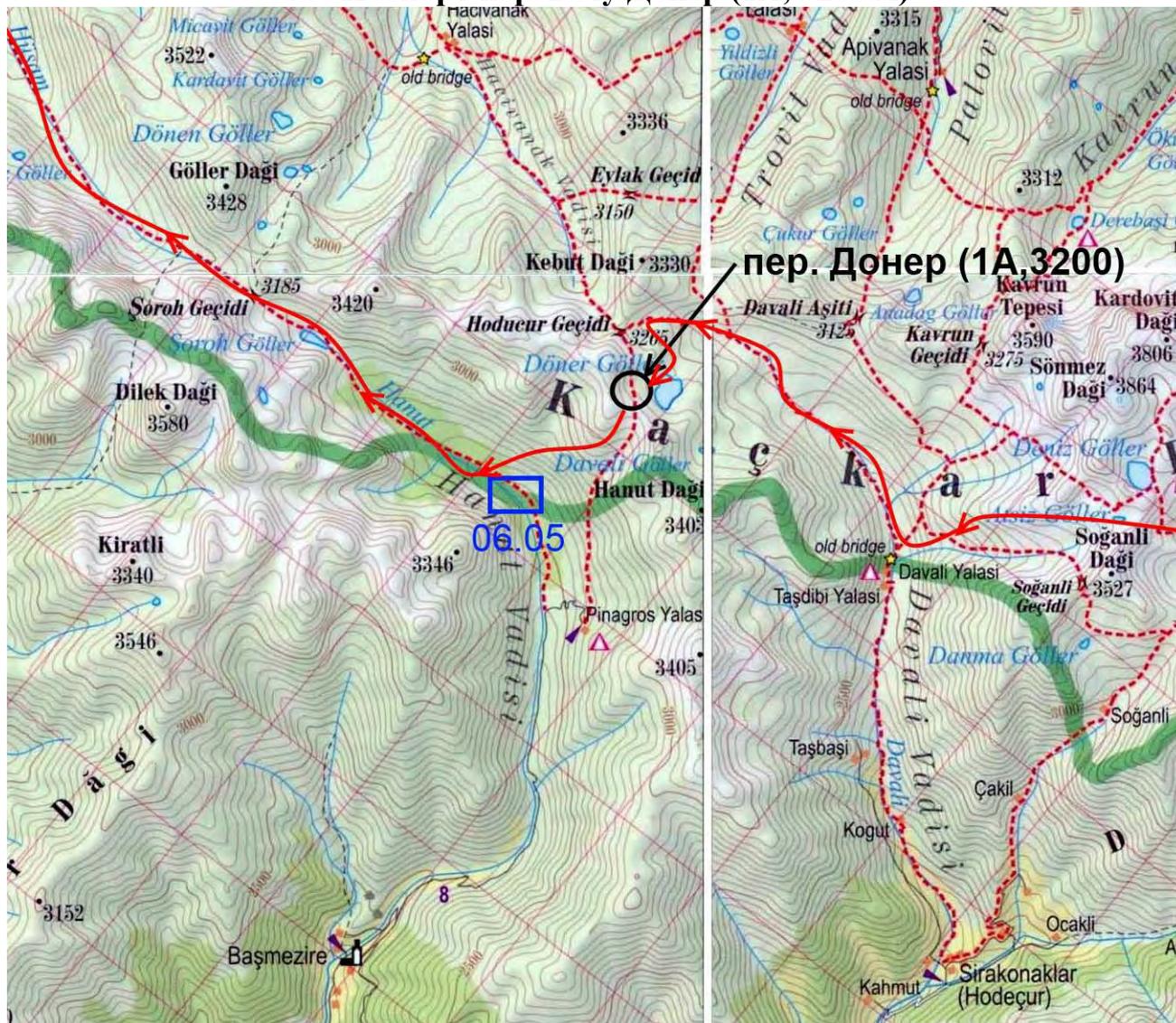

Фото 4.7.10. На спуску.

Фото 4.7.11. Спуск в долину р. Давалі.

4.8. Паспорт перевалу Донер (1А, 3200 м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. р. Давалі – ущ. р. Ханут	Донер	3200	40°47.16N 41°05.35E	н.к.	1А	1А

- Загальний час проходження: 4:30, (від ущ. р. Давалі до ущ. р. Ханут)
- Затрачено часу на підйом: 3:30, перепад висот 559 м.
- Затрачено часу на спуск: 1:00, перепад висот 679 м.
- Рухались з самостраховкою: 1:40, з одночасною страховкою: -
- Рухались з попереминою страховкою: -, з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	попереминою	перильною	
ущ. р. Давалі – оз. Донер	2:20	4400	10-25	+264	сніжник, скелі, трава					
оз. Донер – пер. Донер	1:10	1900	15-35	+295	сніжник	0:40				
пер. Донер – ущ. р. Ханут	1:00	3400	15-45	-679	сніжник, скелі	1:00				

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове:
 - індивідуальне: льодоруб - 1 шт.
каска - 1 шт.
- Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. р. Давалі – озеро Донер, з боку ущ. р. Ханут – площадки біля річки Ханут.
- Перевал пройдено: 06.05.2014.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: хмарно, сніг; температура - +1 – +10° С.
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
- Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
- Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.
- Маршрутна книжка № 07/14.
- МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. **Опис проходження** (дається в напрямку від долини р. Давалі в долину р. Ханут)

Спустившись з перевалу Атсіз в долину р. Давалі, почали рух правим орографічним берегом річки, обходячи потоки та скельні осипи. Далі спускаємося до самого низу долини. Здалеку видніється г. Ханут (3403 м(мал. 4.8.1)). Продовжується рух тим же самим берегом річки. Снігу стає все більше, який після обіду вже не тримає, групі доводиться добряче тропити. Підійшовши до самого оз. Донер, вирішуємо його обійти з правої сторони та траверснути відріг хребта, щоб зайти в сам перевальний цирк (мал. 4.8.2). Далі перед нами відкривається сам хребет (мал. 4.8.3), в якому знаходиться пер. Донер. Керівником визначається найбільш безпечна ділянка виходу на хребет, де відсутні нависаючі карнизи. За один перехід долається 250 м. підйому і група виходить на досить широку сідловину з виступами каміння дещо в стороні (мал. 4.8.4). Пишеться перевальна записка та вкладається в збудований тур (мал. 4.8.5). Зробивши перевальну фотографію (мал. 4.8.6), група починає спускатися в ущ. р. Ханут. Сам спуск не представляє технічної складності, більш складнішим є наявність великої кількості снігу, який до того часу вже достатньо розкис (мал. 4.8.7). Через певний час група підійшла до скель, якими закінчувалася верхня ділянка спуску (мал. 4.8.9). Далі з самостраховкою льодорубом, група спускається по досить крутому трав'янистому схилу з великою кількістю каміння середньої та великої фракції. Спустившись до самої річки Ханут, група виходить на рівні, порослі травою, площадки, де є прекрасні місця для ночівлі біля самої води.

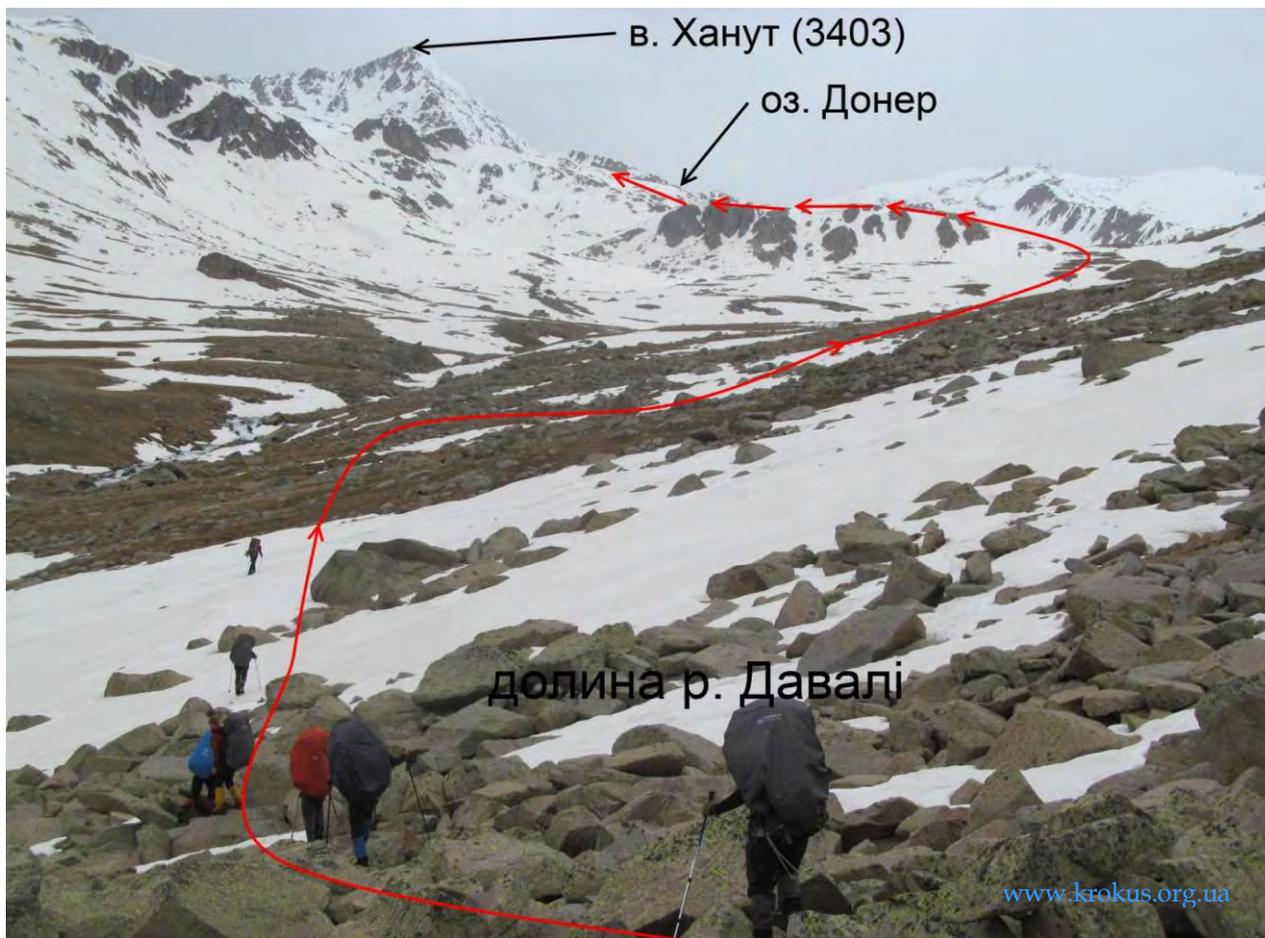

Фото 4.8.1. В долині р. Давалі. Підхід до озера Донер.

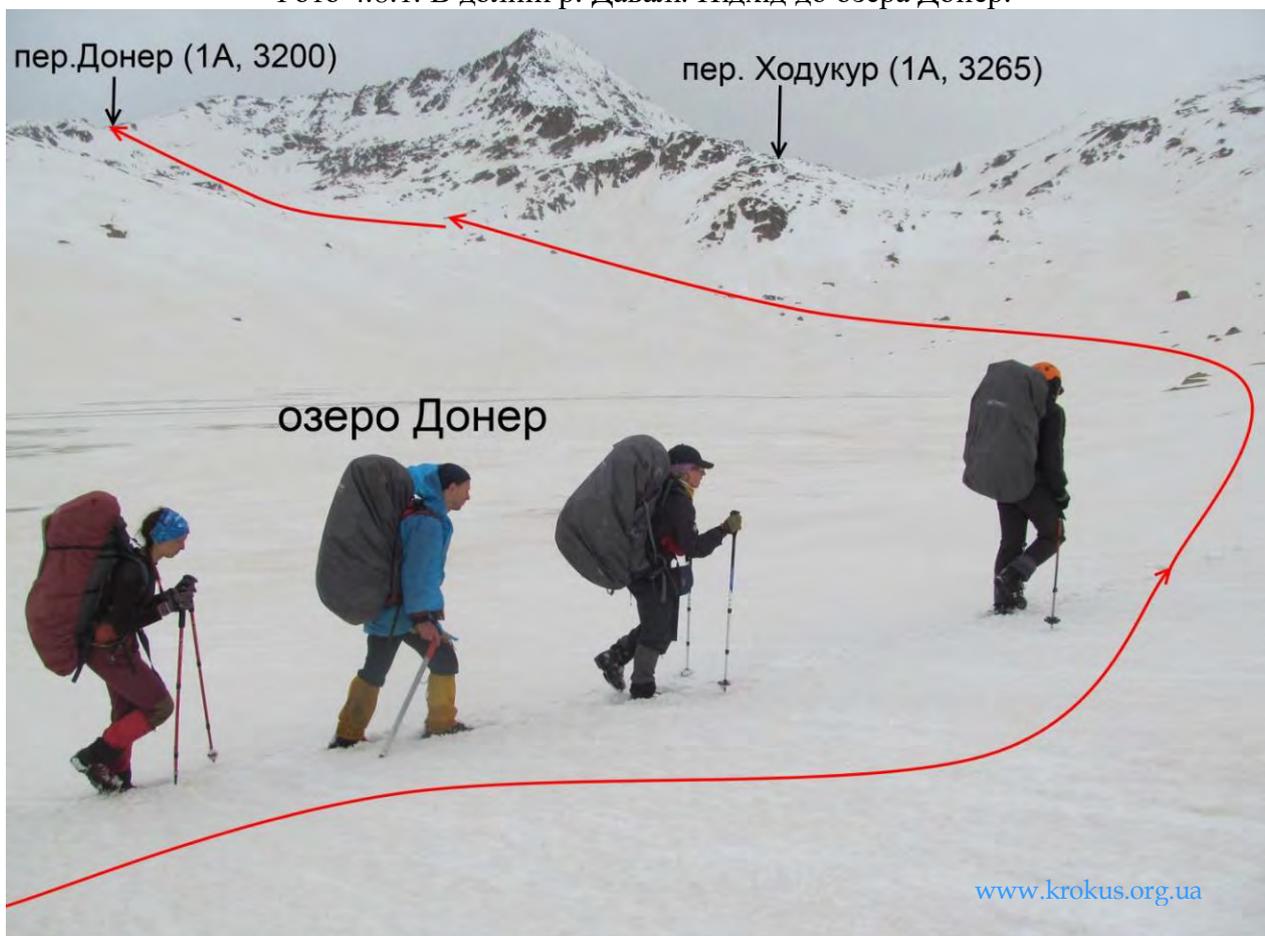

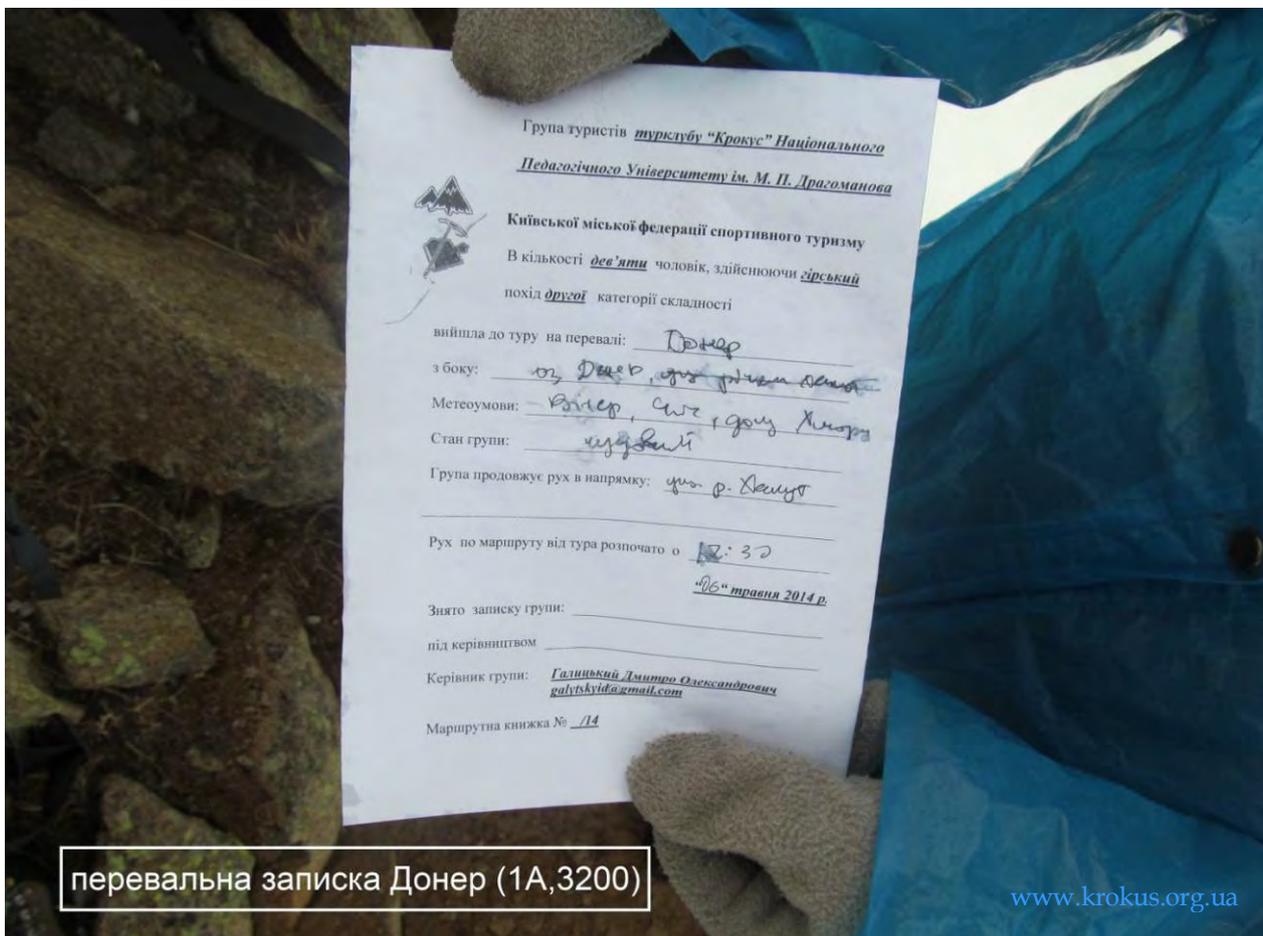
Фото 4.8.2. Обхід оз. Донер.

Фото 4.8.3. Шлях підйому групи на пер. Донер (1А, 3200) з ущелини р. Давалі.

Фото 4.8.4. Верхня ділянка підйому на пер. Донер (1А, 3200).

перевальна записка Донер (1А,3200)

www.krokus.org.ua

Фото 4.8.5. Перевальна записка.

www.krokus.org.ua

Фото 4.8.6. На перевалі Донер (1А, 3200).

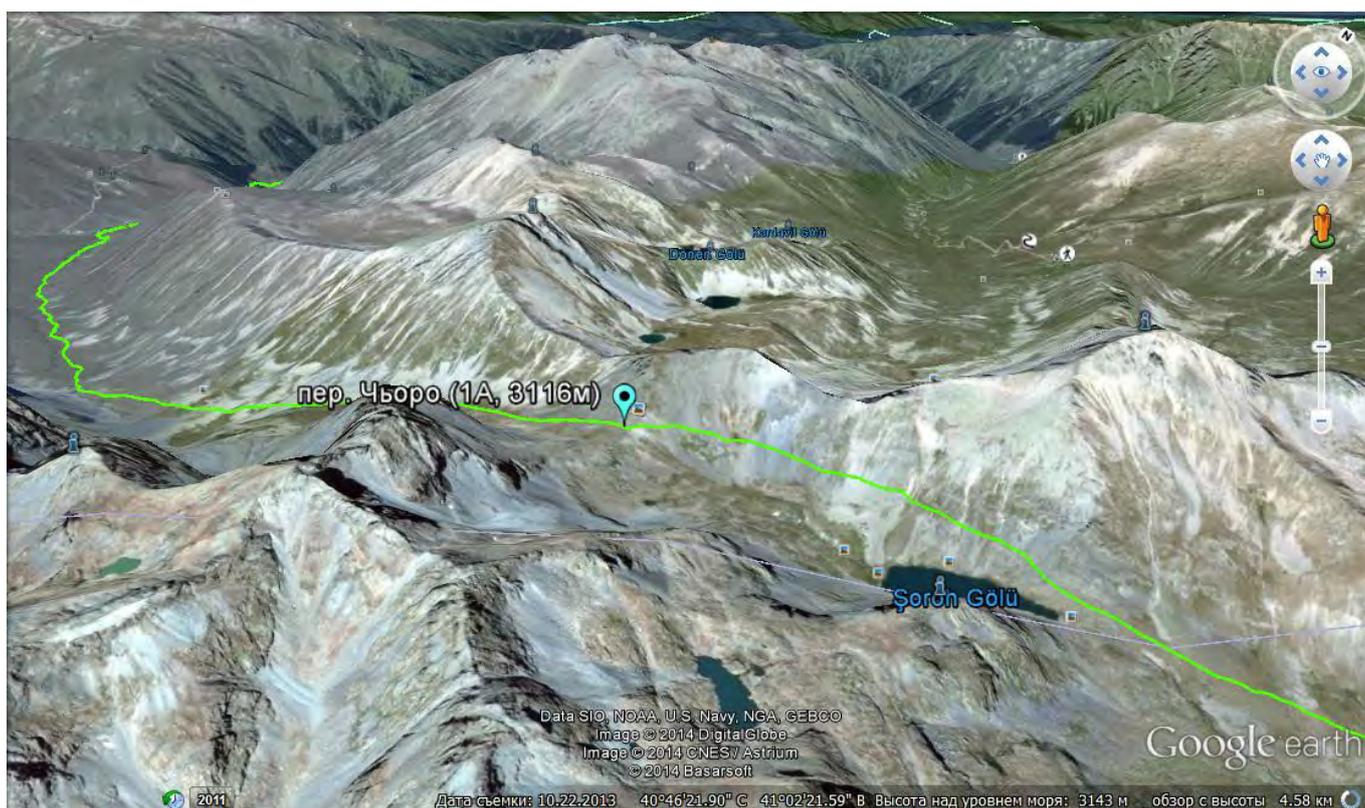

Фото 4.8.7. На спуску з пер. Донер (1А, 3200). Верхня ділянка.

Фото 4.8.8. Група спускається з пер. Донер (1А, 3200). Нижня ділянка. Фото зроблено в напрямку ущ. р. Ханут.

4.9. Паспорт перевалу Чьоро (1А, 3185 м)

район	хребет	які ущелини з'єднує	назва (рекомендована), при необхідності, що означає	висота (м)	координати (WGS-84)	категорія складності		
						сезон	зима	міжсезоння
Понтійські гори	Качкар	ущ. р. Ханут – ущ. Хюсам	Чьоро	3185	40°46.16N 41°02.16E	н.к.	1А	1А

- Загальний час проходження: 4:57, (від ущ. р. Ханут до ущ. р. Хюсам)
- Затрачено часу на підйом: 2:37, перепад висот 583 м .
- Затрачено часу на спуск: 2:20 , перепад висот 896 м .
- Рухались з самостраховкою: 2:42, з одночасною страховкою: -
- Рухались з попереминою страховкою: - , з перильною страховкою: -
- Організовано пунктів страховки:
- Характеристики підйому та спуску по ділянкам (відмітити ділянки з максимальною крутизною схилу):**

ділянка шляху (від - до)	загальний час проходження (год:хв)	довжина (м)	крутизна (град.)	перепад висоти (м)	рельєф	Характеристика руху з страховкою (протяжність, м; крутизна, град; час, год:хв)				кількість організованих пунктів страховки
						самостраховкою	одночасною	попереминою	перильною	
м.н. (ущ. р. Ханут) – оз. Чьоро	1:35	4100	10-35	+466	трава, сніжник, скелі					
оз. Чьоро – пер. Чьоро	1:02	1400	15-35	+117	сніжник, скелі	1:02				
пер. Чьоро – лінія снігу	1:40	4200	15-35	-589	сніжник, скелі	1:40				
лінія снігу – міст через Хюсам (с.Язлік)	0:40	3600	10-20	-307	сніжник, скелі, трава					

- При проходженні перевалу рекомендоване наступне спеціальне спорядження:
 - групове:
 - індивідуальне: льодоруб - 1 шт.
 - каска - 1 шт.
- Рекомендовані місця для ночівлі: з боку ущ. р. Ханут – площадки біля р. Ханут, з боку ущ. Хюсам – посел. Язлік.
- Перевал пройдено: 07.05.2014.
- Метеорологічні умови при проходженні перевалу: хмарно, дощ; температура - +4 – +12° С.
- Необхідні додаткові умови до організації руху і страховки – при несприятливих погодних умовах мати GPS та деталізовану карту.
- Потенційна небезпека та засоби безпеки - керівнику оцінювати лавинну небезпеку.
- Керівник походу: Галицький Дмитро Олександрович.
- Маршрутна книжка № 07/14.
- МКК: київська міська МКК, шифр - 126-00-55543000.

17. **Опис проходження** (дається в напрямку від долини р. Ханут в долину Хюсам)

Почали рух лівим орографічним берегом річки від місця ночівлі. Характер рельєфу – трава з виходами скель, поодинокі сніжники (мал. 4.9.1). Сам шлях підйому добре проглядається, не зважаючи на похмуру погоду. Поступово набираємо висоту. Обходимо озеро Чьоро з правої сторони по сипухах, деколи перетинаємо сніжники (мал. 4.9.2). Від самого озера вже чітко видно саму сідловину перевалу, яка з нашої сторони вкрита небезпечними карнизами. Вирішуємо обходити їх тією ж правою стороною, знайшовши найбільш безпечне місце виходу на перевал (мал. 4.9.3,4.9.4). В кінці підйому вже доводиться добряче тропити по снігу, який до того часу відчутно розкис (мал. 4.9.5). Сам перевал – це широка сніжна сідловина, на якій без особливих проблем можна розмістити намети. Але для ночівлі перевал не рекомендується по причині сильних вітрів. На самому перевалі ми збудували невеличкий тур з каміння та лишили перевальну записку (мал. 4.9.6), після – перевальне фото (мал. 4.9.7) та скоріше вниз. Сам спуск технічної складності не представляє, зі сторони долини Хюсам схил повністю вкритий снігом, учасники постійно провалюються по коліно, а то й вище (мал. 4.9.8). По ходу руху обходимо озеро Їлдіз з правої сторони (мал. 4.9.9). За ним снігу стає відчутно менше, з'являються багато чисельні затоплені ділянки, які важко обійти, за цього в черевиках багато води. Поступово сніг закінчується, долина відчутно розширюється, в далечині видніється поселення Язлік (мал. 4.9.10). За один перехід група доходить до мосту через р. Хюсам в с. Язлік.

Фото 4.9.1. Група рухається по долині р. Ханут.

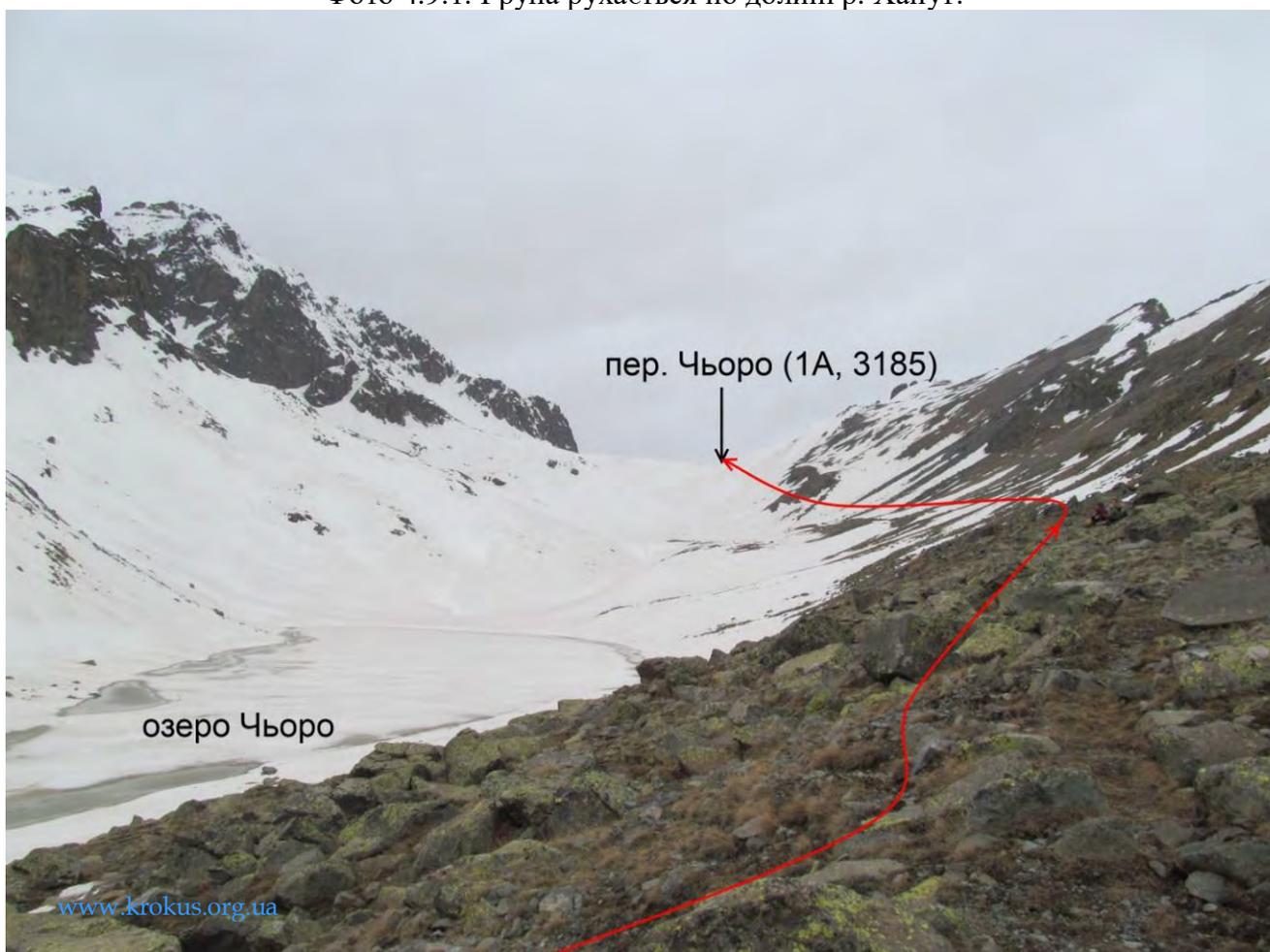

Фото 4.9.2. Обхід озера Чьоро.

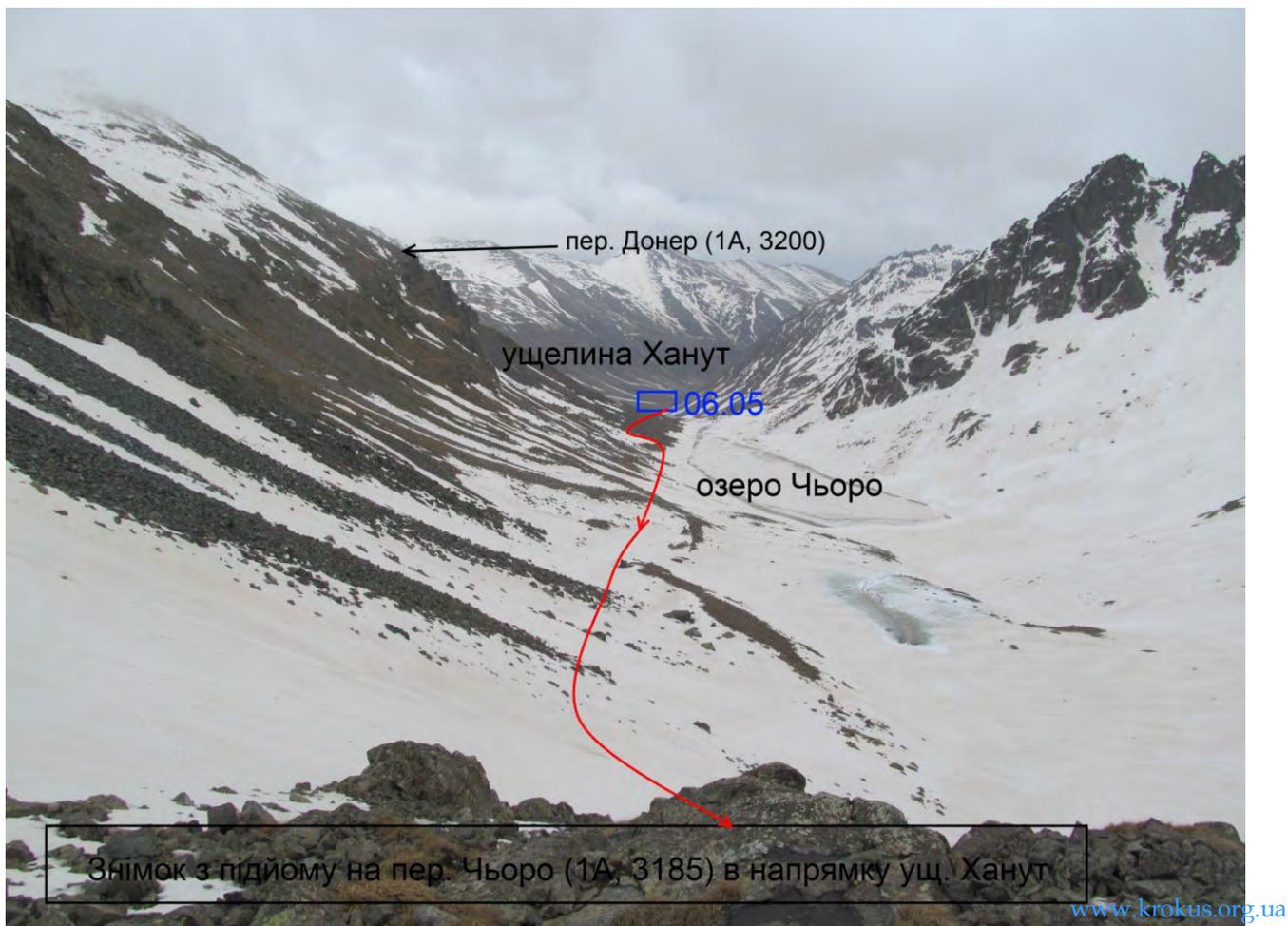

Фото 4.9.3. Верхня ділянка підйому.

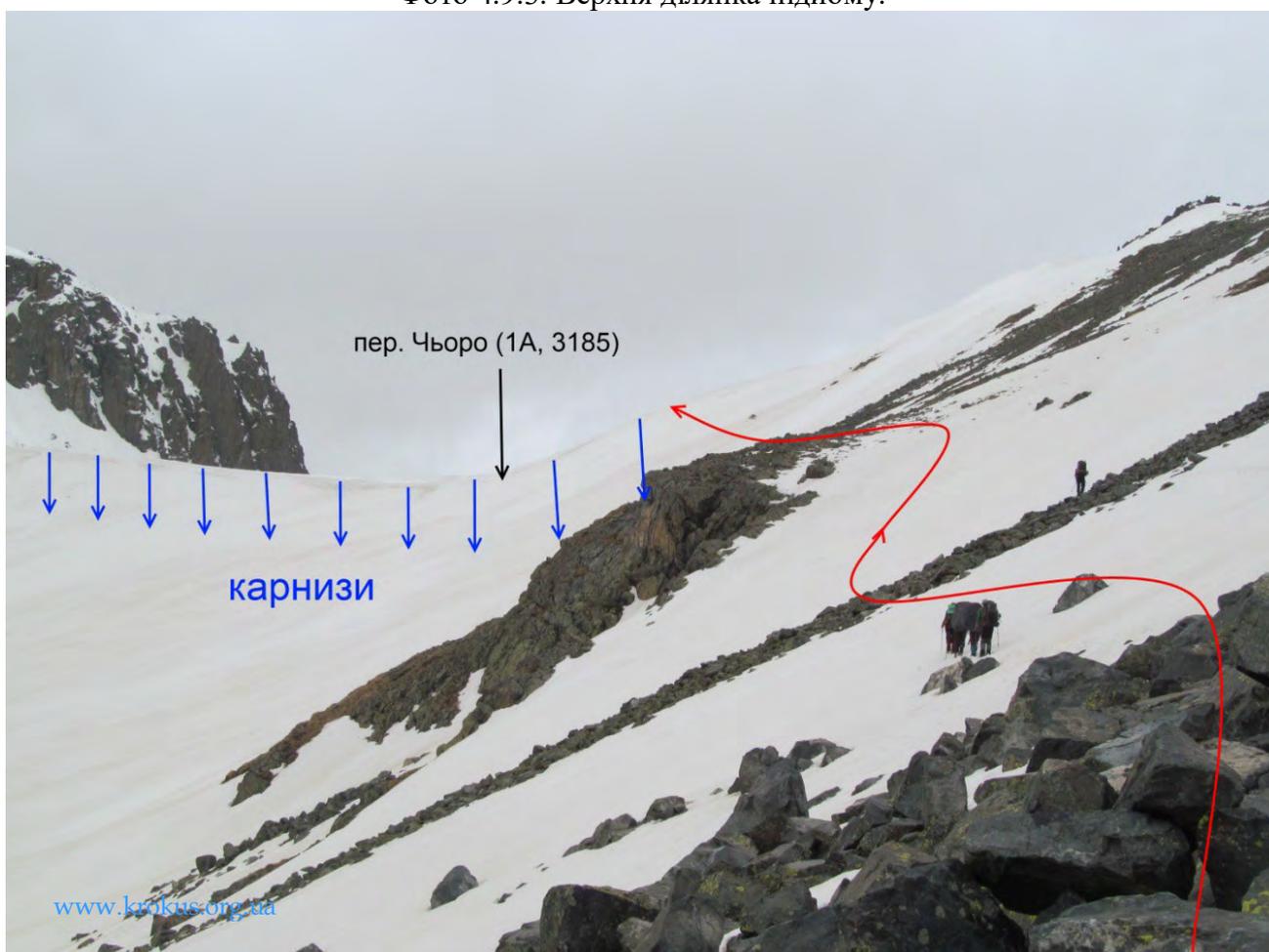

Фото 4.9.4. Обхід карнизів.

Фото 4.9.5. Вихід на перевал Чьоро(1А, 3185).

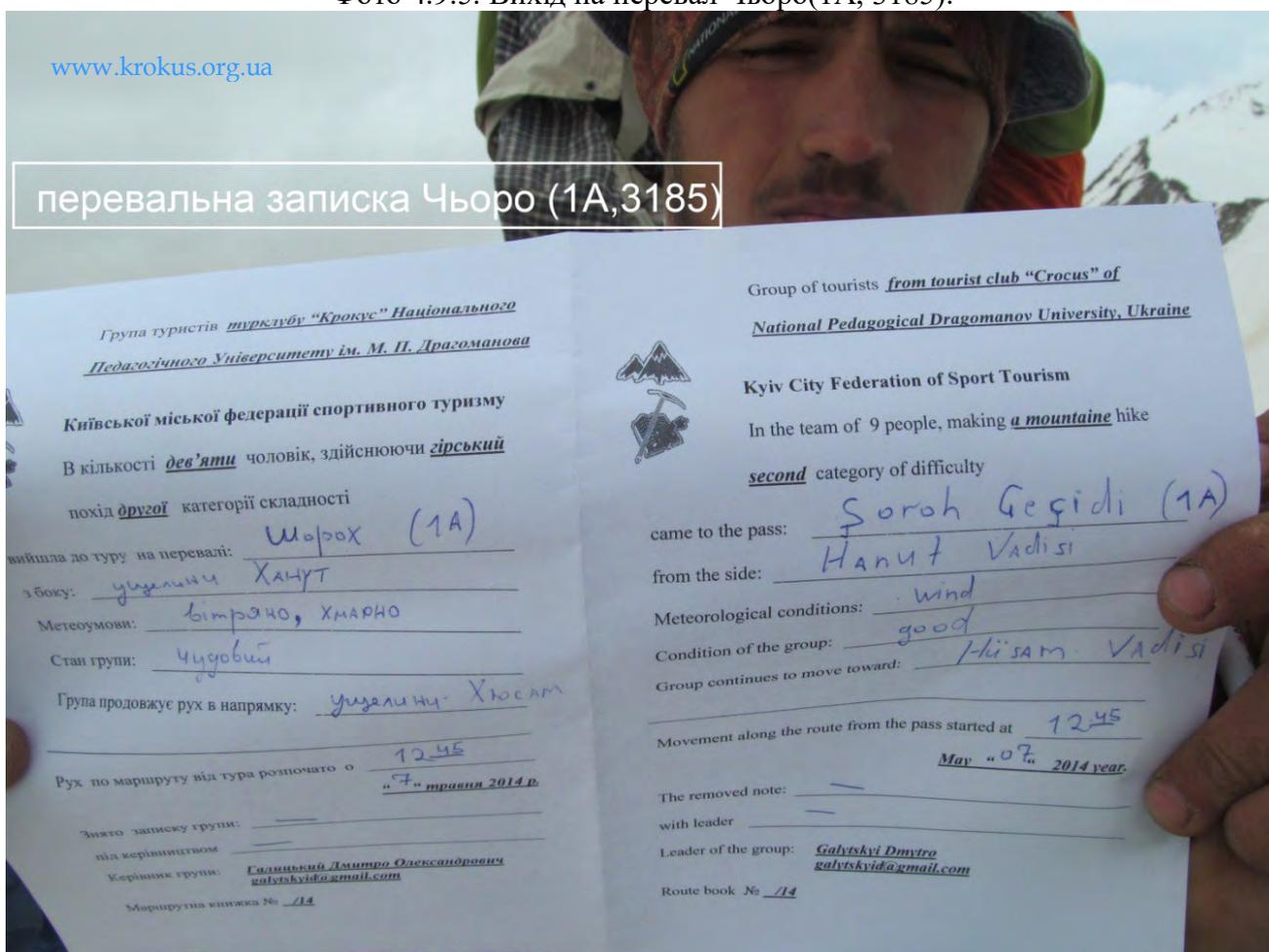

Фото 4.9.6. Перевальна записка.

Фото 4.9.7. Перевальне фото.

Фото 4.9.8. Спуск з перевалу.

Фото 4.9.9. На спуску.

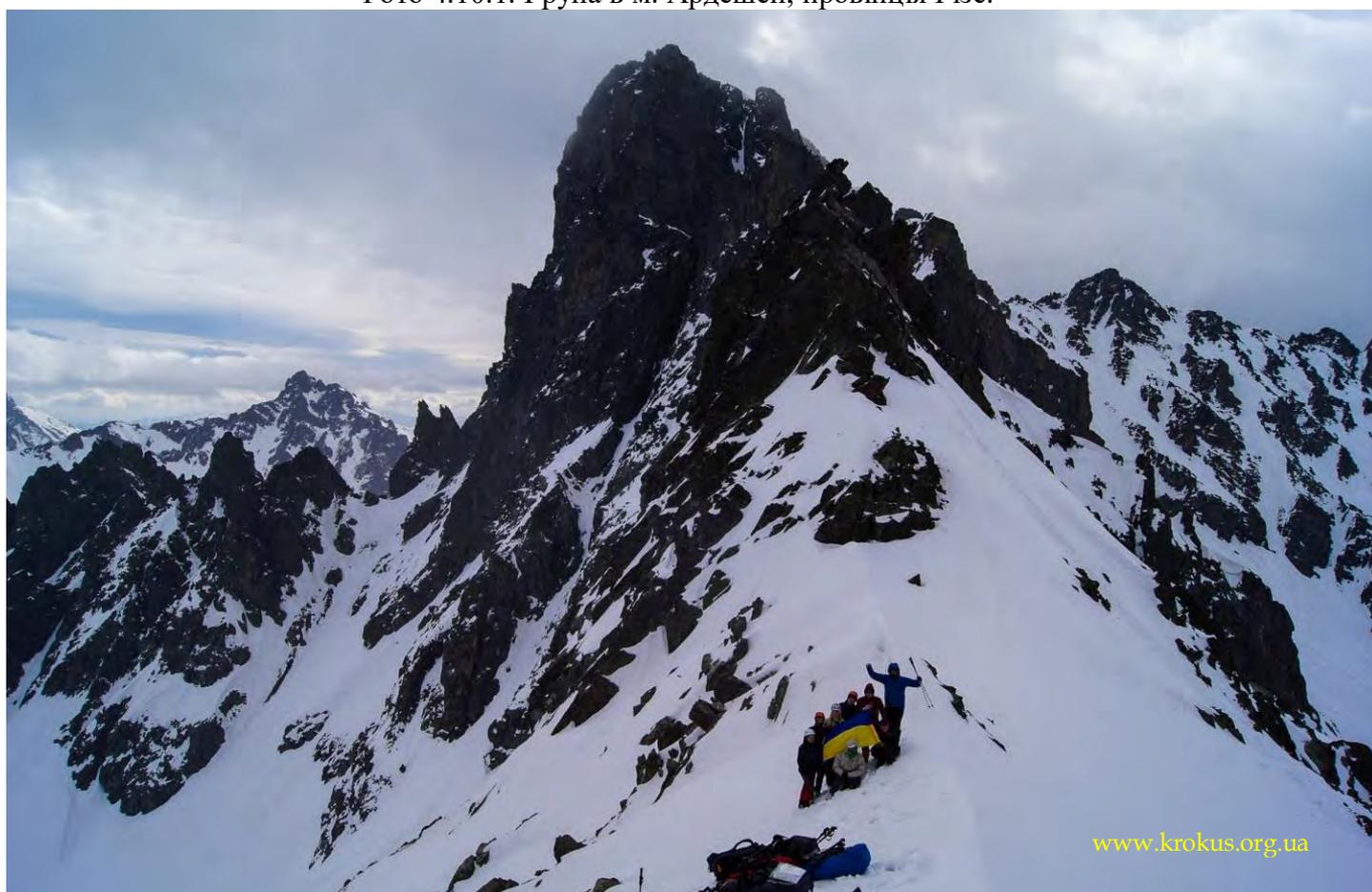
Фото 4.9.10. В нижній ділянці долини Хюсам. с. Язлік.

4.10. «Перевальні» фото

www.krokus.org.ua

Фото 4.10.1. Група в м. Ардешен, провінція Різе.

www.krokus.org.ua

Фото 4.10.2. Група на пер. Дідваке (1Б, 3225м). На задньому плані г. Дідваке (3377м).

Фото 4.10.3. На фоні пер. Окюз (1А, 3060м).

Фото 4.10.4. На перевалі Булут (1Б, 3100м).

Фото 4.10.5. Група на пер. Чеймакчур (1А, 2910м). Задній план - г. Налетлеме (3404м).

Фото 4.10.6. На перевалі Селдар (1А, 3243м). Знімок зроблений в напрямку вершин Гезтепе (3760м) та Мезовіт (3711м).

Фото 4.10.7. На перевалі Капі (1Б, 3520м). Знімок в напрямку вершини Качкар (3932м).

Фото 4.10.8. Група на пер. Атсіз (1Б, 3400м). На задньому плані розташована г. Соганлі (3527м).

Фото 4.10.9. На перевалі Донер (1А, 3200м).

Фото 4.10.10. Група на перевалі Чьоро (1А, 3185м). Знімок зроблений в напрямку ущелини Хюсам.

Фото 4.10.11. В'їзд в Національний парк Качкар. Турбаза Кат-Каю.

Фото 4.10.12. Кінцівка маршруту – м. Чамліхемшін.

4.11. Узагальнена інформація про проходження маршруту

Дата	день шляху	ділянка шляху (від – до)	км	час підйому		час		час зупинки на ночівлю	час в дорозі (ГГ:ХВ)	ЧХЧ (ГГ:ХВ)	погода
				чергових	групи	сніданку	виходу на маршруті				
29.04	1	с. Ескіармутлук - р. Тунджа – с. Дереййла	19,4				5:15	14:40	9:25	5:20	
30.04	2	с. Дереййла – оз. Гьолетегі – оз. Самлі – перевальний цирк	8,9	4:00	4:30	5:30	6:10	18:40	12:30	6:30	
01.05	3	пер. Дідваке (1Б, 3225) – с. Норсел – ущ. Буюахо – с. Пісканкара – р. Бюлюбюль	10,5	4:00	4:30	5:35	6:05	20:00	13:55	7:31	
02.05	4	р. Бюлюбюль – пер. Окюз (1А, 3060) – с. Сателеф – ущ. Булут – пер. Булут (1Б, 3100) – ущ. Палакчур	10,7	4:00	4:30	5:40	6:15	22:15	16:00	9:52	
03.05	5	ущ. Палакчур – ущ. р. Чеймакчур	11	8:00	8:25	9:05	9:45	18:20	8:35	4:30	
04.05	6	ущ. р. Чеймакчур – оз. Караденіз – пер. Чеймакчур (1А, 2910) – оз. Буюкденіз – оз. Метерез – пер. Селдар (1А, 3243) – ущ. р. Каврун	7,9	3:00	3:30	3:55	4:45	17:35	12:50	6:53	
05.05	7	ущ. р. Каврун – пер. Кані (1Б, 3520) – ущ. р. Буюк	2,2	4:00	4:30	4:50	5:45	10:30	4:45	2:20	
06.05	8	ущ. р. Буюк – стоянки Ділбердюзю – пер. Атсіз (1Б, 3400) – ущ. р. Давалі – оз. Донер – пер. Донер (1А, 3200) – ущ. р. Ханут	17,5	4:00	4:30	5:00	6:00	20:20	14:20	9:55	
07.05	9	ущ. р. Ханут – оз. Чьоро – пер. Чьоро (1А, 3185) – ущ. р. Хюсам – с. Язлік – с. Хісарджік – турбаза Кат-Каю	32,1	7:00	7:30	8:15	9:15	21:00	11:45	7:37	

Всього днів 9
Пройдено відстань 120,2 км
Середня швидкість руху 2,0 км/год
Час в дорозі
Чистий ходовий час (ЧХЧ) 60 год 28 хв
Час затрачений на технічну роботу (включено до ЧХЧ) 21 год 42 хв
Сумарний перепад висот 15 413 м
Набрано 7 910 м
Скинуто 7 503 м
Середня висота ночівлі 2 600 м
Навішено перил на підйом 0 (по 50 м)
Навішено перил на спуск 1 (по 50 м)
Пройдено перевалів: 1А – 5, 1Б – 4

4.12. Висотний графік

5. Додатки

5.1.

Кошторис

Загальні витрати.

	Стаття витрат	на 1 особу		на групу 9 чол.
		повна вартість	по студентському	
1	транспортні витрати:	2989	2914	26601
2	продукти:	400	400	3600
3	медикаменти	50	50	450
4	бензин, супутниковий тел.	28	28	252
5	ремонтний набір	5	5	45
6	страховка	150	150	1350

Сумарні затрати	3622	3547	32298
------------------------	------	------	-------

Транспортні витрати.

	Стаття витрат	на 1 особу		на групу 9 чол.
		повна вартість	по студентському	
1	літак: Львів – Стамбул - Львів	1143	1143	10287
2	Стамбул - Трабзон	1072	1072	9648
3	потяг: Київ - Львів	99	55	715
4	Львів - Київ	132	101	1064
5	автобус: Трабзон – Ардесен	225	225	2025
6	Ардесен - Ескіармутлук	102	102	918
7	Кат-Каю - Чамліхемшін	96	96	864
8	Чамліхемшін - Пазар	48	48	432
9	Пазар - Трабзон	72	72	648

Загалом	2989	2914	26601
----------------	------	------	-------

Продукти.

	Стаття витрат	на 1 особу	на групу 5 чол.
1	на маршруті	400	3600
	Загалом	400	3600

*примітка : Частина розрахунків проводилася в доларах , курс 1 дол. = 12 грн, все переведено на гривневий еквівалент.

5.2. Групове та спеціальне особисте спорядження

Найменування	Кількість шт.	Примітка	Вага гр.
Намет 1	1	Terra Incognita TopRock 4 бчол.	5300
Намет 2	1	Neve Montagne 2+1 3чол.	3180
Зшивка 1	1	Мармот	3800
Зшивка 2	1	Терра300	3760
Зшивка 3	1	Deuter	3410
Карімати	8	3+5	-
Мотузка 1	1	по 50 м.	2800
Мотузка 2	1		2500
Мотузка 3	1		2400
Автоклав	1	5л.	1200
Котел	1	3л. ЕтаПовер	720
Пальник 1 МСР	1		860
Пальник 2 Ета Повер	1		750
Пальник 3 МСР (запасн.)	1	МСР	1100
Вітрозахист	1		75
Підставка під пальник	1		40
Склотканина	1	0,5м.	170
Черпак, скатертина	1		200
Петлі	6	Станційні	750
Витратна мотузка	1	15 м.	327
Карабіни	10	Без врахування 4 особистих на людину	850
Крюки, закладки	1		356
Молоток скельний	1		560
Льодобури	2		320
Пікети	2		732
Лавинна лопата	1		674
Фірнові якоря	4		977
Ремонтний к-т	1		720
GPS	1	Гармін	200
Сонячна батарея	1		420
Фотоапарат 1	1	Canon SX-150	380
Фотоапарат 2	1	Sony NEX-5R	1500
Відеокамера	1	Sony	790
Аптечка	1		1700
Супутниковий телефон	1		250
Зарядка для акумуляторів	1		41
Акумулятори	12		402
Карти, схеми, документи			500
Музика	1		310
Кішки	1		1100
Всього			45358
На 1 учасника			5150

Таблиця 2. Спеціальне особисте спорядження (на прикладі 1 учасника)

	Найменування	Кількість	Вага (грам)
1	Льодоруб Grivel Nepal S.A. 58см + темляк	1 шт.	538
2	Трекінгові палиці Gabel Mont Blanc Lite	1 шт.	517
3	Каска CAMP Highstar	1 шт.	412
4	Страховальна система (верх + низ Climbing Technology)+ блокування (стропа)	1 комплект	882
5	Страховальний вус (дейзік Rock Empire 140см)	2 шт.	77+77
6	Страховальні рукавиці (верхонкі)	1 пара	69
7	Прус (мотузка 6 мм)	1 шт.	36
8	Карабін	4 шт.	65*4
9	Гальмівний пристрій Kong GHOST	1 шт.	65
10	Жумар Climbing Technology Left	1 шт.	213
	Всього спец до 3,5 кг		3146

Групове неспеціальне спорядження

Намети

В поході використовувалися намети Terra Incognita TopRock 4 на 6чол. і Neve Montagne 2+1 на 3чол. Обидва намети мають достатню вітростійкість. Дозволяють провести швидку установку, як в снігу, так і на кам'янистих площадках.

Спальники

Використовувались три моделі спальників Marmot Trestles 15, Terra Incognita 300 і Deuter dream lite 250 в зшивках. Спальники виявились достатньо теплими для комфортного сну протягом всього походу. Важать спальники приблизно однаково і дозволяють комфортно ночувати при невеликому мінусі на снігу.

Пальники

В поході використовували бензинові пальники MSR XGK EX модель 2010 року та інтегрована система PRIMUS EtaPower. По шляху із Трабзона до місця старту, ми заїхали на автозаправку і закупили бензин А-95, що дозволило уникнути серйозних проблем з використанням пальників. Тросик пальника чистили мінімум раз в три дні, і декілька разів за похід була проведена капітальна планова чистка всіх деталей рідиною WD-40. Із незрозумілих причин в насосах пальників MSR XGK EX періодично спадала резинка, що створювало вагомні незручності і втрати часу.

Кухонні причандали

Половник пластмасовий зі з'ємною ручкою. При цьому миски і ложки були самими різноманітними і на оптимізацію членів групи не йшли. Подальше зменшення ваги є можливим тільки за рахунок переходу на пластмасовий посуд, що, здається, мало ймовірно по причині крихкості.

Для приготування гарячих напоїв використовувалась алюмінієва каструля об'ємом 2л, і каструля від інтегрованої системи 2л., обидві оснащені кришками.

Для приготування їжі використовувався саморобний п'ятилітровий автоклав, який перероблений із промислової скороварки, до недоліків можна віднести відчутну вагу, і малий час підтримання тиску в середині автоклаву.

Сонячна батарея

Для забезпечення електроживлення фото-відео обладнання, GPS, музики використовували сонячну батарею. Батарея представляє собою пластиковий «килимок», всередині якого

розміщуються фотоелементи. «Килимок» гнучкий, може бути скручений в рулон діаметром близько 5 см, оснащений 6 люверсами для кріплення батареї. Додатково використовувалась сонячна батарея зі скляними панелями.

Використання батарея себе не виправдало, так як сонячних днів в поході було досить мало. Цього не вистачало для повноцінного заряду батарей. Вагомим плюсом є те, що за конструктивної особливості, батарея легко кріпиться на зовнішню поверхню рюкзака, що дає можливість заряджати техніку під час руху.

GPS

Практично не використовувався для орієнтування, в основному – для запису маршруту руху (gps-track) і уточнення координат і висот перевалів та вершин. Модель Garmin Oregon 200.

Загальне спеціальне спорядження

Мотузки

В поході використовувались такі мотузки:

Статичні: 3 бухти діаметром 10 мм і довжиною 50 м – якість нормальна, мотузки доволі м'які, не дубіють. Допоміжна: 1 бухта реп шнура діаметром 4 мм і довжиною 15 м.

Лавинна лопата

Використовували лопату з алюмінієвою основою, яку успішно зламали.) Була задіяна для організації станцій на снігу, побудови сніжних стінок, вирівнювання площадок під намети.

Фірнові якоря

В поході використовували 4 саморобні фірнові якоря. Вироблені якоря із сплаву алюмінія, точка кріплення ланцюга – петля із сталюого тросика. По прямому призначенню не використовувались.

Склад ремонтного набору		
	Найменування	Кількість
1	ніж в чохлі	1 шт.
2	скоч 48мм*50м	1 шт.
3	сірники в герметичній упаковці	10 шт.
4	пакети для сміття	3 шт.
5	витратна мотузка 5мм	3 м
6	резинка 2мм	1 м
7	шнурок для взуття	2 к-т
8	тканина кордура, силіконка, поліестер для латок	3 шм.
9	запальничка	1 шт.
10	нитки капрон з голкою	1 к-т
11	шило з ниткою капрон(для ремонту взуття)	1 к-т
12	блискавка	1 шт.
13	шурупи	7 шт.
14	фастекс	1 шт.
15	комплект сніжних кілець для палиць	1 к-т
16	клей ціанокрилат	1 тюбик
17	викрутка з різними насадками	1 к-т
18	окуляри сонцезахисні, фактор 3	1 шт.
19	стропа	5 м
20	презервативи	2 шт.

5.3. Харчування на маршруті

Перелік продуктів та їх вага,раціон харчування

Раціон харчування для групи

	29.04.2014	30.04.2014	01.05.2014	02.05.2014	03.05.2014	04.05.2014	05.05.2014
Сніданок	-	Борщ	Вівсянка	Гороховий суп	Рибний суп	Грибний суп	Молочна каша
Обід	Сир + ковбаса	Сир + сало	Сир + ковбаса	Сир + сало	Сир + ковбаса	Сир + сало	Сир + ковбаса
Вечеря	Гречка з м'ясом	Рис з м'ясом	Сирний суп	Макарони з сиром	Артек з м'ясом	Гречка з м'ясом	Макарони з м'ясом
Перекус							
Солодощі	Шоколад, зефір	Цукерки,халва,шоколад	Вафлі,шоколад,рулет	Шоколад,кекси,печиво	Халва,цукерки,шоколад	Шоколад, рулет	Шоколад,халва,печиво

	06.05.2014	07.05.2014
Сніданок	Борщ	Молочна каша
Обід	Сир + сало	Ковбаса + сир
Вечеря	Гречка з м'ясом	Фунчоза з м'ясом
Перекус		
Солодощі	Цукерки, халва, шоколад	Халва,цукерки,шоколад

Норми продуктів(вага вказана в грамах)

Рис	90	Масло	10	Рулет	40
Гречка	90	Згущенка	60	Вафлі	30
Артек	90	Сухарі	30	Халва	40
Макарони	90	Морква суш	4	Чай	2
Сушена картопля	20	Цибуля	3	Арахіс смажений	30
Горохові пластівці	20	Буряк	8	Грецький	20
Гриби	20	Капуста	10	Персик	20
Сушена риба	40	Сіль	4	Курага	20
Сало	60	Цукор	20	Фініки	15
Сир	50	Печиво «Контік»	60	Банани сушені	15
Ковбаса	60	Шоколад	40	Льодяники	30
Зефір	60	Кекси	50	Родзинки	15
Сушене м'ясо	50				

Загальна вага продуктів становить 48,5 кг; вага продуктів на учасника = 5,4 кг
Добова норма вищевказаної розкладки на учасника становить 0,600 кг

Перелік продуктів, раціон харчування та їх вага

В даній продуктивій розкладці норма на людину складала в середньому 600 г. Сумарна вага всіх продуктів на похід складала 48,5 кг, тобто по 5,4 кг на учасника. Дана похідна розкладка складалася на основі вдалих розкладок, які були вже перевірені в попередніх походах. Із великого різноманіття страв були вибрані найбільш вдалі, на думку завгоспа, страви, з урахуванням смаків групи. Перед походом деякі страви були протестовані в передпохідних ПВД.

Закупка продуктів

Майже всі продукти заповували в Україні. Деяку частину продуктів заповували в Туреччині. Оскільки вага багажу на переліт зі Стамбула у Трабзон складала 15 кг. Тому, аби запобігти перевантаження, вирішили 8 кг сухофруктів та горішків, які йшли в карманку, закупити в Туреччині. Закупкою займався учасник групи, який летів через Грузію. Коли ми приїхали, все було вже закуплено. Завгоспу залишалось тільки розподілити порціями. Планувалося поділити всю карманку на кожного учасника окремо, але не маючи змоги зважити, карманка розподілялася на всіх безпосередньо перед вживанням.

Також в Туреччині заповували бензин. Його розраховували виходячи з того, що норма бензину 70 г (100 мл) на людину на день.

Висновки по закупці продуктів:

Незручність для чергових складало те, що карманку потрібно було роздавати декілька разів до обіду і декілька разів після обіду. Якщо б вона буда розфасована, так як планувалося, то цього можна було б уникнути.

Так, як один учасник летів через Грузію, максимальна дозволена вага його багажу складала 32 кг, і тому більша частина спорядження та продуктів була віддана йому. На переліт між Львовом та Стамбулом дозволена вага багажу складала 20 кг, а між Стамбулом і Трабзоном – 15 кг. Але домовившись про транзитне оформлення багажу, можна було не зважати на 15 кг. І тому, зробили висновок, що могли всі продукти везти з України.

Висновки по розкладці:

- Зранку чергувалися перші страви і молочка. Обіди були сухими: ковбаса, сир, сухарі, часник або цибуля, компот або чай. Ввечері були другі страви.
- В каші додавалось м'ясо в салі, в супи – сушене м'ясо та риба. Рибу купували готову сушену, нарізану соломкою.
- До других страв та супів йшли сухарі, до молочки – галетне печиво.
- В розкладку був доданий гематоген, як продукт який сприяє швидшій акліматизації.
- Топлене масло додавалось в супи, молочку та другі страви, які були із сушеним м'ясом.
- В борщ та деякі супи додавали сушену томатну пасту. Виходило дуже смачно.
- Солодким до чаю чи компоту на обід були злакові батончики, іноді шоколад (в дні з перевалами).
- Було заплановано дві карманки на день. Перша видавалась після 1-2 переходів, друга після 1-2 післяобідніх переходів. В карманках були горіхи, сухофрукти, цукерки (шоколадні, льодяники, же лейки).
- Чотири рази на обід були компоти. В одному компоті використовувалась три найменування ягід та фруктів.
- Значною особливістю було те, що група вирішила відмовитися від цукру. Замість нього брався замітник. Натомість, збільшили норму солодкого до чаю на сніданок та вечерю.
- Молочка була чотири рази. Два рази – пластівці (кукурудзяні, гречані), а два рази – кашки дитячого харчування. Зробили висновок, що дитяче харчування дуже ситне та смачне, а також, що дуже важливо, швидко і просто готується.
- В другій частині походу обід декому здавався малим. Можливо, треба на початку походу меншу порцію робити, а під кінець збільшувати. Але на 9 днів, це не настільки важливо.
- Різноманіття напоїв всіх приємно вразило. Були чай, компот, кава, кисіль, какао.

5.4. Список літератури

1. Звіт про гірський похід першої к.с. з елементами II к.с. в горах Качкар з 23 вересня по 6 жовтня 2010, м/к 35/10 кер. Данилов С.Є., тур клуб «Глобус»
<http://www.tkg.org.ua/node/22100>
2. Звіт про пішохідний похід 4 к.с. з 9 червня по 26 червня 2012, м/к 34/12 кер. Палієнко С.В., тур клуб «МКС»
3. Веб-ресурс присвячений горам Качкару **www.kackar.org**
4. Порядок класифікації маршрутів туристських спортивних походів
<http://www.cmkk.com.ua/home/dokumenti-cmkk>

6. Мапа району подорожі

